

**DEN
UAF-
HÆNG-
IGE**

Pionerende medieprojekter eller luftkasteller?

En undersøgelse af Frihedsbrevets og Den Uafhængiges
betydning for dansk presse.

Kandidatafhandling i Journalistik
Institut for kommunikation og journalistik

Roskilde Universitet - efteråret 2022

Freja Grooss Jakobsen (61306)
Mette Grube Condrup (60499)

Vejleder: Erik Svendsen

Anslag: 203.685

Abstract

Independent journalism is the very core of this master thesis. With two new media entering the Danish media market the questions about media subsidies - financial support to the media sector subsidized by the state - rises once again. These two media - Frihedsbrevet and Den Uafhaengige - refuse to receive financial support from the state. They claim that the media subsidies not only hamper innovation of the Danish media, but that it is problematic since the dependency of the state opens the door to political interference. They stress that this gives the state a significant regulating power that confines the autonomy of the media and compromises the willingness to pursue critical journalism about those in power. All in all, they believe that this won't contribute to the public good.

This thesis investigates which journalistic vision is introduced with Frihedsbrevet and Den Uafhaengige, how the vision is unfolded in their journalism and how it challenges the Danish media system and the journalistic field. The analysis of the two media's journalism - and the effect of the somewhat radical choices and visions - clearly states that the media are fulfilling their visions, with their innovation of critical journalism and persistent focus on the political system.

Their approach is conflicting with the dominant norm within the Danish media system - which can be defined as a democratic-corporative media system. Most media in Denmark proclaim that the support from the state is the very guarantor of objective and independent journalism, since the subsidies are securing the financial viability, so that they will not be controlled by market values. However, the launch of Frihedsbrevet and Den Uafhaengige raise the possibility of change within the system. With the launch of these two media, we find that the Danish media system is potentially moving further towards the liberal media system.

Furthermore, the critics from the two media are challenging their position in the journalistic field. But Frihedsbrevet and Den Uafhaengige is also challenging other media companies within the system. Also, the refusal of receiving financial support from the state, has put especially Den Uafhaengige in a financially precarious situation, which limits the potential of fulfilling the visions of the media. Frihedsbrevet on the other hand has received financial

support from private investors, which truly retests the idea of what independence is within the media system.

The findings in the following master thesis are neither one sided nor clear. But the findings do make us wiser on the future questions of the Danish media market. Furthermore, it helps us to understand the sudden emergence of two new media rebelling against the system and what we can learn from them.

Indledning	5
Problemfelt	6
Problemformulering	8
Arbejdsspørgsmål	8
Fra erkendelsesproces til teorivalg	9
Provokationen som arnested	9
Mediestøttens begyndelse	9
Danmark: Den demokratisk-korporative model eller liberal model?	10
Uafhængighed og frihed	12
Individualiseringen og subjektiviteten i journalistikken	14
Fra mistilliden vokser kritikken	16
Dagsordensætning og greb	18
Det journalistiske felt	20
Optegnelse af kernebegreber og operationalisering	22
Videnskabsteori	26
Metode	28
Interview	28
Det semistrukturerede interview	29
Interviewguide	30
Den kvantitative indholdsanalyse	31
Datamaterialet	32
Kodning og krydskodning	32
Metodens reliabilitet og validitet	33
Redegørelse	34
Mediestøtten	34
Andre vilkår for radio og TV	35
Fra fødsel til grav	37
Kun i lommen på dig	37
Et kritisk medie, politikerne ikke kan lukke	38
Brügger, Juhl og Breum	39
Mads Brügger	39
Asger Juhl	40
Oliver Breum	41
Analysedesign	42
Analysedel 1 - Mediernes vision	43
Markedskræfter skaber kreativitet	43
Den kritiske tilgang bliver skyts i våbenkapløbet	44
Medier der ikke kan lukkes	45
Analysedel 2 - Frihedsbrevet og Den Uafhængiges hvad og hvordan	46
Typen af journalistik, eksklusive historier og meningsjournalistik	46
Kritiske interviews og pressede arbejdsvilkår på Den Uafhængige	46

Eksklusive og politiske nyheder på Frihedsbrevet	50
Toner inden for den kritiske journalistik og graden af subjektivitet	53
Kritik, konflikt, konfrontation og subjektivitet på Den Uafhængige	54
Objektive og kritiske afsløringer på Frihedsbrevet	59
Nye journalistiske greb eller gamle tricks i nye klæder?	62
Det kritiske interview og gennemsigtighed	62
Lukkede politikere kræver kreative tilgange	63
Åbne redaktionslokaler og gennemsigtighed	64
Læseren i hånden og satire	64
Satire som særkende	66
Delkonklusion	67
Analysedel 3 - Udfordrer Frihedsbrevet og Den Uafhængige det danske mediesystem og felt	69
Den journalistiske professionalisering og kamp	69
Sammenhængen mellem det politiske system og mediesystemet	73
Kampen om mediemarkedet	75
Statens rolle i forhold til medierne	77
Delkonklusion	84
Konklusion	86
Perspektivering: Hvad kan man lære af kritikken?	88
Kritik af forskningen inden for kritisk journalistik	90
Litteraturliste	91
Bøger:	91
Artikler:	93
Hjemmesider	99

Indledning

Tager vi mediestøttens journalistiske betydning for givet? Dette er det helt store spørgsmål, som etableringen af de to nye danske medier Frihedsbrevet og Den Uafhængige konfronterer mediebranchen med. I denne undersøgelse ønsker vi således at afdække, hvordan de to medier kan lære os noget om mediestøtten. Dette vil vi gøre gennem en undersøgelse af, hvorvidt Frihedsbrevet og Den Uafhængige introducerer nye journalistiske tilgange i en dansk mediekontekst, og hvorledes disse afspejler sig i deres journalistik. Vi vil desuden med afsæt i felt- og mediesystemsteori diskutere, hvorvidt de to medier har mulighed for at sætte en større bevægelse i gang både når det kommer til den kritiske journalistiske norm og en potentiel ændring af det danske mediestøttesystem, som vi kender det.

Specialets konklusioner og svar er hverken entydige eller simple. I stedet bidrager undersøgelsen til en forståelse af de to mediers italesatte virke, eksistensberettigelse og forandringspotentialer. Således er følgende analyse og dets konklusioner et forskningsskridt på vejen til at forstå, hvorvidt det danske mediesystem står overfor forandringer lige om hjørnet.

Desuden vil en kritik af forskningen inden for kritisk journalistik fremsættes, da denne har vist sig utilstrækkelig og mangelfuld. I den forbindelse vil vi argumentere for, hvorfor fremtidig forskning i højere grad bør prioritere at undersøge netop den kritiske journalistik, så vi alle kan blive klogere på dens størrelse, virke og omfang.

Problemfelt

“Når man selv har prøvet at være i en situation, hvor et succesrigt, populært medie bliver lukket, fordi man bider af den hånd, der fodrer én, så vil man i hvert fald ikke være i den situation igen” (Ritzau 2021).

Sådan lød forklaringen på frasigelsen af mediestøtte til Frihedsbrevet fra stifter og chefredaktør Mads Brügger i forbindelse med lanceringen af mediet Grundlovsdag 2021 (Christensen 2021). Brügger henviser her til lukningen af Radio24Syv, som han selv var kanalchef for, da mediet efter en noget rodet politisk proces måtte lukke og slukke tilbage i 2019 (Lindberg 2019). Og chefredaktøren for det nye “særligt” uafhængige medie var ikke alene. En enslydende kritik blev nemlig fremført i forbindelse med stiftelsen af en ny kritisk taleradio - Den Uafhængige. Kritikken kom fra stifter og chefredaktør Asger Juhl, som også tidligere havde været redaktør og radiovært på selvsamme Radio24Syv. Fra Juhl lød det således, at *“man bliver lullet i søvn af for mange penge fra det offentlige, og de, der modtager mediestøtte, kommer til at blive ligegyldige og irrelevante”* (Bach og Sandborg 2021), hvorfor chefredaktøren hellere ville have *“penge fra Colgate end fra staten”* (Paulsen 2021).

De to mediers aktive frasigelse af mediestøtte må siges at være lidt af et nybrud i en dansk kontekst. Langt størstedelen af de danske medier modtager nemlig statsstøtte, og hos de medier, der ikke er blevet begunstiget støtten fra staten, er kritikken af fordelingen af midlerne massiv. Fra organisationen Nye Medier har kritikken dog en anden lyd end Frihedsbrevets og Den Uafhængiges. Organisationen opfordrer nemlig til en markant ændring af mediestøtten, hvor innovationspuljen styrkes og forenkles, hvor medienævn og sekretariat styrkes og omnibuskravet fjernes (nyemedier.dk 2022). Der er desuden nye medier, som eksempelvis SEIN og Heartbeats, hvor det bestemt ikke har været et manglende ønske om at modtage mediestøtte, der har været skyld i, at medierne ikke har set skyggen af støtten (Gammeltoft 2020). Det er da heller ikke al mediestøtte, som Frihedsbrevets stifter og chefredaktør er imod. Eksempelvis mener Mads Brügger, at det er vigtigt, at man har statsstøttet public service (Elmelund 2022), og han afskriver heller ikke indirekte statsstøtte til Frihedsbrevet i form af momsfritagelse (Fogde 2021).

Mediestøtten, som vi kender den i dag, så dagens lys i 2014, hvorefter forskellige politiske visioner har formet diverse medieforlig med ønsker om at fremme forskellige dele af

medielandskabet (Flensburg 2014: 85). Blandt andet kunne man i medieforliget fra 2019 forstå, at medier med fokus på unge i højere grad skulle nyde godt af støtte. En vision ungdomsmediet SEIN havde håbet ville skaffe dem en del af støtten. Bekendtgørelsen om mediestøtte fra 2017 med omnibuskravet endte dog med at slukke for dette håb (Busk et al. 2022). Omnibuskravet betyder blandt andet, at medier der modtager mediestøtte skal skrive om både politik og kultur (Elbæk 2021). Et krav, som det blev vurderet, at SEIN ikke efterlevede, selvom mediet selv vurderer, at de efterlever omnibuskravets formål (Busk et al 2022).

Størstedelen af danske medier er dog ikke alene finansieret af mediestøtten. Også danskernes egne penge står for en væsentlig del af mediernes økonomi. Betalingsvilligheden har da også været stigende i løbet af 10'erne, selvom en undersøgelse foretaget i 2020 af YouGov viste, at svenskere og nordmænd er mere villige til at betale for journalistik end danskere (Ritzau 2020). Stigningen kan blandt andet forklares ved, at medierne har formået at omlægge sig digitalt. Politiken har alene på deres digitale abonnenter hentet 43 mio. kr. over tre år (Grund 2020), mens man på Berlingske har passeret 100.000 digitale abonnenter (Olsen 2021). Det betød også, at de to største danske mediekoncerner leverede noget af et overskud sidste år. JP/Politikens overskud steg med 78 mio. kr. i 2021, da det gik fra et overskud på 209 mio. kr. i 2020 til 287 mio kr. i 2021 (Ritzau 2022). Berlingske Media hævede desuden overskuddet fra 24 mio. kr. i 2020 til 49 mio. kr. i 2021 (Bendtsen 2022). Således udgør mediestøtten en del af overskuddet som de to mediekoncerner leverer.

Alligevel kan mediestøtten i nogle tilfældene være livsnødvendig for danske mediers overlevelse. Dagbladet Information er her den største modtager af mediestøtten. I 2020 leverede mediet et overskud på 1,6 mio kr. (Degn 2021), mens det modtog 25,5 mio. kr. i mediestøtte (Altinget 2019). Chefredaktør på Dagbladet Information Rune Lykkeberg mener dog ikke, at mediestøtten påvirker avisens grad af uafhængighed:

“Der findes ingen evidens for, at vi i den objektive virkelighed ikke skulle være gået lige så kritisk og offensivt til staten, partierne og de offentlige magthavere som til alle mulige andre”
(Elmelund 2022).

Lykkeberg mener altså ikke, at mediestøtten påvirker journalistikken på avisen. Kigger vi i den forbindelse nærmere på, hvordan danskerne oplever den journalistik, de får fra danske medier, peger en analyse foretaget for Kulturministeriet i 2019 på, at der er brug for et eftersyn, når det

kommer til medierne. Rapportens konklusioner lyder, at medierne pisker en stemning op og mangler proportionssans, både når det kommer til mængden af breaking news og negative historier som medvirker til "*frygtspredning*" (Jensen et al. 2019: 75-77).

Så hvad skal medierne så gøre? Svaret fra flere medier har de seneste år lydt, at der var behov for mere konstruktiv journalistik. Journalistik, der går i dybden, præsenterer løsninger og tager danskerne i hånden, når verden skal fordøjes (verdensbedstenyheder.dk 2022). Her er Zetland et kerneeksempel på et nyt medie, der har taget netop disse mantraer til sig (zetland.dk 2022). Dog synes Frihedsbrevet og Den Uafhængige at repræsentere en noget anden tilgang til journalistikken og finansiering af medievirksomheder. Men hvilken vej mener de to nye medier så, at danske medier bør gå? Hvordan påvirker det journalistikken? Og er der overhovedet noget som andre medier kan lære af Frihedsbrevet og Den Uafhængige? Disse spørgsmål fører os til følgende problemformulering:

Problemformulering

Hvilken journalistisk vision introduceres med Frihedsbrevet og Den Uafhængige, hvordan udfolder den sig i journalistikken og udfordrer de det danske mediesystem og journalistiske felt?

Arbejdsspørgsmål

- 1. Hvilken journalistisk vision introducerer Frihedsbrevet og Den Uafhængige**
- 2. Hvordan manifesterer Frihedsbrevets og Den Uafhængiges vision sig i deres journalistik?**
- 3. Hvordan placerer Frihedsbrevet og Den Uafhængige sig i mediesystemet og det journalistiske felt?**

Fra erkendelsesproces til teorivalg

I følgende afsnit vil vores erkendelsesproces blive udfoldet sideløbende med vores til- og fravalg af teori. Derfor vil følgende afsnit af specialet også udgøre operationaliseringen af specialets teoretiske kernebegreber.

Provokationen som arnested

Vores interesse for feltet starter med en provokation. En provokation over Frihedsbrevets og Den Uafhængiges italesættelse af sig selv som “særligt” uafhængige, grundet deres fravalg af mediestøtte. Denne provokation igangsætter et ønske om at undersøge, hvorvidt deres påstand holder stik. Er de to nystartede medier virkelig mere uafhængige end resten af det danske medielandskab, fordi de har sagt nej tak til mediestøtten? Og kan man overhovedet se på journalistikken, at finansieringen bag medierne adskiller sig fra andre danske medier? Man kan argumentere for, at danske medier normalt har brugt det faktum, at de modtager mediestøtte, som garant for deres uafhængighed, eftersom de således ikke kan påvirkes af private interesser. Med Frihedsbrevet bliver det argument pludseligt vendt på hovedet, da chefredaktør Brügger etablerer mediet sammen med en ejerkreds, der er *“trådt sammen for at finansiere journalistik”*. Dermed ser han altså hellere, at en del af finansieringen kommer fra private aktører, da *“en statsstøttet presse aldrig kan kalde sig fri og uafhængig”* (frihedsbrevet.dk 2022 A). Vi tager derfor i vores gennemgang af litteraturen i første omgang hul på den todelte kritik, som de to medier fremsætter - kritikken af mediestøtten og kritikken af danske mediers uafhængighed.

Mediestøttens begyndelse

I den forbindelse finder vi Sofie Flensburgs undersøgelse af udviklingen i dansk mediestøtte fra 1960-2014. Her konstaterer Flensburg, at der er sket et skift over tid, når det kommer til mediestøtten i en dansk kontekst. Traditionelt set har mediestøtten herhjemme været et kontroversielt emne, og først i 2014 nedsættes en egentlige lov om mediestøtte. Mediestøtteleven markerede et skift, hvor man gik fra at tildele distributionsstøtte til produktionsstøtte (Flensburg 2015: 2). Samtidig nedsatte man et udvalg, der skulle lave et grundlag for public-service mediernes rolle i fremtiden (Ørsten og Willig 2016: 28-29). Det store skift i den danske mediestøtte i 2014 markeres også i Mark Ørstens og Ida Willigs undersøgelse ‘Det danske mediesystem’. Her pointeres det, *“at pressen i de senere års mediepolitik ikke som tidligere kun betragtes som en institution i samfundet, som staten har et ansvar for at beskytte eller fremme, men også som en institution, som staten har en pligt til at*

involvere sig i” (Ørsten og Willig: 2016: 29). Staten stiller nemlig specifikke krav til nyhedsmedier, hvis de skal modtage mediestøtte, desuden forholder staten og politikere sig i videre udstrækning til mediernes kvalitet, indhold og samfundsansvar, herunder om de overholder reglerne for god presseskik (Ørsten og Willig 2016: 29).

I sin analyse inddrager Flensburg desuden Daniel C. Hallin og Paolo Mancinis mediesystemsteori. Deres analyse af statsstøtten til de private medier i Vesteuropa fremhæves, *“som et tegn på, at disse landes mediesystemer kan karakteriseres som demokratisk-korporative”*, hvor Flensburg argumenterer for, at ændringen i 2014 skal ses som en styrkelse af netop denne model i Danmark (Flensburg 2015:2). Det er derfor også relevant for os at undersøge mediesystemsteorien nærmere, for at forstå, om Frihedsbrevet og Den Uafhængige kan ses som et ryk i nye retninger. Mediesystemsteori kan i den sammenhæng bidrage til at analysere de strukturelle rammer for den journalistik, som de to medier bedriver. Desuden kan det bidrage til en belysning af, hvorvidt de to medier potentielt skaber forandringer inden for mediesystemet, og om der er potentialer for større ændringer med deres fremkomst.

Danmark: Den demokratisk-korporative model eller liberal model?

Hallin og Mancini var de første til at beskrive, hvilke mediesystemer der findes i vesten, ved at undersøge samspillet mellem medier og politik (Hallin og Mancini 2004: 9). Analysen af mediesystemer præsenterer en foreløbig undersøgelse, da systemerne hele tiden udvikler sig. Derfor ser Hallin og Mancini gerne en større metodisk pluralisme og større teoretisk refleksion over hvordan man kan undersøge systemerne, som kan bidrage til en bredere forståelse af udviklingen af moderne mediesystemer (Hallin og Mancini 2017: 167). Hallin og Mancini opstiller tre modeller for mediesystemer; den liberale, den politisk-pluralistiske og den demokratisk-korporative (Ørsten og Willig 2016: 16). Kun den liberale og den demokratisk-korporative model er dog relevante i en dansk kontekst.

Den liberale model eksisterer i USA, England, Irland og Canada og er kendetegnet ved, at pressen er orienteret mod kommercielle interesser og de frie markedskræfter. De fleste medier er privatejede, og de er derfor formelt set uafhængige af staten. Medierne informerer neutralt om emner og begivenheder, så de når bredt ud og dermed øger indtjeningen (Ørsten og Willig 2016: 17).

Sidst men ikke mindst introducerer Hallin og Mancini den demokratisk-korporative model, der eksisterer i Tyskland, Holland, Schweiz, Østrig, Belgien og de nordiske lande. Medierne udmærker sig ved at have en klar, defineret demokratisk rolle, samtidig med at de modtager økonomisk støtte fra staten. Den korporative del af modellen ligger i, at medierne har et tæt sammenspil mellem staten og markeds kræfterne. Derudover er der også et gensidigt ansvarsforhold mellem det private og offentlige, da staten har et ansvar overfor medierne, ligesom medierne har et ansvar for at sikre den offentlige debat og varetagelsen af de fælles, demokratiske interesser. Modellen viser et komplekst samspil, der står på tre ben, hvor medierne har autonomi fra staten, samtidig med, at de er økonomisk afhængige af staten, men også har ansvar for det fælles bedste (Willig og Ørsten 2016: 18-19).

Hallin og Mancini udpeger fire forhold, der adskiller de tre modeller fra hinanden. Første er mediemarkedet, der omhandler udbuddet af medier, hvordan de når ud til befolkningen og hvordan udbuddet af massemedierne udvikler sig. Andet forhold omhandler sammenhængen mellem det politiske system og mediesystemet, eksempelvis hvor politisk uafhængige medierne er, og i hvilken grad medierne afspejler og fremlægger forskellige politiske holdninger. Tredje forhold handler om den journalistiske professionalisering og de journalistiske roller, eksempelvis normer for uafhængighed og upartiskhed. Fjerde handler om statens rolle i forhold til medierne, her tages der højde for, om udbuddet af medier er kommercielt, drevet af public service eller en blanding og hvor udbredt mediestøtten er (Hallin og Mancini 2004: 21).

I 2017 genbesøger Hallin og Mancini deres undersøgelse, hvor de tager deres oprindelige inddeling af mediesystemerne op til revision og forholder sig til, hvorvidt mediesystemerne er i forandring og bevæger sig i retning af den liberale model. Hallin og Mancini peger således på, at man ikke længere kan anfægte bevægelsen mod den liberale model, men at hypotesen om en fuldstændig konvergens i retning af den liberale model trænger til nuancering. Det er derfor nødvendigt at tage højde for de vedblivende forskelle mellem vestlige mediesystemer, der er præget af hvert deres historiske udvikling og samfundsopbygning (Hallin og Mancini 2017: 163-164).

Ørsten og Willig har med inspiration fra netop Hallin og Mancini set på det danske mediesystem i deres tidligere nævnte undersøgelse 'Det danske mediesystem'. De konkluderer på den baggrund, at de korporative elementer i den demokratisk-korporative model, både har

en aktiv stabiliseringskraft og en forandringskraft i mediesystemet. Derudover pointerer de, at staten er begyndt at føre en mere aktiv rolle i mediepolitik og i mediernes selvregulering, og at spørgsmål om mediernes autonomi og armslængdeprincippet mellem stat og medier derfor bliver aktuelle igen. Desuden konkluderer Willig og Ørsten, at der allerede sker ryk mod den liberale model inden for rammerne af det danske mediesystem, som vi kender det (Willig og Ørsten 2016: 30-31).

Det bliver i den forbindelse også essentielt at definere armslængdeprincippet, da princippet i høj grad også spiller sammen med den kritik, som rejses af Frihedsbrevet og Den Uafhængige. Princippet er et begreb, der blandt andet bruges i den journalistiske praksis, når det kommer til adskillelsen mellem presse og stat. Det er dog ikke nedfældet i dansk lovgivning, men har ifølge Morten Ebbe Juul Nielsen i stedet vundet hævd og har *“opbakning fra stort set hele det politiske spektrum i Danmark”* (Nielsen 2006: 5).

“Princippet foreskriver, at der skal være en vis "afstand", en "armslængde", mellem det politiske system (...) og kulturlivet (...); en afstand forstået på den måde, at folkevalgte politikere ikke direkte dikterer indhold og form, men overlader den specifikke styring til fagfolk, der i udgangspunktet ikke er politiske (valgte) personer”
(Nielsen 2006: 5).

Uafhængighed og frihed

I forlængelse af forståelsen af armslængdeprincippet er det vores opfattelse, at Frihedsbrevet og Den Uafhængiges positionering i forhold til uafhængighed er særegen. Frihed og uafhængighed er begreber nært forbundet journalistikken. Derfor er de essentielle i forståelsen af den kritik som Frihedsbrevet og Den Uafhængige udøver. Da det ikke er ligetil at finde en definition på uafhængighed, kigger vi i stedet på sammenhængen mellem medier og institutioner. I den forbindelse finder vi Stig Hjarvards teori ‘Samfundets medialisering - En teori om mediernes forandring af samfund og kultur’, som undersøger den gensidige påvirkning fra medier på institutioner og fra institutioner på medier - herunder blandt andet politiske institutioner (Hjarvard 2009: 5). Der er med andre ord tale om både eksterne og interne frihedsbegreber, når man kigger på medier. Ifølge Hjarvard er medialiseringen nemlig et kernebegreb i forståelsen af mediernes betydning og påvirkning (Hjarvard 2009: 6). Hjarvard definerer medialiseringen således:

“Vores definition af medialiseringen indebærer ikke alene, at medierne spiller en øget rolle i samfundet, men tillige at de på en og samme tid har selvstændiggjort sig som en medieinstitution og udgør et forbindelsesled mellem samfundets øvrige institutioner og aktører”
(Hjarvard 2009: 15).

Når det kommer til samfundet og dets institutioners påvirkning af medierne, peger Hjarvard på tre faktorer. Regler pålagt dem i form af love og bekendtgørelser, der kan være gældende for institutioner, og regler der kan være specifikt rettet mod medier. Her kunne eksempler være love om udgiveransvar, ytringsfrihed og ærekrænkelser. Derudover har medierne også pålagt sig selv en række regler og sanktioneringssystemer. Det kunne eksempelvis være pressenævnet og læsernes ombudsmand. Sidst men ikke mindst findes der i mediebranchen en række udtalte og uformelle regler, som er en indgroet del af det professionelle arbejde som journalist (Hjarvard 2009: 16).

Til beskrivelsen af de journalistiske normer har Hjarvard hentet inspiration hos Gaye Tuchmans teori om objektivitetsnormen fra 1972. Tuchman har i sin undersøgelse kigget på forskellige strategier for at omgå objektivitetsnormen og dermed fremstå objektivt. Ifølge Tuchman er der med objektivitetsnormen tale om et strategisk ritual, som fungerer som en form for beskyttelse af journalister, så de ikke skal stå på mål for artiklens vinkel. I den forbindelse optegnes fire strategier, der legitimerer professionen og afværger potentiel kritik. Her er der tale om *“Presentation of Conflicting Possibilities”*, *“Presentation of Supporting Evidence”*, *“Judicious Use of Quotation Marks”* og *“Structuring Information in an Appropriate Sequence”*. Den første af de fire strategier handler i alt sin enkelhed om at præsentere begge eller flere sider af en sag, så modtageren kan vurdere, hvad der er rigtigt og forkert. Anden strategi handler om at benytte sig af understøttende fakta, der bakker op om den sandhed, som man forsøger at præsentere. Med den tredje strategi forsøger journalister at få andre til at fortælle deres mening og dermed skaffe flere understøttende fakta. Den fjerde og sidste strategi omhandler brugen af nyhedsskabelonen, der præsenterer det, der er vurderet mest centralt først (Tuchman 1972: 661-671).

Her bliver det også relevant at inddrage Michael Shudsons teori om dannelsen af objektivitetsnormen. Shudson tager udgangspunkt i Max Weber og Émile Durkheim, der

tilsammen opstiller fire betingelser for normdannelse. Med Weber defineres normer, der dannes både internt og eksternt. Eksternt er der ifølge Weber tale om højt placerede personer, der grundet deres hierakiske placeringe har mulighed for at definere rammerne for normer, mens der internt eksempelvis kunne være tale om videregivelsen af normer gennem uddannelsesinstitutioner. I tillæg til disse faktorer præsenteres også Durkheims betingelser for normdannelse i form af stærke selvfortællinger samt muligheden for at kunne differentiere sin egen gruppering fra andre grupper (Shudson 2001: 150-152). Således kan Shudsons teori være med til at forklare, hvordan normer opstår og potentielt kan påvirke de eksisterende, når nye medier introducerer nye visioner og mulige nye normer i dansk presse.

Individualiseringen og subjektiviteten i journalistikken

Selvom objektivitetsnormen er massivt til stede, fylder subjektiviteten altså mere på de journalistiske redaktioner. I bogen 'Putting a Face on It - Individual Exposure and Subjectivity in Journalism' fremlægger Birgitte Kjos Fonn et al. deres analyse af to stigende tendenser inden for journalistikken - nemlig stigningen i personlige historier samt stigning i en tydelig subjektiv stemme. Overordnet set er der tale om en stigende individualisering, der også påvirker journalistikken (Fonn et al. 2017: 14). Når det kommer til fokuset på personlige historier, har forskerne både kigget på en stigning i antallet af case-historier samt historier med personsager (Bruun-Hansen 2018). Her er også inddragelsen af ikke-elitære kilder og interessen for private detaljer om eliten en del af ligningen (Fonn et al. 2017: 14). Og fra Fonn et al. lyder den primære forklaring i et interview med fagbladet Journalisten, at:

”Medierne har brug for at lave historier, som er mere catchy, og som gør, at flere umiddelbart får lyst til at læse dem. Det kan føre til, at man vælger at lave flere typer historier, som fokuserer på individet. Fordi vi som mennesker gerne vil læse om andre mennesker”

(Bruun-Hansen 2018).

En anden del af forklaringen er de sociale medier, da journalisterne herigennem presses til at bruge deres personlige stemme, som repræsentanter for de medier, som de arbejder for (Steensen 2017: 26). Sådan lyder forklaringen fra Steen Steensen, der har bidraget med et kapitel til bogen, og desuden angriber præmissen om, at individualiseringen af journalistik entydigt skulle være problematisk. Ifølge Steensen kan man nemlig også argumentere for, at der i stedet er tale om en demokratisering og menneskeliggørelse af journalistikken, der også

kan have positive effekter. I analysen er der tale om flere forskellige former for subjektivitet (moralsk subjektivitet, politisk subjektivitet, eksistentiel subjektivitet og fragmenteret subjektivitet), der alle beror på en idé om, at også subjektets tanker eller holdninger, hvad end de kommer fra den interviewede part eller journalisten selv, har en værdi - også for andre (Steensen 2017: 27).

Ifølge Steensen er der her tale om *subjektets styrke*. En tanke, der trækker tråde helt tilbage til Renæssancen, da René Descartes for første gang formulerer de kendte ord: “*Jeg tænker, derfor er jeg*”. Med disse ord reducerer Descartes ifølge Steensen al viden, der ligger uden for individets eksistens, som værende uvæsentligt (Steensen 2017: 28). I Oplysningstiden problematiseres denne tanke af Immanuel Kant, da Descartes tanke forudsætter, at jeg’et kan se sig selv, hvilket ifølge Kant er en umulig opgave (Steensen 2017: 28). I stedet kredser Kants tanker sig om interaktionen mellem det subjektive og det objektive (det universelle). Med andre ord mener Kant, at der i individet findes en bro, der forbinder det individuelt oplevede med den objektive virkelighed (Steensen 2017: 30). Og det er netop denne bro, som ifølge Steensen betyder, at det i journalistikken tillægges værdi, når individet deler tanker, oplevelser eller holdninger (Steensen 2017: 30). Det er dog ikke uvæsentligt inden for journalistikken at differentiere mellem subjektive tanker udtrykt fra journalisten eller interviewpersonen. Således er der i journalistikken udtænkt forskellige genre (kommentarer, ledere etc.), hvor journalisten kan dele tanker, holdninger eller rygter. Alligevel betyder det ikke, at subjektet ikke kan skinne igennem i andre dele af journalistikken - eksempelvis i reportagen, hvor journalistens egne oplevelser udgør fortællingen om en konkret hændelse. Af Steensen defineres denne form for subjektivitet som *byline subjectivity* (Steensen 2017: 31). På den baggrund beslutter vi, at undersøgelsen af Frihedsbrevets og Den Uafhængiges journalistik skal indbefatte en analyse af graden af subjektivitet. Dette skyldes, at vi herigennem vil forsøge at spore om en øget grad af uafhængighed, som de to medier påstår at have, kan være påvirkede for graden af subjektivitet.

I den forbindelse blev vi interesseret i at forstå sammenhængen mellem et dansk medie med markante subjektive stemmer - noget Radio24Syv var kendt for - og etableringen af Frihedsbrevet og Den Uafhængige. Denne overvejelse opstod desuden, da stifteren af Frihedsbrevet, Brügger, er forhenværende programchef på Radio24syv, mens stifteren af Den Uafhængige, Juhl, er forhenværende journalist og vært på Radio24syv. Derudover er flere af journalisterne på Frihedsbrevet tidligere ansatte på Radio24syv. Som nævnt i problemfeltet, er

synes der endvidere at være en sammenhæng mellem af lukningen af Radio24syv og etableringen af Frihedsbrevet og Den Uafhængige.

Fra mistilliden vokser kritikken

Et andet interessant element når det kommer til sammenhængen mellem Radio24Syvs lukning og etableringen af de to medier centrerer sig omkring mediernes udtalte mål om at producere kritisk journalistik og gå kritisk til magthavere. Dette skyldes, at både Frihedsbrevet og Den Uafhængige i forbindelse med lanceringen af deres “magtkritiske” medier, forklarer den aktive frasigelse af mediestøtten med deres erfaringer med at sidde i front for et magtkritisk medie, der ifølge de to chefredaktører blev lukket, som konsekvens af at gå for hårdt til magthaverne. Vi er derfor interesseret i at finde en definition af den kritiske journalistik i forskningen, som kan give et indblik i udviklingen af denne journalistiske genre samt en optegnelse af den kritiske journalistik i en dansk kontekst anno 2022. Det viser sig dog, at litteraturen på området ikke er overvældende. Kritikken som begreb er at finde i medieforskningen, men her beskrives den i højere grad som en idealtipe for, hvordan journalister bør operere i alle former for journalistik.

Blandt andet beskriver Barry K. Beyer vigtigheden af kritisk tænkning inden for journalistik i sin tekst ‘*Critical thinking*’ fra 1995. Kritisk tænkning defineres af Beyer som “*reasoned judgments*”, hvilket betyder, at bestemmelsen af, hvorvidt et element lever op til standarder, regler eller andre former for kriterier, skal baseres på logisk tænkning. Med andre ord vurderes kvaliteten af en information gennem forskellige kriterier (Beyer 1995: 8). Der er altså tale om et kritisk blik på verden i søgen på “sandheden”. Ifølge Beyer er en “god kritisk tænker” således en journalist, der indeholder en grad skepticisme, er fair og går åbent til feltet, har respekt for beviser, fornuft, klarhed og præcision, ser på forskellige sider af sagen, er villig til at skifte position, hvis fornuft og beviser trækker den anden vej, og evner at sætte spørgsmålstejn ved nøjagtigheden af en given information, autenciteten eller sandsynligheden. Derudover fælder den “gode kritiske tænker” ikke sin dom før tilstrækkelige og præcise informationer og beviser er gravet frem (Beyer 1995: 10-11). Med andre ord opstiller Beyer altså en række kriterier eller standarder man som journalistik kan bruge til at vurdere troværdigheden af en observation, en skreven kilde eller styrkelse af en konklusion (Beyer 1995: 12-13). Ifølge Beyer er den kritiske tænkning en indgroet del af det journalistiske virke, men hvordan denne tilgang forvaltes, er mangefacetteret.

Et eksempel på hvordan den kritiske tænkning konkret forvaltes i journalistiske arbejdsmetoder, kan findes i Lars Bjergs *'Som man spørger'*. Her definerer Bjerg det kritiske interview som et interview, hvor intet er tabubelagt, hvor interviewerens opmærksomhed på, om spørgsmålet reelt bliver besvaret, om svarene stemmer overens med tidligere svar, om argumentationen holder og om svarene er konkrete nok (Bjerg 2015: 107). Bjerg pointerer desuden, at det kritiske interview kan inddeles i to niveauer, hvor man på første niveau sørger for, at oplysningerne fremgår klare og tydelige, mens man på andet niveau fanger fejl, fejlslutninger og selvmodsigelser (Bjerg 2015: 109). Ifølge Bjerg er journalister opflasket med, at interviewtypen hænger sammen med kildetypen, og at det kritiske interview har hjemme i interviewet med partskilder (Bjerg 2015: 107). Bjerg mener dog, at man overfor alle kilder bør gå undersøgende til værks - og ifølge forfatteren er dét det samme som at gå kritiske til værks. Således bør ingen interviews være mere kritiske end andre (Bjerg 2015: 108). Men ifølge Bjerg er der her tale om en udpræget misforståelse blandt journalister: *"Nogle interviewere er tilbøjelige til at lege kritiske ved at behandle navnlig politikere, som var de kriminelle og dumme på én gang"* (Bjerg 2015: 108). Opfordringen lyder derfor, at man som journalist bør droppe forargelsen og i stedet forholde sig nysgerrigt (Bjerg 2015: 112). I den sammenhæng citeres Gert Smistrup, der har udtrykt netop denne journalistiske position således:

"Man skal aldrig slå sine kilder. Men man må gerne kaste dem højt op i luften, så de falder ned og slår sig selv"
(Bjerg 2015: 113).

Når det kommer til definitionen af, hvilken rolle og position journalister så bør have, kan budene være mange. Fire af disse bud udpensles i Peter Bros tekst *'Nye roller i redaktionslokalerne - Hvad danske journalister gør og bør'*. Her optegner Bro en model - aktionskompasset - for forskellige journalistiske roller i nutidens nyhedsformidling (Bro 2006: 65).

Aktionskompasset rummer to akser; Den deliberative eller repræsentative akse og den passive eller aktive akse. I det deliberative og passive hjørne placerer han hyrdehunden, som har deliberation som selvstændigt mål. Dette kommer eksempelvis til udtryk på avisens debatsider, hvor almindelige borgere og forskellige samfundsaktører får lov til at ytre deres tanker. I det passive og repræsentative hjørne er vagthunden, der afdækker presserende samfundsproblemer og lader det være op til borgere eller beslutningstagere at tage handling og komme med bud på

eventuelle løsninger. I det repræsentative og aktive hjørne placeres jagthunden. I denne position lader journalisten det ikke være op til fortolkning, hvorvidt der bør gøres noget ved problemerne præsenteret i journalistikken, men slutter i stedet artikler eller indslag af med spørgsmål til magthavere om, hvad de har tænkt sig at gøre. Redningshunden placerer han derimod i det aktive og deliberative hjørne og denne journalist er orienteret mod borgerne og deres bud på løsninger (Bro 2006: 69-70). Bro præsenterer desuden resultaterne af en undersøgelse foretaget blandt et repræsentativt udsnit af danskerne, som er blevet spurgt, hvilke roller de oplever, at journalister indtager, og hvilke roller de synes, at journalisterne bør indtage fremadrettet. Vagthunden er her danskernes foretrukne. Hele tre ud af fire danskere mener, at journalister bør leve op til dette journalistiske ideal. Vagthunden er dog skarpt efterfulgt af hyrdehunden, og Bro mener derfor at kunne konkludere, "*at danskerne foretrækker mere passive nyhedsmedier, hvor nyhedsformidlere fremlægger problemer og lader danskerne medvirke i diskussionen af disse, snarere end af forsøge at fremme handling blandt borgere eller mere autoritative beslutningstagere*" (Bro 2006: 72). Jagthunden er desuden den eneste af de fire beskrevne roller, som danskerne mener, at de får for meget af (Bro 2006: 73).

Dagsordensætning og greb

For at forstå hvordan både den kritiske journalistik og graden af subjektivitet har betydning for den konkrete journalistik produceret på Frihedsbrevet og Den Uafhængige, ser vi på Maxwell McCombs' teori 'The Agenda-Setting Function of the Press'. Teorien kan bidrage til en forståelse og beskrivelse af de to mediers nyhedsudvælgelse, formidling af historier og bidrag til dagsordenen (McCombs 2005:156). McCombs interesserer sig for, hvilke emner der kommer i fokus på grund af medierne og definerer i den forbindelse et første og andet niveau. Disse omhandler mediernes påvirkning og kredser om mediernes indflydelse på, hvad samfundet skal interessere sig for, og hvordan man bør forholde sig til emnerne. Hvilke elementer, der er fremtrædende i pressens dækning, og hvordan de beskrives, er altså afgørende for offentlighedens opfattelse af en given begivenhed eller historie (McCombs 2005:162).

Første niveau navngiver McCombs *level of attention*. Dette niveau omhandler spørgsmålet om, *hvad* medierne sætter fokus på. Altså hvilke emner og begivenheder medierne dækker og hvor hyppigt. Andet niveau beskriver McCombs som *level of comprehension*. Dette niveau handler om, *hvordan* medierne omtaler og behandler emner og begivenheder. Med andre ord hvilke attributter, der fremhæves og hvordan de omtales (McCombs 2005: 160-161). Vi beslutter derfor, at vi vil foretage en kodning af journalistikken på de to medier, som skal tage

udgangspunkt i samme opdeling. Kodningen vil derfor være inddelt i to hovedkategorier; *hvad* og *hvordan*, og give svar på, hvilke historier Frihedsbrevet og Den Uafhængige fokuserer på, samt hvordan historierne fortælles af de to medier.

Medier giver mere plads til visse emner frem for andre i deres indhold. Samtidig formidler og toner de deres historier på forskellige måder via journalistiske greb. Vægtningen af disse emner og brugen af særlige virkemidler placerer medierne i forskellige nyhedstyper. Dette kan eksempelvis ses i tabloide mediers journalistik, som Colin Sparks forholder sig til i bogen *'Tabloid Tales. Global Debates over Media Standards'*. Debatten om og kritikken af tabloidgenren centrerer sig ifølge Sparks om den "moraliske panik", der er forbundet med tabloidgenren (Sparks 2010: 9-10). Her udlægges argumenter om, at den tabloide journalistik anses for at være "dårligere" og have lavere rang kulturelt set. Dette bygger på forholdet mellem information og underholdning, indhold og stil, ansvar og sensation, samtidig med at der blandt andet sker en degradering af brugen af ord og billeder. Denne kritik har ifølge Sparks været voksende, hvorfor han i bogen undersøger om den faktisk er berettiget. Sparks agiterer for, at man ikke kan give en universel definition af, hvad tabloidjournalistik er. De tabloide medier afhænger nemlig af de nationale medielandskaber, da de opererer efter nationale journalistiske standarder og etikker (Sparks 2000: 24). I stedet opdeler han nyhedsjournalistikken i fem typer afhængig af deres position mediets i medielandskabet. Her tager han højde for, hvilke emner der særligt får opmærksomhed i dækning. De første fire typer er:

1. The Serious Press

Her er der tale om store nationale aviser med stort oplag, der har en høj anseelse internt i branchen og blandt befolkningen. De er respekteret, har autoritet og anses for at være uafhængige. De beskæftiger sig med emner som politik, økonomi og de strukturelle ændringer i verden (Sparks 2010: 14).

2. The Semiserious Press

Denne medietype giver i høj grad også opmærksomhed til de samme emner som medier i den første nyhedstype, men denne type har et voksende fokus på blødere nyheder og lange features og den visuelle præsentation (Sparks 2010: 14).

3. The Serious-Popular Press

Medier af denne type har også stort fokus på visuelle effekter og giver i høj grad opmærksomhed til skandaler, sport og underholdning, men indholdet balanceres stadig, da en stor del af nyhedsstoffet omhandler emner som også ses hos de to første medietyper (Sparks 2010: 15).

4. **The Newsstand Tabloid Press**

Denne medietype giver begrænset opmærksom til emner om politik, økonomi og samfund, men har alligevel elementer fra den seriøse presse. Dette ses i valgdækning og aktive kampagner om politiske problematikker. Sport, skandaler og populær underholdning har også et meget stort fokus (Sparks 2010: 15).

Således kan Sparks nyhedstyper være med til at nuancere, hvordan McCombs *hvad* og *hvordan* kan defineres på konkrete medietyper og bruges til at skabe en forståelse af Frihedsbrevets og Den Uafhængiges brug af toner, virkemidler og nyhedsudvælgelse.

Det journalistiske felt

Sparks pointerer desuden at ovenstående komponenter påvirker mediers eksterne og interne hierarkiske placering. Vi er derfor interesseret i at forstå mediers placering i forhold til hinanden og finder det i den forbindelse relevant at kigge på Pierre Bourdieus feltteori. Feltteorien egner sig nemlig til at kortlægge hvilke strukturer og logikker Den Uafhængige og Frihedsbrevets påvirkes af, hvordan de kæmper for at deres værdier og praksisser bliver anerkendt blandt andre medier i mediesystemet og dermed kan konverteres til symbolsk magt i kampen om definitionsmagten.

Felter består af afgrænsende arenaer eller fora, der eksisterer i det sociale rum, og som har hver sin karakteristik. Et felt har sine egne logikker og spilleregler, men da de eksisterer og har en position i samfundet, er det samtidig påvirket af samfundets logikker (Bourdieu 1992: 41- 42). Grænserne for feltet, afgøres inden for rammerne af feltet (Bourdieu og Wacquant 1992: 87). Feltet består af aktører, der har samme interesser eller profession, og aktørerne må derfor både ses som kollegaer og konkurrenter (Bourdieu 2005: 8). Positionen hvorfra aktørerne handler og taler ud fra er lige så vigtig, som det aktørerne gør og siger - feltet har nemlig også en hierarkisk placering i det sociale rum, der er afgjort af strukturer (Svendsen 2021: 54).

Willig har fortolket den journalistiske praksis i henhold til Bourdieus teori om kulturproduktion, hvor det journalistiske felt placerer sig som et underfelt. Her producerer aktører varer med symbolsk værdi, som kunst, videnskab eller i dette tilfælde journalistik. Hos aktørerne findes en vedtaget konsensus om værdier og logikker. På den anden side udfordres de vedtagne sandheder, af nye, marginaliserede eller mere rebelske aktører, der forsøger at gøre op med de vedtagne opfattelser med hetrodokse logikker og værdier. Dette er essensen af den evige interne kamp mellem aktørerne om retten til den hegemoniske magt om at italesætte, diskutere og definere de legitime beskrivelser af det sociale rum (Svendsen 202:54, Willig 2011: 103-104). For intet har værdi før det opnår anerkendelse og dermed legitimitet i et større forum (Bourdieu 1993:78).

Feltet strukturerer desuden habitus som et internaliseret produkt af feltet (Bourdieu og Wacquant 1992: 12-13). Habitus kan forstås som mængden af individets erfaringer og oplevelser i tilværelsen, der er socialt struktureret. Habitus former individet og dets udgangspunkt for handling, perception og erkendelse. Med andre ord hvordan man går til det sociale rum og de herskende normer, og om man forsøger at gøre sig fri af de eller optage dem (Bourdieu og Wacquant 1992: 111). Bourdieu argumenterer dog for, at den kollektive struktur er den mest essentielle, da man kun kan gribe dynamikken i et felt gennem en analyse af dets struktur. Og strukturen kan kun findes gennem en analyse af, hvordan feltet er og har udviklet sig, samt hvilke spændinger der finder sted mellem de positioner, der befinder sig i feltet, feltets relation til andre felter og den overordnede magtstruktur (Bourdieu og Wacquant 1992: 78-79). Derfor er det essentielt at beskrive, hvordan det danske mediesystem har udviklet sig over tid, for at kunne udlægge hvordan dynamikken i det journalistiske felt, og hvordan det positionerer sig i den overordnede magtstruktur i dag.

I forhold til forståelsen af det journalistiske felts autonomi, er det udadtil underlagt det økonomiske felt og dets logikker. Dette skyldes en presset økonomi som resultat af udviklingen i medieforbrug og annoncer, den øgede kommerialisering af medier, fokus på antal læsere, seere og lyttere samt abonnenter og tiltagende konkurrence. Derfor forsøger medier at positionere sig på forskellig vis ud fra økonomiske værdier. Journalistikken eksisterer altså kun til dels, hvis det økonomisk kan svare sig, selvom det er vigtigt i en dansk kontekst at have i mente, at mediestøtten og hensynet til publicisme spiller ind i journalistikkens eksistens. I mellemtiden er der ikke en entydig enighed om, hvordan det journalistiske felt placerer sig i forhold til det politiske felt. Dette skyldes, at det journalistiske felt tidligere var underlagt det

politiske felts tvang, men det nu diskuteres, om det politiske felt faktisk i nogen grad er underlagt det journalistiske felt (Willig 2011: 104, 111).

Bourdieu arbejder desuden med kapital. Kapitalbegrebet dækker over, hvilke ressourcer aktører har til rådighed, og hvordan fordelingen af disse er afgørende for, hvordan de sociale rum defineres. Med andre ord handler det om, hvordan samfundet er hierarkiseret og struktureret. Kapital kan både være materiel og symbolsk. De mest grundlæggende kapitaler i denne del af verden er den kulturelle og økonomiske (Bourdieu og Wacquant 1992:85 & Willig 2011:106). Mediernes individuelle placering i feltet for kulturel produktion, bliver således bestemt af størrelsen på den samlede kapital; økonomisk, kulturel, symbolsk, sammensætningen af denne og graden af autonomi (Svendsen 2021: 54).

Willig har udformet en model, der beskriver det journalistiske felts placering i feltet for kulturel produktion (Willig 2011:107). Den horisontale akse opdeler nicheproduktionen og masseproduktion i henholdsvis en autonom del og heteronom del. Den vertikale angiver den samlede mængde kapital. I den venstre side af figuren, hvor nicheproduktionen befinder sig, er der symbolsk kapital, den er ikke til stede i højre side af figuren, hvor masseproduktionen findes. Det journalistiske felt ligger primært i det økonomiske felt og struktureres dermed af markedets logikker samt de gængse politisk-økonomiske logikker (Willig 2011: 108). Selvom det journalistiske felt placerer sig længere til højre på den vertikale akse, og dermed befinder sig mest i siden for masseproduktion, så kan det argumenteres, at medierne har en symbolsk magt over andre felters anerkendte og legitime sandheder. Dette skyldes, at det er medierne, der afgør om disse skal formidles ud i det sociale rum og hvordan de skal formidles (Willig 2011: 105).

Optegnelse af kernebegreber og operationalisering

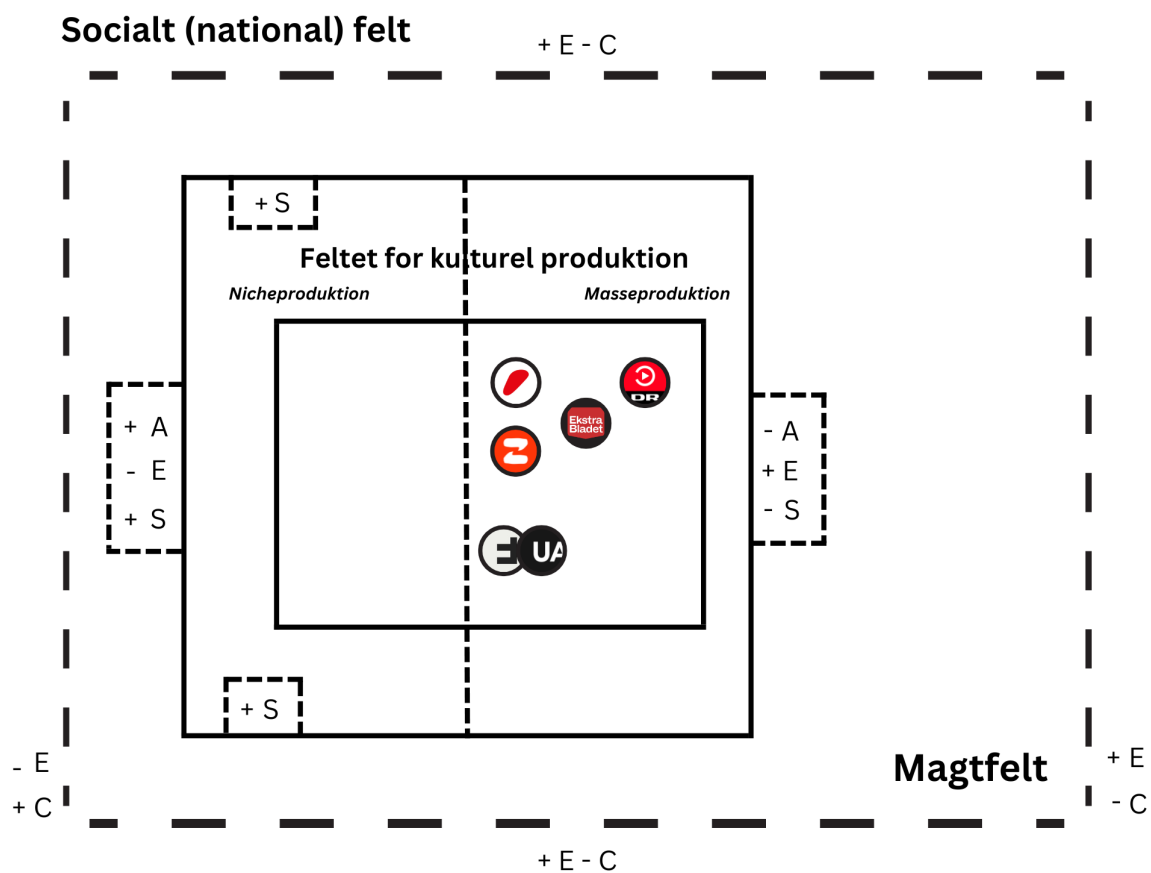
Da der endnu ikke er foretaget nogle former for undersøgelser af Frihedsbrevet og Den Uafhængige, er denne således den første af sin slags. Derfor stiller det teoretiske apparat sig ikke på skuldrene af allerede eksisterende forskning omhandlende de to medier. Vi tager altså det første spadestik og starter ved begyndelsen. På baggrund af ovenstående litteratur på området vil vi nu operationalisere kernebegreberne, der inddrages og benyttes analytisk.

Kritisk journalistisk: Den kritiske journalistik forstås i specialet ikke alene som journalistik frembragt på baggrund af kritisk tænkning jævnfør Beyer eller gennem kritiske interviews som det optegnes hos Bjerg, men også journalistik der placerer sig indenfor enten vagthunden eller jagthundens domæne, som de placeres af Bro. Vi mener nemlig ikke alene, at den kritiske journalistik handler om arbejdsmetoder, men også om hvilken forståelse der er af journalistens rolle og fremstillingen af den pågældende journalistik jævnfør Sparks og McCombs. Således vil definitionen af den kritiske journalistik i følgende undersøgelse ikke kun trække på den eksisterende forskning, men også en kulturel forståelse af den kritiske journalistik, som også kan afspejle sig i brugte virkemidler. Hvordan disse kategoriseres, vil udfoldes i metodeafsnittet. Desuden vil vi fremsætte en kritik af forskningen indenfor den kritiske journalistik i specialets konklusioner.

Mediesystemet: Når de to medier ikke ønsker at modtage mediestøtte, finder vi det relevant at undersøge om det kan påvirke det danske mediesystem. Vores forståelse af mediesystemet trækker på henholdsvis Hallin og Mancinis teori om mediesystemer. Vi vil både beskæftige os med den liberale model og den demokratisk-korporative model og de fire dimensioner: mediemarkedet, sammenhængen mellem det politiske og medierne, den journalistiske professionalisering og statens rolle i forhold til medierne. I analysen benytter vi Hallin og Mancinis definitioner af modellerne og de fire dimensioner. Når vi i analysedel 3 kigger nærmere på, hvordan Frihedsbrevet og Den Uafhængige placerer sig inden for disse fire forhold, kan vi således komme nærmere et svar på, om de er med til at rykke ved mediesystemet i en dansk kontekst og hvilke logikker de trækker på i deres journalistiske kamp. Desuden vil vi fortsætte Willig og Ørstens diskussion af danske mediers har autonomi fra staten på trods af den økonomisk afhængige af staten.

Det journalistiske felt: Vi tager afsæt i Bourdieus feltteori samt Willigs udfoldelse af det journalistiske felt. Det journalistiske felts historiske udvikling er blandt andet beskrevet i afsnittet om mediesystemer og vil yderligere blive udfoldet i redegørelsen af mediestøtten. På den måde bliver feltets autonomi i forhold til politiske og økonomiske instanser også begrundet. For at operationalisere, hvordan vi vil anvende Bourdieus feltteori på de to medier, laver vi en forsimplet felt-model over det danske medielandskab. Dette gør vi for at sætte vores undersøgelse i relief til resten af medielandskabet. Begrundelsen for placeringen af de fire resterende medier vil kunne læses i bilag 1. Den Uafhængige og Frihedsbrevet placeres i første omgang i modellen ud fra værdigrundlagene, de deler på deres respektive hjemmesider. Denne

placering vil senere blive diskutere på baggrund af de tre analysedele. På baggrund af Frihedsbrevets og Den Uafhængiges visioner og kritik af mediestøtten vurderer vi, at de to aktører udkæmper to kampe, henholdsvis en journalistisk kamp og en politisk(økonomisk) kamp om anerkendelse og definitionsretten af det sociale rum i det journalistiske felt. Derfor vil inddragelsen af Bourdieu i analysen tage udgangspunkt i henholdsvis ortodokse og heterodokse logikker. I den ombæring vil vi inddrage Bourdieus begreber om autonomi, kapitaler og logikker.

Frihedsbrevet placeres i bunden af feltet, da mediet er nyt og rebelsk, da det har en udfordrende tilgang til feltets logikker, hvilket i nogen grad giver en mindre autonomi. Placeringen skyldes, at Frihedsbrevet på sine hjemmeside skriver, at det “udfordrer status quo hver dag” og “ikke (er red.) som de traditionelle medier”. Desuden slår mediet fast, at det kun skriver “historier, vi selv har gravet frem“, “udfordrer, forarger og underholder” og ikke er bange for at lægge sig ud med “magthaverne” (frihedsbrevet.dk 2022 B). På den anden side udtrykker det i dets vision, at det journalistiske indhold følger logikker, som er særligt værdsat i feltet - kritisk,

magtkritisk, undersøgende og eksklusivt. Mediet konkurrerer desuden i høj grad efter kapitalistiske logikker, da det undersøger, om det *“kan lade sig gøre at bygge en medievirksomhed op, der ikke suger på lappen af staten”* (frihedsbrevet.dk 2022 C). Det adskiller mediet fra resten af feltet og giver det mere økonomisk autonomi fra feltet. Frihedsbrevet placerer sig derfor umiddelbart i bunden af det journalistiske felt til højre for den vertikale akse på grund af frasigelsen af mediestøtte, men tættere på akse end de andre medier i modellen.

Den Uafhængige kalder sig for en *“kritisk radio fri af statsstøtte”*. Mediet vil gøre *“Danmark til et bedre land ved at udfordre magten og engagere lytterne i samfundet”* og give *“almindelige mennesker, der interagerer med os en stemme og lader dem komme til orde”*. Mediet leverer således journalistisk indhold med et publicistisk formål, som er anerkendt inden for det journalistiske felt. Desuden har de også et mål - præcis som Frihedsbrevet - om at levere kritisk journalistik, som også høster anerkendelse internt i feltet. Derudover har også Den Uafhængige også frasagt sig mediestøtten og placerer sig således umiddelbart samme sted som Frihedsbrevet, når det kommer til placeringen i feltet.

Videnskabsteori

I dette speciale anlægger vi videnskabsteoretisk et socialkonstruktivistisk perspektiv. Socialkonstruktivismen beror på, at der ikke findes én sand og objektiv viden om virkeligheden. Denne erkendelse bygger således på antagelsen om, at alt afhænger af perspektivet, og der er derfor ikke tale om én virkelighed, men flere forskellige virkelighedsopfattelser. Viden er altså aldrig objektiv og man opdager ikke viden - man skaber den gennem interaktion med andre. Derfor vil sandheden også være perspektivistisk (Pedersen 2012: 187-188). Selvom mennesket konstruerer den sociale virkelighed, er samfundets institutioner objektive strukturer, som individer og grupper må forholde sig til og som aldrig er færdigskabte. Det er dog muligt at påvirke skabelsen af institutionerne gennem handling (Pedersen 2012: 198). Specialet har dermed ikke til formål at opnå én neutral sand viden, men at belyse de konstruerede forståelser af mediesystemet og det journalistiske felt (Pedersen 2012:190).

Det er essentielt, at vi er kritisk søgende og går spørgende til interesser, argumenter og antagelser om det sande, der ligger bag de dominerende og divergerende positioner, da de er med til at skabe medielandskabet og samfundet (Pedersen 2012:190). Vi har derfor en kritisk indstilling overfor selvfølgelig viden, og vi gør os bevidste om, at når vi forholder os til mediesystemet, mediestøtten, det journalistiske felt og aktørerne i det, så er disse produkter af den samfundsmæssige historiske og sociale udvikling. Derfor forsøger vi at betone sammenhængen mellem den viden, vi har om specialets genstandsfelt og de sociale processer, der har dannet denne viden. Dertil har vi fokus på sproget som en forudsætning for vores forståelse og sammenhængen mellem viden og social handling (Pedersen 2012: 200-204).

Teoriene bidrager i dette speciale til at belyse, hvordan fænomener opfattes og beskrives fra forskellige perspektiver, og hvordan Frihedsbrevet og Den Uafhængige er med til at påvirke denne beskrivelse med deres tilstedeværelse. Disse vil blive behandlet som socialt konstruerede fænomener, som hver er tilknyttet forskellige diskurser og sandheder. Afhængig af hvordan medierne opfattes, kan det udlede en sandhed om betydningen af deres etablering i mediesystemet og det journalistiske felt.

I specialet går vi abduktivt til værks, hvor vi med både teoritriangulering og metodetriangulering styrker specialets kvalitet. Her anvender vi feltteorien og

mediesystemsteorien i samspil med empiri opnået gennem interviews og indholdsanalyse, som bidrager til flere perspektiver på problemstillingen. Vi vekselvirker med andre ord mellem teori og empiri, hvilket bliver en cirkulær proces, hvor vi hele tiden må vende tilbage til forståelserne, forskningsspørgsmålene og analyseresultaterne for at analysere i et nyt lys (Pedersen 2012: 227-229). Gennem de tre analyser, der dels bygger på empiri fra de semistrukturerede interviews og indholdsanalysen dissekerer vi Brüggers, Juhls og Breums forforståelser og virkelighedsopfattelser af deres medier og medielandskabet. Dels forholder vi os til de involveredes magt og interesser og gennem undersøgelsen af de to mediers visioner, deres journalistik, mediasystemet og hvilke magtforhold, der har haft og har betydning for de herskende sandheder. Således lægger vi os desuden i forlængelse af selvsamme videnskabsteoretiske forståelse som Bourdieu.

Vi forholder os desuden til vores egne forståelser af dels chefredaktørerne, deres udlægninger og vores viden og antagelser om kritisk journalistik, magtforhold, feltet og mediestøtten. Specialets opbygning og resultater vil derfor altid have en subjektiv slagside (Pedersen 2012: 228-229).

Metode

I følgende afsnit vil vi udfolde den metodiske tilgang i specialets analyse, hvor vi ønsker at skabe en viden om Frihedsbrevets og Den Uafhængiges vision, hvordan den konkret udfoldes i mediernes journalistik og hvad dette betyder for det danske medielandskab. Disse svar kommer vi nærmest ved inddragelsen af både kvantitativt og kvalitativt data. I første omgang vil vi dykke ned i den kvalitative del i form af interviews. Disse er en væsentlig del af besvarelsen af problemformuleringen - herunder samtlige arbejdsspørgsmål. Efterfølgende redegøres der for vores brug af den kvantitative indholdsanalyse, der primært bidrager til besvarelsen af arbejdsspørgsmål 2. Sidst men ikke mindst vil vi forholde os til den metodiske reliabilitet og validitet.

Indledningsvis ønsker vi dog at redegøre for vores eklektisk abduktiv tilgang og udfolde, hvordan den har påvirket udformningen af det metodiske apparat og analysen. Vi har fra begyndelsen haft en teoretisk forståelse af undersøgelsens genstandsfelt, eftersom vi har overordnet kendskab til mediesystemet, nyhedsværdier, feltteori, herunder hvad der er medvirkende til at forme journalistfaget og mediernes position i samfundet. Med empiriindsamlingen gennem interview og en indholdsanalyse har vi fået en viden i både bredden og dybden. Samtidig har empirien også givet nye indsigter, der har gjort at mere teori og forskning indenfor feltet måtte inddrages. Dette har samtidig medvirket til vores nye forståelser af feltet og arbejdsspørgsmål 4: *“Hvad kan vi lære af kritikken?”*.

Interview

Vi udfører såkaldte livsverdensinterview (Rimestad og Gravngaard 2014: 90) med mediernes to stiftere og Den Uafhængiges nuværende chefredaktør. Gennem vores interviews vil vi undersøge deres “syn på verden”, mere specifikt hvad Brügger, Juhl og Breum peger på, ligger til grund for deres udtalte visioner. Dette har vi gjort, da vi vurderer, at mediernes tilblivelse og nuværende status hænger tæt sammen med dem som centrale aktører. Derfor vil deres bidrag af viden og konkrete oplysninger om forløbet, erfaringer, bevæggrunde og verdensopfattelser være givende (Poulsen 2016: 75). Der er her ikke alene tale, om den vision, som offentligheden har kendskab til, men også de dybereliggende bevæggrunde og årsager til, at de to medier så dagens lys. Hvorfor der er brug for de to medier, og hvilke problemstillinger ser de i det danske medielandskab.

Det semistrukturerede interview

Vi har valgt at benytte det semistrukturerede interview, da vi her kan udpege emner, som vi har en formodning om, at chefredaktørerne vil berøre. Samtidig giver det semistrukturerede interview muligheden for, at interviewpersonernes vægtning kan tage interviewet i nye retninger og bidrage med nye indsigter, som vi ikke på forhånd har kendskab til. Forud for interviewene forberedte vi således en interviewguide (bilag 2), der indeholdt de emner og temaer, vi ønskede at opnå en større forståelse af. På den måde kunne vi gå åbent til emnet, samtidig med at vi nemt kunne tilpasse spørgsmålene afhængig af, hvordan samtalen udspillede sig og stille uddybende eller opfølgende spørgsmål (Rimestad og Gravengaard 2014: 91-92). Disse var desuden tilpasset det faktum, at chefredaktørerne er eliteinformanter, hvilket kræver at vi forholder os både kritisk og selvkritisk til feltet, chefredaktørerne og vores egen position (Rimestad og Gravengaard 2014: 90).

I ugerne efter denne beslutning forberedte vi os ved at læse os ind på deres journalistiske karriere og de ny medier. Desuden læste op på den kritik, de fremstiller af mediestøtten, armslængdeprincippet og andre medier. Sideløbende orienterede vi os i teori, der kunne bruges til at forstå den empiri, som vi ville indsamle på baggrund af vores interviews. Sidst men ikke mindst satte vi os ind i de to mediers journalistik, hvilke greb de benyttede, hvilke historier de prioriterede, inden for hvilke stofområder og hvordan de betonedede deres artikler og radioindslag (Poulsen 2016: 78).

Herefter rakte vi ud til Mikael Leon, der har arbejdet på Den Uafhængige, senest som chef for mediets gravergruppe, og Lasse Sandborg, der er praktikant på Frihedsbrevet. Begge er bekendte, hvorfor en snak til baggrund kunne give en blød indføring i, hvordan de havde oplevet den daglige journalistiske praksis, og om vi havde overset væsentlige faktorer eller perspektiver, som kunne være relevante for undersøgelsen.

Efter snakken med Leon og Sandborg tog vi fat i de tre chefredaktører. Breum meldte hurtigt positivt tilbage på forespørgslen om et interview, men efterfølgende skulle det vise sig udfordrende at få selve interviewet i hus, da både en valgudskrivelse og sygdom kom i vejen. Juhl takkede i første omgang nej til vores forespørgsel og henviste i stedet til Breum. Vi forsøgte gentagne gange at motivere ham ved at påpege, at det særligt var idégrundlaget og visionerne om at stifte Den Uafhængige, som vi ønskede at tale med ham om. Det var dog først

da vi havde talt med Breum og igen kontaktede Juhl, at vi fik ham overbevist om, at hans bidrag var væsentligt og således fik en aftale i hus. Brügger meldte i første ombæring positivt tilbage. Derefter var der radiotavshed i flere uger, hvor vi forgæves forsøgte at få genetableret kontakten. Han vendte dog først tilbage til os i midten af december med en pludselig opringning, og derfor blev interviewsituationen i sandhed et semistruktureret interview. Vi har hele tiden været bevidst om, at det ikke ville være uden udfordringer at få fat i vores udvalgte interviewpersoner. Vi var altså også forberedt på, at vi kun kunne få lov til at tale med dem én gang, og vi ønskede derfor at gå åbent til emnet med forhåbningen om at berøre så mange emner som muligt (Poulsen 2016:76 - 79).

Selvom det var forventelige at de tre chefredaktørers ville gå forskelligt til interviewet og pege på forskelligartede grunde til mediernes etableringer, visioner og journalistiske virke, stod det dog efter interviewene også klart, at de tre chefredaktører forholder sig til deres egne medier og den konkrete journalistik på forskellige planer. Med andre ord bidrager de tre interviews med forskellige indgange til forståelsen af medierne i deres helhed.

Således tager interviewet med Brügger primært udgangspunkt i hans brede kritik af medier, og dermed kun i meget lille grad den journalistisk, som Frihedsbrevet producerer og har visioner om at producere. Juhl bidrager primært med indsigt i grunden til etableringen af Den Uafhængige, hvor Breum tager stærkt afsæt i egne erfaringer og frustrationer fra at arbejde i branchen som forklaring på vigtigheden af Den Uafhængiges visioner. Han taler desuden i langt højere grad end de to andre chefredaktører ind i journalistiske greb og redaktionelle overvejelser. Dette er ikke et faktum, vi vurderer, påvirker interviewenes validitet, men blot noget vi skal holde for øje, når vi anvender den indsamlede empiri i analysen.

Interviewguide

Vi udarbejdede en interviewguide for at holde en vis styring og overblik over, om vi fik stillet de mest essentielle spørgsmål. Derfor bygger spørgsmålene i interviewguiden på vores teoretiske ståsted og er løbende blevet revurderet eftersom den i sig selv blev en operationalisering af vores teori (Poulsen 2016:81). Guiden består af en række spørgsmål, som vi ønskede at komme omkring, men hvor rækkefølgen var vejledende (bilag 2). Afhængig af hvordan interviewene udviklede sig, benyttede vi desuden en fremgangsmåde, hvor vi fremhævede eller markerede nogle spørgsmål, som vi vurderede, var en nødvendighed at få svar på eller præciseret (Poulsen 2016: 81-84)

Den kvantitative indholdsanalyse

Den kvantitative indholdsanalyse har til formål at give et overblik over den konkrete journalistik, der produceres på de to medier. Desuden giver indholdsanalysen indblik i, hvordan mediernes visioner om kritisk-, undersøgende- og uafhængig journalistik kommer til udtryk.

I denne undersøgelse beskæftiger vi os med latent indhold (Eskjær & Helles 2015: 13). Dette indhold tilgår vi både kvantitativt og kvalitativt (Eskjær & Helles 2015: 15), og netop derfor er den kvantitative indholdsanalyse, det oplagte valg. Vi ønsker nemlig både at kvantificere hyppigheden af udvalgte kategorier, samtidig med at vi ønsker at gå i dybden med, hvordan de kommer til udtryk på henholdsvis Frihedsbrevet og Den Uafhængige. Der er således tale om en analyse, som går både i dybden og bredden (Hopmann & Skovsgaard 2014: 163-202). Med sammenkoblingen af de to tilgange får vi både overblik over den journalistik, der produceres på de to medier og en dybere forståelse af, hvordan det konkret udfolder sig. Vekselvirkningen mellem den kvalitative og den kvantitative tilgang gør sig desuden gældende i samspillet mellem analysen af vores interviews og konklusionerne på baggrund af den kvantitative indholdsanalyse.

Kodningen tager udgangspunkt i en række udvalgte kategorier, som vi har operationaliseret i kodningsmanualen (bilag 3) på baggrund af en pilotkodning (bilag 4), uformelle interviews med Leon og Sandborg samt teori og forskning indenfor feltet. Definitionerne af kategorierne er blevet ændret og revideret efterhånden, som vi er kommet dybere ned indholdet på de to medier. Vores forståelse og definition af kategorier er grundlæggende for vores metodiske arbejde, analyse og diskussion, og derfor har det været essentielt løbende at tale om definitionerne for at sikre, at vores kodning var ensformig. Det er dog vigtigt at slå fast, at når det kommer til kategorierne, er de alle udvalgt efter en teoretisk funderet antagelse om, at de er karakteristiske for den kritiske journalistik. Ovenstående forhold, overvejelser og valg danner således også grundlag for vores test-kodning (bilag 5), krydskodning (bilag 5) og kodningsresultater (bilag 6).

Kodningsmanualen tager udgangspunkt i fem udvalgte overkategorier, der har afsæt i McCombs' teori '*The Agenda-Setting Function of the Press*'. Således skal de tre første overordnede kategorier *type journalistik*, *stofområder* og *eksklusivitet*, beskrive *hvad* Frihedsbrevet og Den Uafhængige beskæftiger sig med i deres journalistik. De sidste

overordnede kategorier om *tone og grad af neutralitet* beskriver, *hvordan* historierne fremstilles.

Datamaterialet

Vi beskæftiger os i denne undersøgelse med både skrift og radio. Det betyder, at vores enheder både består af artikler fra Frihedsbrevet samt radioudsendelser fra Den Uafhængige. Én artikel fra Frihedsbrevet udgør således en enhed, hvorimod en radioudsendelse fra Den Uafhængighed opdeles i indslag. Ét indslag i radioudsendelsen - afgrænset af nyhedshistorien - udgør således en enhed fra Den Uafhængige. Datamaterialet dækker over 45 artikler fra Frihedsbrevet og 6 morgenprogrammer fra Den Uafhængige, der er inddelt i 67 indslag. Sammenlagt udgør det over 100 enheder, således som den kvantitative indholdsanalyse regelmæssigt bygger på (Eskjær & Helles, 2015: 11).

Materialet strækker sig over to udvalgte tidsperioder. Den første periode ligger i starten af august 2022, den anden i starten af oktober 2022. De to tidsperioder er udvalgt for at sikre den højeste grad af repræsentativitet i mediernes udgivelser. Der er to overordnede grunde til de to udvalgte perioder. For det første valgte vi, at vi ikke ville gå længere tilbage i tiden, da der er tale om to relativt nystartede medier, hvorfor vi ville undgå at eventuelle begyndervanskeligheder påvirkede materialet. For det andet var der et markant skift på ledelsesgangen i september på Den Uafhængige - hvilket også vil blive udfoldet yderligere i redegørelsen - der betød, at vi valgte at lægge de to perioder i henholdsvis august og oktober for at sikre, at skiftet ikke påvirkede materialet uhensigtsmæssigt.

Kodning og krydskodning

For at få et overblik over mediernes journalistik, og dermed hvilke kategorier der som minimum burde optræde i vores kodning, udførte vi en randomiseret pilotkodning (bilag 4). Vi kiggede på fem artikler udgivet på Frihedsbrevet og fem radioindslag, der havde indgået i Den Uafhængiges morgenprogram. Her noterede vi, hvad vi fandt særligt karakteristisk for journalistikken. Det var blandt andet vinklingen, stofområderne og formidling af historierne. Desuden noterede vi "interessante greb", ordvalg og journalistiske metoder såsom "konfrontation", "afsløring" og "skjulte optagelser". Vi sammenlignede observationer og indtryk umiddelbart efter pilotkodningen. Herefter udformede vi kategorier, vi umiddelbart mente, ville kunne give et dybere indblik i journalistikken. Her var tale om *genre, eksklusivitet, stof, tonen og grad af neutralitet*. Da vi var bevidst om, at testkodningen også ville tilføre nye

opmærksomhedspunkter og erkendelser, tilføjede vi et felt for *undren*, hvor vi kunne indføje noter (bilag 5). Her opdelte vi kodningen af materialet mellem os for derefter at foretage en krydskodning, der skulle sikre, at vi gik ens til kodningen. Dette skulle endnu en gang sikre en høj kvalitet af undersøgelsen. Efterfølgende sammenlignede vi resultaterne endnu en gang og reviderede kategorierne på baggrund af vores observationer og fælles forståelse af teorien. Efter testkodningen var vi klar til vores kodning.

Metodens reliabilitet og validitet

Reliabiliteten i denne undersøgelse er forsøgt opnået gennem transparens og triangulering. Da vi arbejder med latent indhold, har det været komplekst at definere de latente kategorier. Dette er forsøgt gennem beskrivelserne i kodningsmanualen (bilag 3), hvor kategorierne fremstår så eksplicitte i definitionen som muligt (Elkjær og Helles 2015: 13). Det har vi forsøgt at gøre konsekvent, så vores undersøgelse af de to mediers journalistik i videst muligt omfang er systematisk.

De to begrænsede tidsperioder på 14 dage har selvfølgelig også betydning for styrken af vores konklusioner. Det havde været fordelagtigt med en analyse af flere artikler og indslag over en længere periode, for at kunne basere konklusionen på en større mængde empiri. Desuden ville en interkoderreliabilitetstest have højnet kodningens replicerbarhed, men da vi arbejder med latent indhold, fandt vi det nødvendigt at højne reliabiliteten ved i stedet at udføre en pilotkodning (bilag 4), en testkodning (bilag 5) og en krydskodning (Bilag 6). Der må dog alligevel tages højde for, at vores individuelle forforståelser og subjektivitet kan gøre kodningen uensartet. Denne påvirkning er forsøgt undgået gennem sideløbende forhandlinger om forståelserne af de definerede kategorier. Her har vi gennem diskussioner opnået konsensus, så resultaterne er så konsistente som mulige, og vi herigennem opnår de mest valide resultater. Denne tilgang er inspireret af Tony Harcup og Deirdre O’Neills metodiske tilgang bag deres teori om nyhedsværdier (Harcup og O’Neill 2016: 7). Dertil har vi arbejdet med en mængde artikler og indslag, der befinder sig inden for den tilstræbte mængde data, når man benytter sig af den kvantitative indholdsanalyse. Vi kan derfor drage valide konklusioner om de to mediers journalistiske indhold (Blom 2014: 178-179 & Elmelund-Præstekær 2014:197-200). Med disse pointer in mente, mener vi at det sammenlagt, gør vores undersøgelse valid.

Redegørelse

Følgende afsnit vil redegøre for udviklingen af den danske mediestøtte samt etablering af Danmarks public-service medie DR. Lukningen af Radio24syv er hyppigt omtalt i forbindelse med lanceringen af de to medier, og derfor vil dette forløb blive udfoldet. Dernæst vil tiden omkring etableringen af Frihedsbrevet og Den Uafhængige blive gennemgået. Afslutningsvis vil vi fremlægge vigtige nedslag i Brüggers, Juhls og Breums karriere. Disse komponenter danner grundlag for analysen af mediernes visioner, den konkrete journalistik på de to medier og deres placering i mediesystemet og feltet.

Mediestøtten

Mediestøtten er ikke et nyt fænomen. Allerede i 1700-tallet så man de første skridt på vejen mod en mediestøtte, da kongen satte taksterne for avislevering ned og udformede særlige tilskud til bestemte aviser eller journalister, men med indførelsen af demokrati ændrede denne støtte sig og partipressen blev født. Nedsættelsen af porto blev udvidet, og alle aviser nød godt af lige adgang (Flensburg 2015: 88). Det var dog først i 1962, at momsfrigørelsen blev indført og avisernes papirindkøb blev fritaget fra moms. I 1967 blev også avissalget fritaget. Således så de indirekte støtteordninger dagens ly (Flensburg 2015: 89) I 1969 oprettede man DFI - Dagspressens Finansieringsinstitut, som skulle fordele to millioner kroner som tilskud årligt, samtidig med at medier kunne optage lån til teknologiske omlægninger (Flensburg 2015: 90). De to millioner blev allerede i 1974 fordoblet og op igennem 80'erne ramte tilskudspuljen 14 millioner kroner.

I 1980'erne nedsatte man endvidere den første mediekommission. På baggrund af kommissionens arbejde blev TV2 oprettet og modtagergruppen af DFI's tilskud udvidet. Derudover foreslog kommissionen distributionsstøtte og annoncekompensation (Flensburg 2015: 91). I 1980 blev Socialistisk Folkeparti desuden det første politiske parti, som foreslog en direkte støtteordning til medier i nød. Et forslag som hurtigt blev nedstemt (Flensburg 2015: 92).

Først igen i 1994 kom mediepolitikken for alvor på dagsordenen, da statsminister Poul Nyrup Rasmussen nedsatte et medieudvalg, der skulle tilrettelægge fremtidens mediepolitik. Medieudvalget foreslog en fastholdelse af de nuværende støtteordninger, men også en

udvidelse af adgangen til støtten og særlig nødhjælp til medier i økonomiske kriser. I 1997 introducerede man således den direkte driftsstøtte, som fremover skulle tildeles af DFI hvert fjerde år, og for første gang vurderede man i den forbindelse mediers demokratiske betydning (Flensburg 2015: 93). I årene efter piblede flere og flere nye danske medier frem, hvilket også skabte udfordringer for den daværende konstruktion af DFI, som i 2004 blev nedlagt til fordel for Dagbladsnævnet (Flensburg 2015: 94). I årene efter justerede man ordningen, så portofritagelsen blev indføjet i distributionsstøtten og støtten blev målrettet medier i pressede økonomiske situationer. Hovedordningen blev stadig jævnt fordelt, og de mindre medier kunne få tilskud fra supplementpuljen, som eksempelvis blev brugt til at hjælpe Dagbladet Information og Kristeligt Dagblad gennem deres økonomiske kriser (Flensburg 2015: 95). Samtidig blev kravene til medierne indskrevet i loven med en beskrivelse om, at mediestøttede medier skulle have en bred målgruppe, dække et bredt politisk, samfundsøkonomisk og kulturelt indhold, mens mindst halvdelen af stoffet skulle være aktualitetsstof.

I 2010 kom så mediestøtteudvalget (Flensburg 2015: 95). Udvalget skulle se på, hvordan et nyt system i højere grad kunne danne grundlag for et mere pluralistisk medielandskab. Det foreslog, at man omlagde distributionsstøtten til en produktionsstøtte, så mediernes støtte ikke længere var bundet til udgivelsen af en papiravis. Desuden udpegede udvalget, at der med produktionsstøtte var tale om en reel demokratistøtte, som således skulle tildeles medier, der understøtter demokratiet. På den baggrund blev Mediestøtteloven vedtaget i december 2013. Loven samlede alle de tidligere direkte- og indirekte støtteordninger og introducerede for første gang ordet mediestøtte i lovgivningen, som nu skulle behandles af Medienævnet. Omlæggelsen fra distributionsstøtte til produktionsstøtte betyder, at støtten bliver tildelt ud fra antallet af redaktionelle medarbejdere - med krav om mindst tre redaktionelle medarbejdere samt en chefredaktør. Omlægningen betyder også, at mediet skal henvende sig til et bredt publikum, at det selvstændigt producerer journalistik og at journalistikken leveres i hele landet. Desuden skal mindst halvdelen af indholdet være redaktionelt og aktuelt nyhedsstof, og mediet skal beskæftige sig med de politiske, samfundsrelaterede og kulturelle stofområder, samtidig med at støtten tildeles ”trykte og skrevne internetbaserede nyhedsmedier” (Flensburg 2015: 96).

Andre vilkår for radio og TV

Når det kommer til TV og radio er mediestøtten noget anderledes skruet sammen. I høj grad kan denne forskellighed forklares ved Danmarks Radios (DR) tidligere monopol på markedet. En forsøgsordning i 1923 under navnet Statsradiofonien blev startskuddet til etableringen af

dét, vi i dag kender som DR. Selvom Statsradiofonien i sin begyndelse blev styret af Radiorådet - bestående af politisk udvalgte personer - var institutionen økonomisk uafhængig, og finansieringen bestod af licensindtægter fra radiomodtagerne. En licens som Folketingets finansudvalg dog havde retten til at fastsætte, samtidig med at det resterende Folketing havde indflydelse på den øvrige drift. Med andre ord var der stærke bånd mellem staten og den nye medieinstitution (Jensen et al. 2001: 204).

Statsradiofonien blev født i tiden under partipressen, hvor skrevne medier udkom fra hver deres politiske ståsted, og den nye medieinstitution havde nu til opgave af favne og samle disse forskellige politiske ståsteder under et tag og et medie. Public-service-modellen blev således en del af fundamentet for den nye Statsradiofoni (Jensen et al. 2001: 205), som i 1951 også kunne byde på fjernsyn til danskerne (Jensen et al. 2001: 123).

I 1988 fik danskerne så TV2, som skulle bryde DR's monopol på markedet, der også begyndte at byde på kommercielle tv- og radiokanaler. Statsstøtten til TV og radio blev også med oprettelsen af TV2 en anden end mediestøtten til de skrevne medier, da der i DR's tilfælde er tale om licensfinansiering og statslån, licensmidler og reklameindtægter til TV2 (danmarkshistorien.dk 2022).

Finansiering når det kommer til radio og TV er således en helt anden - ligesom tilfældet var på Radio24syv, hvis forløb vi vil redegøre for nedenfor. Internetradio - som Den Uafhængige karakteriseres som - er ikke en del af Radio & TV-nævnets registreringer og medier er altså ikke berettiget til at modtage tilskud, som tilfældet ellers er for ikke-kommercielle lokale radiokanaler. Den Uafhængige er som radiokanal derfor ikke umiddelbart berettiget den samme mediestøtte som Frihedsbrevet. Fra chefredaktør Breum lyder det dog, at man godt kunne have indrettet Den Uafhængige således, at mediet var berettiget til at modtage denne form for støtte - men har man aktivt valgt ikke at gøre.

“Ligesom Zetland fx har oplyst, at 70 % af deres indhold bliver konsumeret på lyd, men det er at betragte som en avis, så kunne vi også være udkommet med et skriftligt materiale i et omfang, hvor det kunne kvalificere os til offentlige kroner enten i form af innovations- eller produktionsstøtte”.

(bilag 7)

Fra fødsel til grav

Starten for Radio24syv var ikke nem. Kravet til den nye taleradio var, at radiokanalen skulle levere journalistik med fokus på nyheder, debat og satire efter amerikansk forbillede (Ritzau 2010). Med rod på ledelsesgangene og søgen efter egen DNA tog det dog tid for kanalen at lande på sine fødder. Men da de første lyttortal landede, stod det klart, at kanalen havde nået sit mål om 500.000 ugentlige lyttere (Andreassen 2011). Og da journalist Asger Juhl slog en kanin ihjel med en cykelpumpe, mens han sendte live i radioen, kommer radiokanalen for alvor på alles læber - også i udlandet (Moestrup 2015). Med tiden finder radiokanalen ind til, hvad den vil fortælle og hvordan den ønsker at gøre det. Og det gør ikke alene kanalen til en succes, det skaber også noget af et journalistisk nybrud. Den ellers pæne radiogenre, som det danske folk har været vant til, får en fræk dreng i klassen (Christensen 2019).

Lige så meget som kanalen ansås for at være en mediehistorisk succes, skabte nedlukningen af Radio24syv også mediehistorie. 22. oktober 2019 stod det nemlig klart, at radiokanalen hverken havde vundet udbuddet på deres gamle FM4-frekvens eller DAB-udbuddet (Lindberg 2019 A). Det blev mødt af en bred kritik og medier og aviser flød over med beklagelser over den endelige (Lindberg 2019 B). Fra ledelsen på Radio24syv, herunder Brügger, lød det, at man havde været udsat for et ”*bizart, amatørisk og absurd politisk forløb*” (Ganderup 2019). Også fra politisk hold mødte det kritik. Selv Dansk Folkeparti, der ellers havde været frontløbere på krav, som radioen ikke mente at kunne leve op til, trak i land. Det var en “*dum*” beslutning, som Pia Kjærsgaard formulerede det på Facebook (Ritzau 2019).

Kun i lommen på dig

Det er først, da medierne i april 2021 bringer nyheden om, at Brügger har stiftet et nyt medie sammen med erhvervsfolk, at offentligheden får et praj om, hvad han har brygget på siden lukningen af Radio24syv (Henriksen 2021). 12. maj samme år deler Brügger et tweet med en udgivererklæring for Frihedsbrevet, hvor det proklameres, at det nye medie ikke vil tage imod mediestøtte, “*fordi statsstøttet presse aldrig kan kalde sig fri og uafhængig*” (Christensen 2021). Desuden lyder begrundelsen: “*Vi er trådt sammen for at finansiere journalistik, ikke for at købe journalistik*” (frihedsbrevet.dk 2022 A). Samtidig oplyses det, at Frihedsbrevet er et medie “*uden ideologi og politiske holdninger, foruden idealet om et frit og åbent samfund*”. De

seks ejere er Bjørn Høi Jensen, Denis Viet-Jakobsen, Mikkel Bülow-Lehnsby, Henrik Juul, Peter Engel og Jesper Theil Thomsen (Christensen 2021).

Et kritisk medie, politikerne ikke kan lukke

Lidt over et år forinden er Den Uafhængige dukket op i det danske medielandskab. Det opstår på Facebook i februar 2020 som resultat af den tidligere Radio24syv-journalist Asger Juhls bekymring over en mangelfuld dækning af den ulmende coronapandemi. I starten kan Den Uafhængige beskrives som et fænomen, hvor Juhl dagligt klokken 12 sender interviews med eksperter om krisen via Facebooks live-funktion. Dækningen bliver flittigt delt på sociale medier, live-udsendelserne når bredt ud med typisk 15-20.000 daglige visninger og interviewene bliver citeret i andre danske medier. Fra februar til april 2020 udkommer Den Uafhængige med en næsten daglig frekvens (Kjær 2020).

I juni samme år relanceres mediet med nye værter og emner, og man kan nu også blive medlem for 59 kr. om måneden, mens mediet fortsat ikke ønsker at modtage mediestøtte. Den Uafhængige udkommer dog fortsat på Facebook med live-udsendelser og podcast, som kan tilgås gratis, med en sending fra klokken 7:00 til 09:00 i hverdage (Birkemose 2021). Ved relanceringen forklarer Juhl, at værterne er *“dygtige fritænkere”* og i stand til at stille gode spørgsmål. Samtidig meddeler han, at Den Uafhængige skal være en *“platform for landets bedste digitale radiointerviews”* (Kjær 2020). Fra chefredaktøren lyder det, at selv med tre licensbetalte taleradioer, *“er der et hul efter 24syv. Det hul vil vi gerne være med til at udfylde”* (Kjær 2020).

19. april 2021 sender Den Uafhængige første gang Den Uafhængige Morgen, der er en ny, *“kritisk morgenradio, som politikerne ikke kan lukke”*. I den sammenhæng udtaler Juhl til Journalisten, at *“de interviews, man hører i morgenradioen, er for ukritiske. Det er simpelthen for kedeligt og forudsigeligt at lytte til”* (Albrecht 2021 A). Kun et år efter, i slutningen af august 2022, meddeles det, at Juhl stopper som ansvarshavende chefredaktør for at blive journalistisk chefredaktør på Ekstra Bladet. Oliver Breum bliver herefter præsenteret som ny chefredaktør på mediet (Larsen 2022).

Brügger, Juhl og Breum

Mads Brüggers, Asger Juhs og Oliver Breums tilgange til journalistik, ytringsfrihed og publicisme er definerende for deres rolle i mediebranchen og påvirkningen af det journalistiske felt. Derfor vil følgende afsnit omhandle nedslag i chefredaktørernes karriere, da det vurderes, at dette har været medvirkende til, at Frihedsbrevet og Den Uafhængige er opstået, samt mediernes journalistiske vision.

Mads Brügger

Mads Brüggers interesse for journalistik er i flere portrætter blevet beskrevet til at være opstået, da han som 19-årig deltog i en essaykonkurrence for unge, afholdt af Berlingske Tidende. Her beskrev han en tur til Sydamerika, hvor han i Brasilien havde mødt en kvinde med hvem han havde haft analsex, og hvordan han efterfølgende havde frygtet, at han var blevet smittet med HIV. Hans essay vandt konkurrencen, men blev siden redigeret inden udgivelsen, så den ikke længere indeholdt passagen om analsex (Albinus 2006).

“Da vidste jeg, at jeg ville være journalist. Det vigtigste, der kan ske for én, der har et budskab, er at blive censureret. Ofte er det bedre, at folk er imod det, man skriver, end at de bifalder det, for bifald kan være ligegyldighed. Det bliver først rigtigt interessant, når man rammer loftet”
(Albinus 2006).

I citatet sætter han selv ord på, at når der bliver lagt en dæmper på personer, som har noget på hjerte, kan det skabe en drivkraft til at gøre oprør.

Han har gennem sin karriere lavet journalistik på en række etablerede medier som Ekstra Bladet, Euroman og DR, hvor han blandt andet har været vært på DR's program Deadline. I 2011 blev han ansat som kanalchef på Radio24syv. Han har ydermere lavet flere dokumentarer som 'Ambassadøren' og 'Det Røde Kapel' (Benner 2022). For dokumentarerne har det gjort sig gældende, at Mads Brügger gør sig selv til en aktiv karakter, for at undersøge tvivlsomme personers hykleri, moral, penges betydning, magthavere og systemer. Det gør han ved at udgive sig for at være en anden. Det er i flere tilfælde blevet kritiseret for at være "konspirerende" og "journalistisk uansvarligt", og desuden argumenteres der for, at han vender de journalistiske

metoder ryggen Dette fordi situationerne som han selv og medvirkende sættes i kan være farlige, kompromitterende og sætte menneskeliv på spil (Andersen 2019).

Han forklarer selv, at han vil have folk til at se verden på en anden måde, og at journalistik handler om *“at sætte fut i fejemoget”* (Albinus 2006).

“I dag præger markedskræfterne mere end nogensinde journalistikken og den måde, journalister arbejder på. Man skal tage stilling til målgrupper, segmenter og seernes måde at tænke på. Men som journalist får man sin løn for at vende ryggen til den merkantile tankegang”.
(Albinus 2006).

Asger Juhl

Asger Juhl blev uddannet journalist i 2008 fra Danmarks Journalisthøjskole. Forinden havde han været i journalistpraktik på Ekstra Bladet, hvor han særligt havde beskæftiget sig med politik, undersøgende journalistik og sladder (Linkedin.dk 2022). I 2010 startede Juhl som journalist på P1 morgen, her nåede han dog kun at være i lige omkring et år, inden han startede som journalist på morgenprogrammet på det nystartede Radio24syv. Her blev han de næste otte år, hvor han nåede at være redaktør og vært på *“Weekendtillægget”*, redaktionschef og vært på programmet *“Reporterne”* og sidst men ikke mindst vært på *“Radio24syv Morgen”*. Sideløbende freelancede han for Weekendavisen.

Efter Radio24syvs lukning blev han igen morgenvært på P1, men også i denne omgang opsagde Juhl sin stilling efter et år. Der gik dog ikke længe før Juhl stiftede *“KontoretJuhl”*, der er et produktionsselskab, som udvikler og producerer podcast, radio og TV, til blandt andet DR, Nationalmuseet og Kohberg. Sideløbende besluttede han at sende live på Facebook om pandemiens udvikling i starten af 2020. Den beslutning fører, som beskrevet tidligere, til stiftelsen af Den Uafhængige. Men også Den Uafhængige har stifteren nu vinket farvel til, da har i oktober 2022 takkede ja til stillingen som journalistisk chefredaktør på Ekstra Bladet.

I forbindelse med tiltrædelsen på Ekstra Bladet kom Juhl en smule i vælten, da han udtalte, at *“inde i bøtten på Mette Frederiksen, er jo ikke nogle ting, som er anderledes end i en diktator i Nicaragua eller Congo”* (Strand 2022). Ydermere proklamerede den afgående chefredaktør

på Den Uafhængige, at han altid havde *“prøvet at lave Ekstra Bladet, alle de steder jeg har været, og altid haft Ekstra Bladet i baghovedet”* (Paulsen 2022). Tidligere havde Juhl ellers argumenteret for, at *“Man bliver lullet i søvn af for mange penge fra det offentlige, og de, der modtager mediestøtte, kommer til at blive ligegyldige og irrelevante. Vi mener, at det giver liv og drivkraft hele tiden at skulle være skarpe”* (Bach og Sandborg: 2021). Han mener, der er *“en risiko for, at mediestøtten kan være dårlig for et medie”*, men ifølge Juhl har Ekstra Bladet ikke taget skade (Paulsen 2022).

Oliver Breum

Oliver Breum er et ubeskrevet blad sammenlignet med Brügger og Juhl - dette kan dog hænge sammen med, at han er i starten af sin karriere. Derfor tager denne del af redegørelsen udgangspunkt i vores interview med Breum og dermed hans egen udlægning af sin vej til stillingen som chefredaktør.

Breum har læst på Danmarks Journalist- og Mediehøjskole. Efter sin praktik hos P4 København fortsætter han som freelance-vært på radiokanalen og færdiggør derfor aldrig uddannelsen. Her laver han alt fra kritisk regionaljournalistik til sommerferieprogrammer, der har en mere underholdende karakter (bilag 8: 1).

Indtil marts 2022 arbejder Breum frivilligt som vært og journalist på Den Uafhængige. Grundet manglen på løn, stopper han og er i perioden fra maj til september 2022 ansat på produktionsselskabet Beam (bilag 8: 1). Her bliver han redaktør på flere forskellige programmer. Blandt andet et par kulturprogrammer, hvoraf det ene sendes på Loud. Han når desuden at blive vært på Radio4's program *‘4 På Foden’*, der er et kritisk fodboldprogram (denuafhaengige.dk 2022 A).

I løbet af denne periode bliver han tilbudt at overtage stillingen som chefredaktør på Den Uafhængige. At han takker ja til at blive Den Uafhængiges chefredaktør, bunder blandt andet i, at det er et medie med frie rammer, hvor *“ingen bestemmer”*, fortæller Breum, der desuden mener, at den kritiske journalistik, er den vigtigste type journalistik, der findes (bilag 8: 2). Derudover peger han på, at tiden på Danmarks Radio har sat spor i ham:

“Jeg er skolet i Danmarks Radio (...) Og der er sådan en ordentlighed og en folkelighed i alt man skal lave, som jeg brækker mig over (...) Og så tror jeg bare, at jeg i løbet af de knap 7

år fandt ud af, at de bånd, de binder på alle (...) det gør, at det ikke er de rigtige spørgsmål, der bliver stillet. Og rammerne er for stramme i forhold til, hvad en journalist skal gøre for rent faktisk at give folk det, som jeg synes, de har brug for”

(bilag 8: 2).

Analysedesign

I første del af analysen vil vi med afsæt i vores empiri fra interviews udlægge de to mediers visioner. I analysedel 2 vil vi udfolde resultaterne fra indholdsanalysen. Dette analyserer vi ud fra McCombs teori om dagsordensætning for at beskrive de to mediers *hvad* og *hvordan*, og således hvordan Frihedsbrevet og Den Uafhængiges visioner udfolder sig i mediernes journalistik. Disse analysedele vil være påvirket af chefredaktørernes svar på forskellige niveauer, som fremlagt i metodeafsnittet. Herefter vil vi med udgangspunkt i Hallin og Mancinis teori om mediesystemer analysere vores empiri for at finde frem til, hvilken struktur de to medier arbejder inden for. Hermed vil vi forsøge at komme nærmere et svar på, om Frihedsbrevet og Den Uafhængige udfordrer det danske mediesystem. Sideløbende vurderer vi, hvordan de to medier kan placeres i det journalistiske felt. Afslutningsvis vil vi revidere placeringen af de to medier i den forsimplede model, der blev introduceret i operationaliseringen, på baggrund af de tre analysedele. Slutteligt vil vi diskutere, hvad den danske mediebranche kan lære af kritikken fremsat af Frihedsbrevet og Den Uafhængige.

Analysedel 1 - Mediernes vision

I den første del af analysen vil vi udfolde de to mediers visioner. Både Frihedsbrevet og Den Uafhængige promoverer sig som medier, der præsenterer læsere og lyttere for noget, som de ikke får andre steder. Vi ser her nærmere på, hvordan de italesætter visionerne. Hvorvidt disse skinner igennem i journalistikken vil blive efterprøvet i analysedel 2 og desuden sat i kontekst med mediesystemet og det journalistiske felt i tredje analysedel.

Markedskræfter skaber kreativitet

Hos Brügger er der ikke megen tvivl, om at Frihedsbrevet kan noget andet end andre danske medier. Ifølge chefredaktøren skyldes det særligt, at forretningsmodellen, som redegjort for i præsentationen af mediet, tillader både kreativitet, kritisk tænkning og frihed på Frihedsbrevets redaktion. Elementer som Brügger kan have svært ved at se andre steder i det danske mediebillede. Han peger på, at mediestøtten kan gå hen og blive lidt af en *“sovepude”*.

“Altså man ved, at pengene kommer. Derfor har man ikke den sense of urgency, som man har på Frihedsbrevet, hvor man ved: “Hvis jeg ikke får den her forretning til at vokse og jeg ikke udkommer med indhold, som mine abonnenter vil betale for, så er jeg færdig”
(bilag 9: 1-2).

Ifølge chefredaktøren på Frihedsbrevet er problemet med mediestøtten nemlig i høj grad den manglende innovation af journalistik, der sker som konsekvens af finansieringsmodellen bag de resterende danske medier. Frihedsbrevet skal således også ses som et forsøg på at innovere journalistikken, da *“den danske mediefauna er (...) påfaldende ensartet”*, som en direkte konsekvens af mediestøtten.

“Hvis man kigger mod det norske mediemarked, hvor man modsat Danmark har valgt, at de største dagblade ikke får mediestøtte (...) er der (...) sket det, at de store norske dagblade har udviklet sig til guldrandede virksomheder (...) samtidig med, at Norges dagbladsjournalistik er lysår foran den danske på sådan noget som produktoplevelsen”
(bilag 9: 1).

Netop den kreative tilgang er derfor i høj grad noget af det, der giver Frihedsbrevet en plads i det danske mediebillede, lyder det fra Brügger:

“Frihedsbrevet har sin eksistensberettigelse, når vi for eksempel laver det, vi gjorde med partistøtteloven, hvor champagnedrengen ringede rundt og gav dem et tilbud, de ikke kunne afslå. Det er jo et meget enkelt greb, man har set det brugt i udlandet - både i Sverige og England. Hvorfor har ingen andre danske medier brugt det?”

(bilag 9: 4).

Fra Brügger lyder det desuden, at Frihedsbrevet ikke skal opfattes som en videreførelse af Radio24syv, selvom chefredaktøren har videreført princippet om, *“at man ikke er venner med nogen, og man skyder i alle retninger”*. Selvom der skydes i alle retninger, er det dog ikke et mål for Frihedsbrevet, at deres abonnenter skal kunne få det fulde nyhedsoverblik hos dem:

“(…) vi er jo et supplement til de store omnibusmedier. Man kan til en vis udstrækning klare sig kun med Frihedsbrevet, men altså hvis man vil have et all-around medie, der dækker alt (…) så har man nok brug for noget mere end bare os”

(bilag 9: 9).

I stedet bestræber man sig på Frihedsbrevet på at gøre op med *“klik-mølle-hamsterhjul”* og fokusere i stedet på, at journalisterne udkommer med én god historie om ugen, som abonnenterne har lyst til at betale for (bilag 9: 5).

Den kritiske tilgang bliver skyts i våbenkapløbet

Når det kommer til beskrivelsen af, visionen på Den Uafhængige er der absolut samklang mellem stifter og tidligere chefredaktør Juhl og nuværende chefredaktør Breum. Den Uafhængiges opgave er at skabe plads til det kritiske interview, som der ifølge Juhl *“er for lidt af”* (bilag 10:1) efter *“lukningen af Radio24syv og Deadlines storhedstid”* (bilag 10:1). Det kritiske interview er således selve fundamentet i Den Uafhængiges bidrag til dansk journalistik, da den ifølge både Juhl og Breum bliver underprioriteret på resten af de danske medier. Fra Juhl lyder det dog, at dét er journalisters primære opgave, når magthaverne skal gøres kritisk efter i sømmene:

“Kritiske interviews kan jo afsløre, at folk ikke er klar over den anden side af sagen. Hvert problem, hver politisk beslutning i folketinget er et dilemma (..) og hvis de slet ikke har

overvejet ulemperne (...) så kan man jo sidde tilbage og tænke, det er da godt nok et ureflekteret menneske, der har magt (...) Men et kritisk interview kan også afsløre, at der eksempelvis er noget, som de her magthavere holder tilbage eller nægter at sige”.

(bilag 10: 1)

Ifølge Breum er typen af kritiske interviews på Den Uafhængige sågar en anden, end den man lærer på landets journalistuddannelser. Fra chefredaktøren lyder det således, *“at det vi laver burde være pensum”*. Han mener dog ikke, at det ville være umuligt for mediestøttede medier, at lave den samme form for journalistik: *“Jeg vil vove og påstå, at det jo ikke er fordi, at det vi laver, kan man ikke lave på Danmark Radio. De gør det bare ikke”* (bilag 8:10).

Medier der ikke kan lukkes

Frihedsbrevet betvivler man ej heller, at mediets indhold ikke kan laves på andre medier. Således argumenterer begge chefredaktører for, at det ikke er uafhængigheden alene, der skaber journalistiske nybrud. Det kan nemlig ikke konstateres, at der er noget, der hindrer mediestøttede medier i at producere magtkritisk journalistik - de resterende danske medier gør det bare ikke i tilstrækkelig grad, lyder det i samklang fra Frihedsbrevet og Den Uafhængige. Chefredaktørerne mener derfor, at deres bidrag er at skabe medier, hvor man ikke skal være bange for at udøve den magtkritik, som de finder nødvendig, af frygt for at det kan påvirke deres økonomi. Det er derfor i høj grad den frygtløshed, som forretningsmodellen tillader, der er påvirkende for, hvilken journalistik der potentielt kan udfoldes på de to medier. Med andre ord har den primære drivkraft bag opstarten af begge medier været at skabe friest mulige rammer for journalistikken, som ikke kan påvirkes eller lukkes af staten. Da arbejdsspørgsmål 1 og 2 relaterer sig til hinanden, vil også svaret på arbejdsspørgsmål 1 indgå i delkonklusion efter anden analysedel.

Analysedel 2 - Frihedsbrevet og Den Uafhængiges *hvad og hvordan*

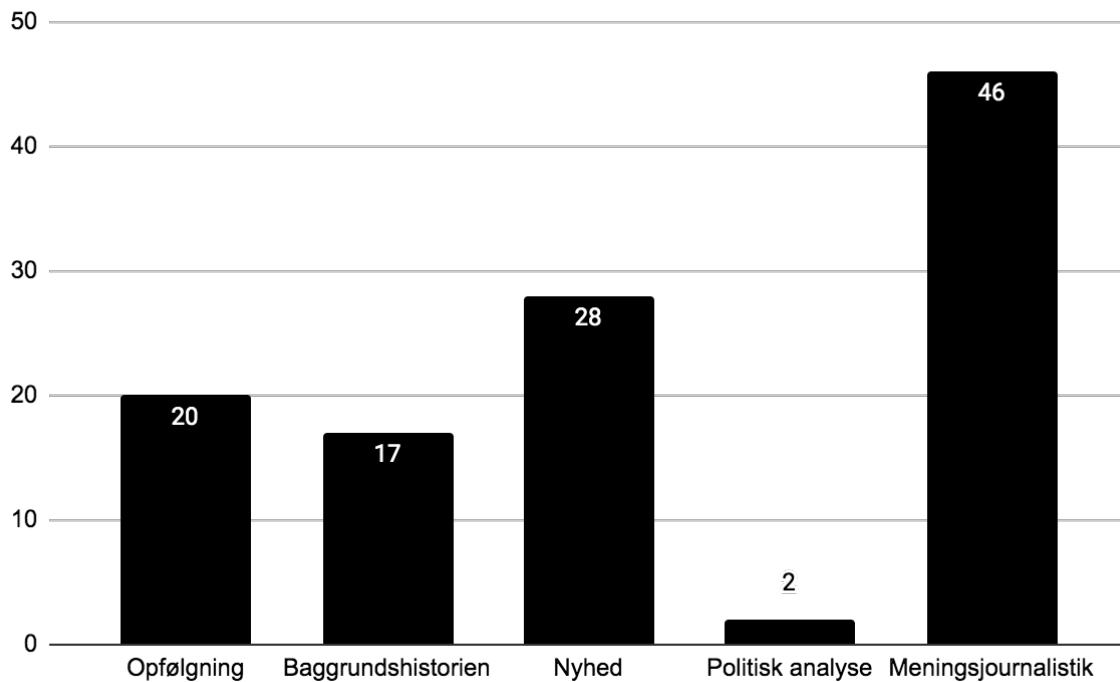
I følgende afsnit vil resultaterne for indholdsanalysen præsenteres, og arbejdsspørgsmål 2 vil blive besvaret. Analysen tager udgangspunkt i McCombs teori om dagsordensætning og udfolder derfor mediernes journalistik på de to niveauer - nemlig *hvad* medierne fortæller, og *hvordan* de fortæller det. Ydermere vil pointer og forklaringer fra interviews med Juhl, Breum og Brügger blive indføjet i analysen. Dette for overordnet at kunne konkludere, hvordan medierne reelt bedriver journalistik, og om denne er i overensstemmelse med chefredaktørernes og stifternes visioner.

Typen af journalistik, eksklusive historier og meningsjournalistik

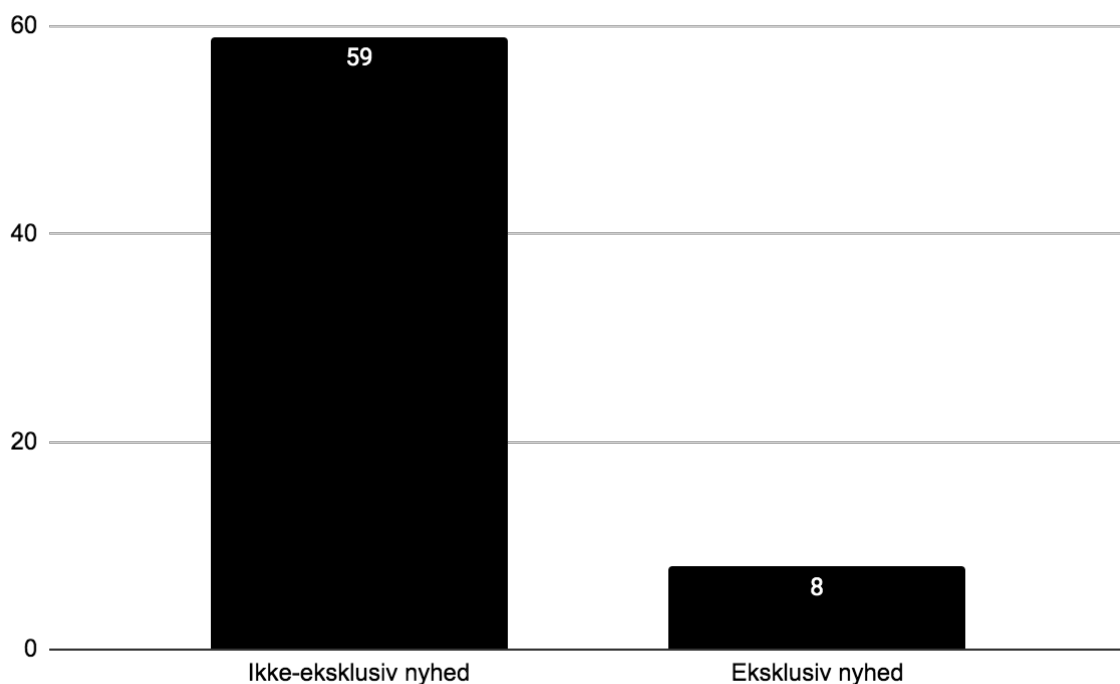
I første del af præsentationen af resultaterne fra kodningen udfolder vi de to mediers *hvad*. Med andre ord vil dette afsnit give et indblik i typen af journalistik, som de to medier producerer, hvor mange eksklusive nyheder medierne udkommer med, samt hvilke stofområder der fylder mest hos de to medier.

Kritiske interviews og pressede arbejdsvilkår på Den Uafhængige

Hos den Den Uafhængige fylder *meningsjournalistikken* mest. I kodningen er *meningsjournalistikken* defineret som et stykke journalistik, hvor en holdning eller et synspunkt udfoldes. På baggrund af kodningen kan det således konkluderes, at netop denne form for journalistik udgør en væsentlig del morgenfladen på Den Uafhængige. Herefter fylder kategorien *nyheder* næstmest med 28 indslag, hvorefter vi finder *opfølgninger* i 20 af indslagene, mens *baggrundshistorien* er kodet i 17 af indslagene. *Den politiske analyse* er derimod kun kodet i 2 af indslagene i Den Uafhængiges morgenflade. Mediet leverer således morgenradio med et primært fokus på dagens vigtigste *nyheder*, der hovedsageligt består af historier tilvejebragt af andre medier, som Den Uafhængige følger op på gennem kritiske interviews i form af *meningsjournalistik*. I andre tilfælde bringer mediet, hvad vi har kodet som *baggrundshistorien*, der eksempelvis forklarer, hvorfor et nyt byggeri i Saudi-Arabien bliver kritiseret, eller hvorfor det nye James Webb teleskop er et naturvidenskabeligt nybrud (bilag 6).

Opfølgninger er altså en væsentlig del af morgenfladen på Den Uafhængige. Dette skyldes, at mediet er “*ekstremt afhængige*” af andre medier, som det lyder fra Breum (bilag 8:12). I forlængelse af det resultat er det derfor interessant at kigge nærmere på, hvor mange *eksklusive nyheder*, der produceres på mediet. Her er billedet entydigt og klart. Det er ikke mange historier, som mediet selv graver frem. Dette ses illustreret i nedenstående diagram.

Eksklusive nyheder forstås i indeværende analyse som nyheder tilvejebragt af mediet selv. Når det kommer til, antallet af historier Den Uafhængige selv graver frem, er resultatet ikke overvældende. Ifølge Breum er det blandt andet manglen på journalistisk arbejdskraft og en relativt høj udgivelsesfrekvens, der er en del af forklaringen på, hvorfor mediet ikke formår at producere flere *eksklusive nyheder*. De er for hårdt spændt for, til at de kan producere “*lige så meget undersøgende journalistik, som vi gerne vil*” (bilag 8: 13).

“Der er ingen tvivl om, at vores opgave er langt hårdere end Frihedsbrevet. Altså, det er en sværere opgave, vi har, og det er et under, at det kan lade sig gøre (...) Det kan det kun, fordi der er nogle journalister herude, der tror på det. Og som tror på, at det kan blive større”
(bilag 8: 14).

Fra chefredaktøren lyder det desuden, at man på mediet har en ambition om at sende en aktindsigt ud om dagen (bilag 8: 13). Og af kodningsresultatet fremgår det, at Den Uafhængige på baggrund af aktindsigter blandt andet har kunnet bringe historier om et “*sundhedsskadeligt*” arbejdsmiljø i Sundhedsministeriet og MGP-billetter til daværende udenrigsminister Jeppe Koføeds familie (bilag 6).

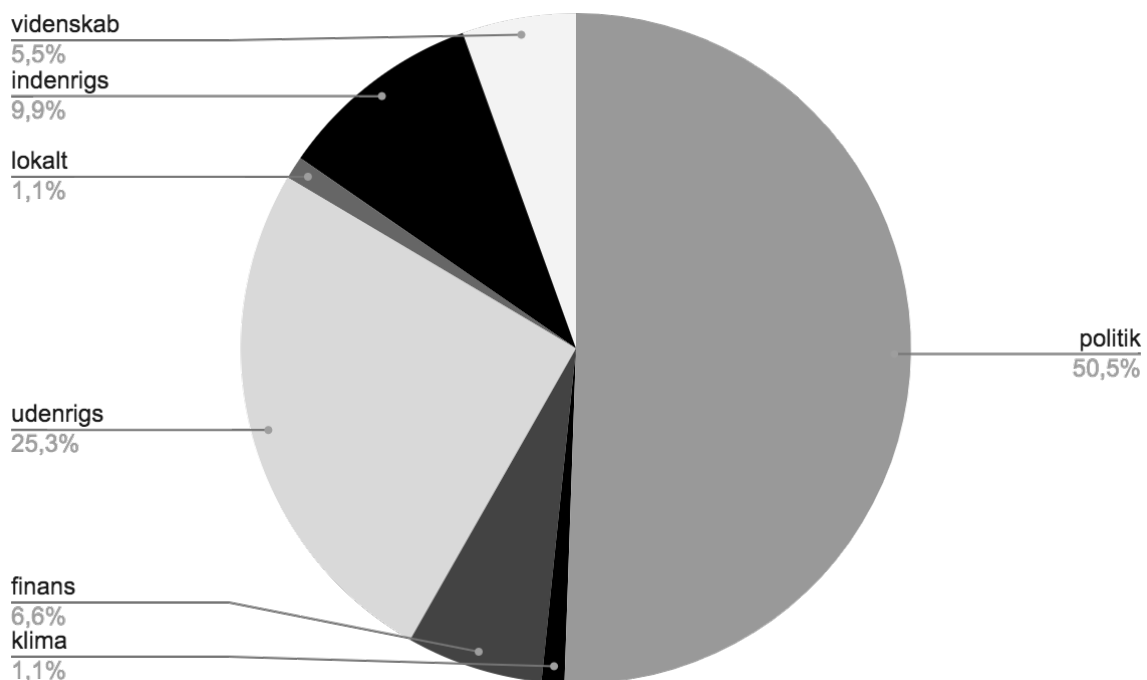
Når Breum i interviewet beskriver den ekstreme afhængighed af andre mediers journalistik, handler det også om etablerede mediers mulighed for at presse kilder til at stille op til interviews, fordi de har flere læsere, lyttere eller seere (bilag 8: 12). Han argumenterer dog for, at selvom Den Uafhængige hæfter sig på andre mediers historier, så har opfølgningerne en anden form, da der ikke arbejdes videre i samme spor.

“Vi gør det dog tit på den måde, at vi tænker: “Det der interview, det kunne vi have lavet bedre” eller “det er jo det her, det skal handle om” (...) Når vi samler historier op fra andre medier eller hopper med på dem, så har vi et mantra om, at vi skal give vores lyttere noget andet. Og det kan være ved at ændre vinkel eller simpelthen bare tage interviewet om, fordi vi synes, det var for dårligt”
(bilag 8: 12- 13).

Selvom Breum fortæller, at flere af deres opfølgninger præsenterer lytterne for en *ny vinkel*, så fremgår dette ikke af kodningsresultatet. Her udgør *opfølgningerne*, som tidligere nævnt,

imidlertid en væsentlig del af indholdet på Den Uafhængige morgen. Disse er ifølge Breum bygget op om kritiske interviews, som mediet mener, kræver en finpudsning.

I kodningen har vi desuden kigget på, hvilke stofområder som optager mest af morgenfladen hos Den Uafhængige, for at få et indblik i, hvilket indhold mediet prioriterer. Resultaterne er tydelige, og der er ingen tvivl om, at *politik* er det førende stofområde i Den Uafhængige Morgen, hvilket bestemt heller ikke er overraskende, da Den Uafhængige blev stiftet som en reaktion på mediernes manglende kritiske dækning af coronakrisen og regeringens håndtering (bilag 8: 8).

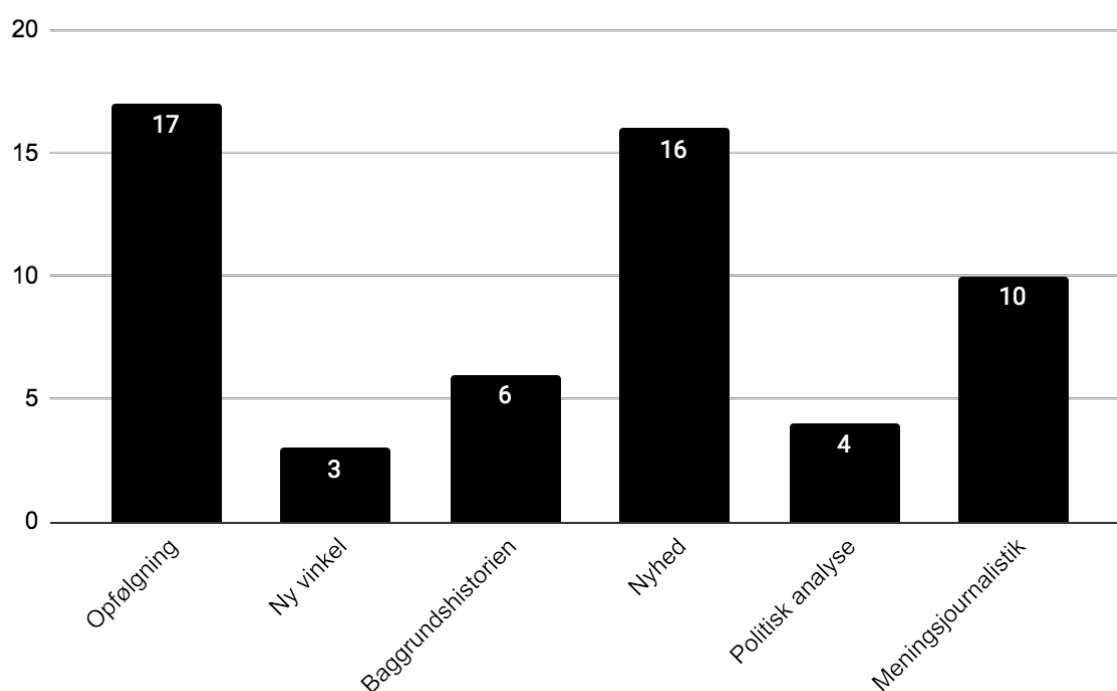

Politik fylder således hele 50,5 procent af indholdet. *Udenrigsstoffet* fylder 25,3 procent, mens også *indenrigs*, *finans* og *videnskab* optager en del af fladen. *Klimastoffet* og det *lokale* er ligeledes at finde i morgenradioen, alt imens *kultur*- og *sportsstof* ikke er repræsenteret i den kodede data. Resultaterne viser os, at mediet primært beskæftiger sig med politikere, politiske emner og de politiserede dele af samfundet. En høj andel af historierne indenfor det *politiske* stofområde er interviews med politikere, der allerede tidligere har turneret med deres politiske budskaber i andre medier, som det også blev pointeret af Breum ovenfor. Det ses eksempelvis i interviewet med Niels Peder Ravn, der omhandler hans afvisning af at indføre ‘undercover-

agenter'. Et synspunkt, som politikerne fra Nye Borgerlige allerede havde udfoldet hos Altinget (Hansen 2022).

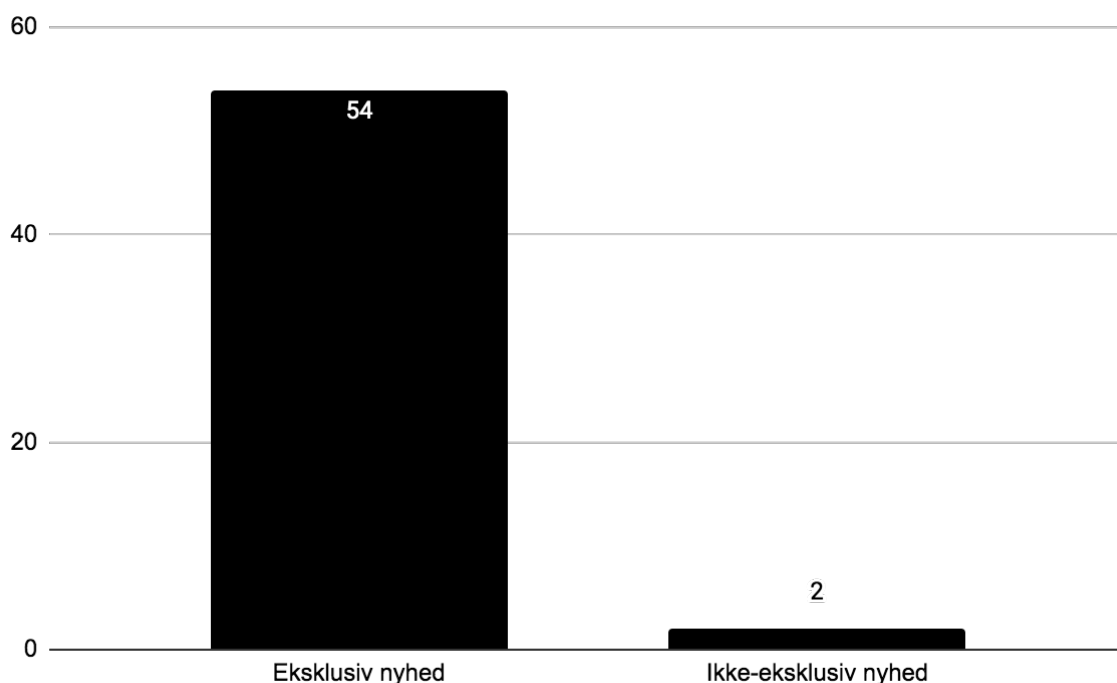
Eksklusive og politiske nyheder på Frihedsbrevet

Billedet ser noget anderledes ud, når vi dykker ned i resultaterne hos Frihedsbrevet. Kigger vi i første omgang nærmere på typen af journalistik produceret, er der særligt når det kommer til *meningsjournalistikken* store forskelle på Den Uafhængige og Frihedsbrevet. Det fremgår af grafen nedenfor.

På Frihedsbrevet indtager *opfølgninger* førstepladsen med 17 kodede artikler, skarpt efterfulgt af *nyheder* kodet i 16 artikler, mens *meningsjournalistikken* med sine ti artikler er den tredje mest kodede nyhedstype. *Baggrundshistorien* og den *politiske analyse* fylder en lille del af kodningsresultatet. Dette ses fortrinsvis i de særegne nyhedsbreve som Fri Jihad og Fri Diplomatspost. Resultaterne for Frihedsbrevet adskiller sig desuden ved, at *ny vinkel* er repræsenteret i kodningen. I indeværende analyse er historier blevet kodet med denne kategori, hvis de bidrager med helt ny viden om et nyt emne eller nye informationer om emner, personer eller sager, der tidligere har præget dagsordenen. Dertil er det relevant at forholde sig til, at alle Frihedsbrevets *opfølgninger*, er opfølgninger på egne nyheder (bilag 6). Dette står i skærende kontrast til Den Uafhængige, hvor kun tre af mediets *opfølgninger* er på egne historier.

Det fører os til næste del af analysen, som handler om mængden af *eksklusive nyheder* på Frihedsbrevet, som illustreret i grafen nedenfor.

Det er helt tydeligt, at langt størstedelen af den journalistik, som læserne præsenteres for på Frihedsbrevet, er historier produceret af mediet selv, da hele 54 artikler er kodet som eksklusive nyheder. Her er udgivelsesfrekvensen en stor del af forklaringen. Da Den Uafhængige skal være klar med to timers morgenradio dagligt, er der et andet krav til mængden af nyheder, mens man på Frihedsbrevets redaktioner kan udkomme med op til to ugers mellemrum. Mediet skriver på sin hjemmeside: *“Frihedsbrevet er ikke som de traditionelle medier. Vi laver ingen citathistorier. Vi skriver kun historier, vi selv har gravet frem”* (frihedsbrevet.dk 2022 B). Fra chefredaktøren lyder det desuden, at denne del af visionen er gennemsyrende for arbejdsgangen på Frihedsbrevet:

“Hver journalist skal udkomme med en historie om ugen og så skal det til gengæld være en god historie. Det lykkedes ikke altid, altså nogle gange er det en mellemregning - det kan ske”.

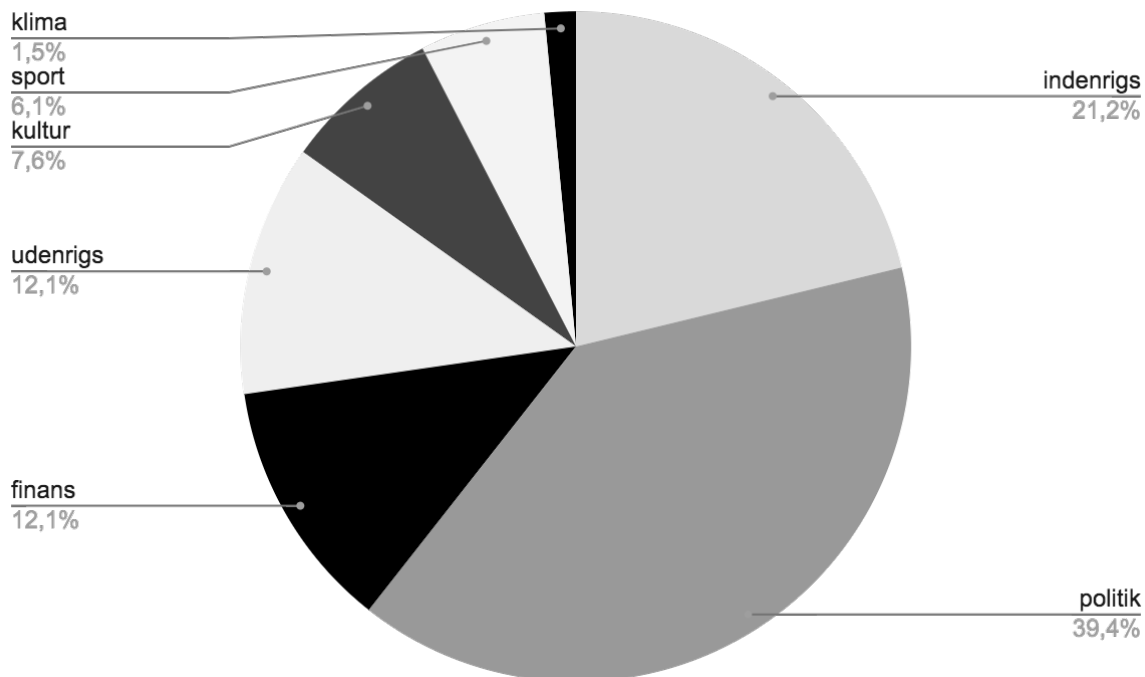
(bilag 9: 5).

Ifølge Brügger kan man “*til en vis udstrækning klare sig kun med Frihedsbrevet*” (bilag 9: 9). Han mener dog, at Frihedsbrevet i høj grad leverer journalistik, der sætter dagsordenen - også hos andre medier.

“Hele debatten om Theresa Scavenius og hendes flyvninger, som jo varede i flere uger, den startede jo ved Frihedsbrevet. Og altså vi bliver jo ofte citeret og vores historier brænder igennem til andre medier”.

(bilag 9: 9)

Dykker vi ned i, hvilke stofområder der primært fylder spalterne hos Frihedsbrevet, ser billedet således ud:

Det er helt tydeligt, at det *politiske* indhold også fylder mest i kodningsresultatet med 39,4 procent. Ligesom på Den Uafhængige beskæftiger Frihedsbrevet sig altså mest med emner, der omhandler politiserede dele af samfundet. Herefter kommer *indenrigs*-, så *finans*- efterfulgt af *udenrigsstoffet*. *Sport*, *klima* og *kultur* fylder en mindre del af Frihedsbrevets dækning, men er dog repræsenteret, hvilket *kultur*- og *sportsstoffet* ikke var i kodningen af Den Uafhængige. At det *politiske* fylder mest stemmer overens med Frihedsbrevets parole, om at levere “*magtkritisk journalistik*”, hvorfor særligt det *politiske* stof omhandlende magthavere fylder en stor del af

dækningen. Fra Brügger lyder det desuden, at der her er tale om en kernejournalistisk funktion, da mediernes *“fornemmeste opgave er at føre et magtkritisk opsyn med staten”* (bilag 9: 2). Det er dog ikke kun politikerne, som Frihedsbrevet beskæftiger sig med i deres magtkritiske journalistik. Spurgt til hvordan han har oplevet modtagelsen af Frihedsbrevet fra resten af medie Danmark, svarer Brügger:

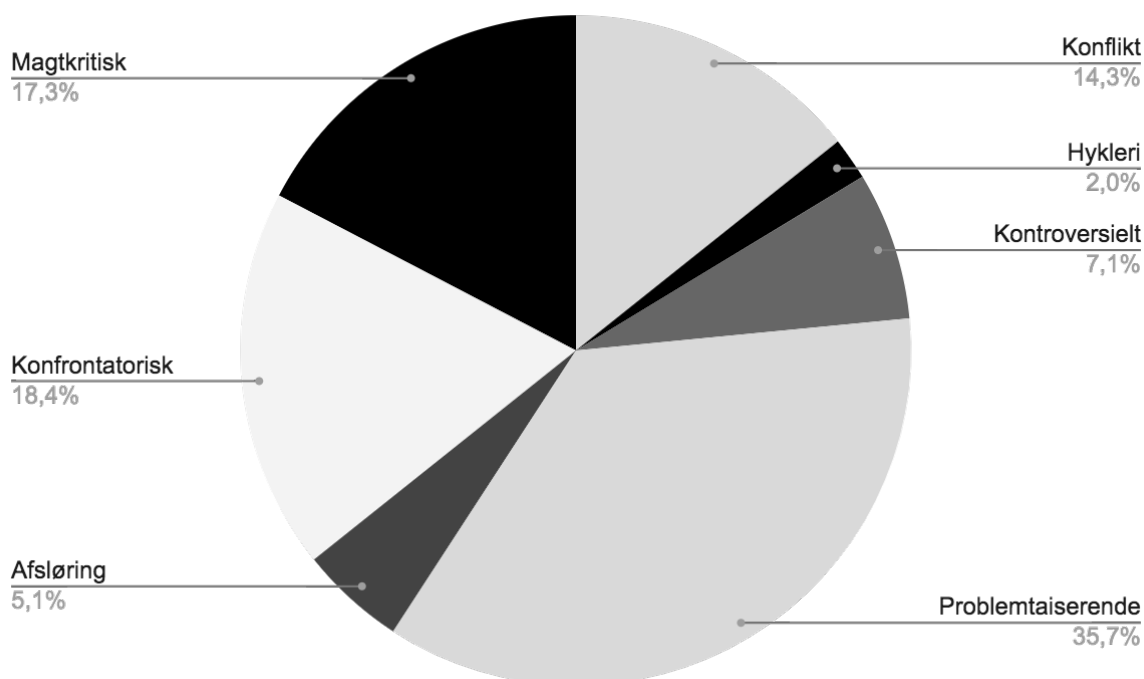
“Der er selvfølgelig nogle, der synes, at vi er irriterende og gerne vil være os for uden. Det er jo klart. Også fordi vi jo i vid udstrækning også beskæftiger os med pressens egen magt, og magtaktører inden for dansk presse, som jo ikke er vant til at blive dækket på den måde”.
(bilag 9: 10).

Toner inden for den kritiske journalistik og graden af subjektivitet

Når det kommer til, *hvordan* de to medier formidler deres historierne, har vi i vores indholdsanalyse kodet for, hvilken tone medierne benytter i deres artikler eller radioindslag. Der er her tale om kategorierne *konflikt*, *hyklerisk*, *konfrontatorisk*, *problematiserende*, *magtkritisk* og *afslørende*. Resultaterne af vores kodning vil blive præsenteret i følgende afsnit. Desuden vil denne del af analysen også vise en af de største forskelle mellem Den Uafhængige og Frihedsbrevet.

Kritik, konflikt, konfrontation og subjektivitet på Den Uafhængige

Med vores kodning af, hvilke toner der findes i kodningen af journalistikken hos Frihedsbrevet og Den Uafhængige, står det klart, at samtlige af de udvalgte kategorier er til stede på begge medier. Fordelingen af kategorierne ser dog forskellige ud på de to medier. I første omgang dykker vi ned i resultaterne fra Den Uafhængige, som illustreret i nedenstående diagram.

Hos Den Uafhængige fylder den *problematiserende* tone markant mest med 35,7 procent. Den *konfrontatorisk* tone udgør 18,4 procent, mens den *magtkritiske* tone udgør 17,3 procent. *Konflikt* er kodet til at fylde 14,3 procent af fladen alt imens *kontroversielt* og *afsløringer* ikke er kodet i særligt mange indslag. Henholdsvis 7,1 procent og 5,1 procent. Tonen *hyklerti* er

nærmest ikke at finde i morgenfladen på Den Uafhængige med sine 2 procent. At kategorien *problematiserende* fylder så meget i fladen, er i tråd med, hvad den Den Uafhængiges stifter, Juhl, siger om at forholde sig kritisk til interviewpersoner - her har særligt det kritiske interview en stor værdi (bilag 10: 1).

Denne holdning er blevet videreført af mediets nuværende chefredaktør, der også mener, at der i det hele taget er brug for mere kritisk journalistik. Mediet går således kritisk til kilderne og stiller de spørgsmål, som de andre medier ikke *“tør”* stille (bilag 3: 10). Her beskæftiger det sig blandt andet med at stille så lukkede spørgsmål *“som overhovedet muligt”*, da de ifølge Breum er svære at svare på. Og lige præcis den tilgang er så vigtig for mediet, at han kalder det for et af mediets *“dogmer”* (bilag 8: 6).

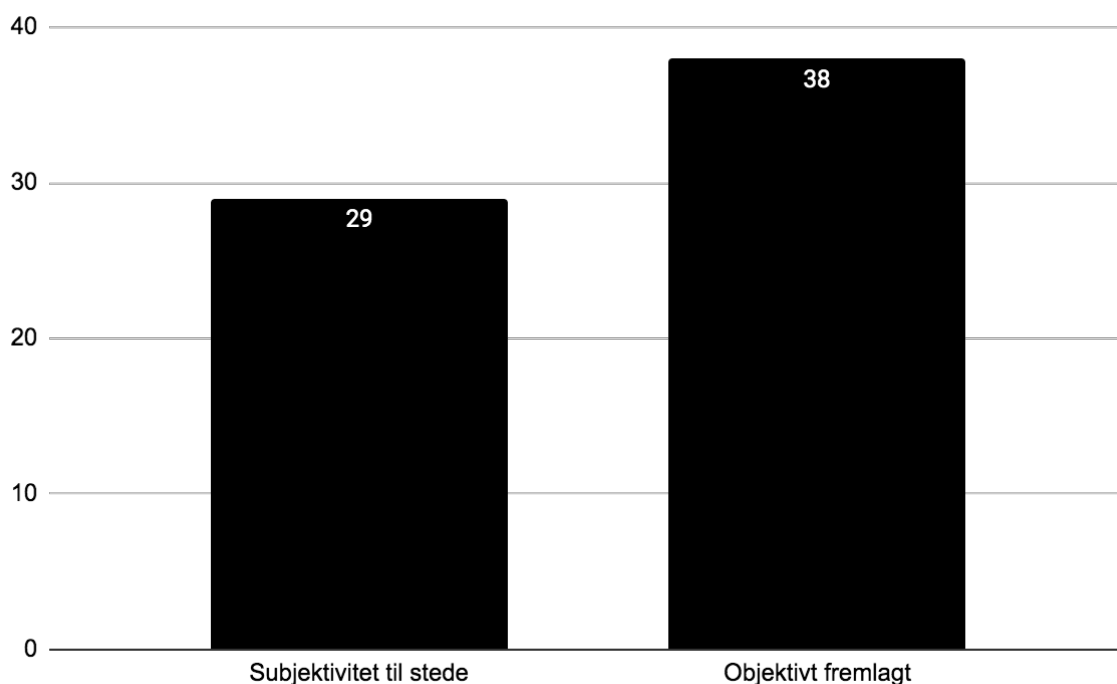
“Hvis du stiller et ja/nej spørgsmål eller et sort/hvidt spørgsmål, og det er skarpt nok, så er det de sværeste at svare kategorisk på. Politikerne har lært, hvordan de skal svare på “hvad” og “hvorfor”, og nogle gange er det fint nok. Man kan bruge det til at indlede samtalen. Vi arbejder også med, at nogle gange skal vi også lade dem turde bræge om deres politik, bare de første to til tre minutter. Så kan den tid, de har fået til at bræge, være muligheden for at gå i hardcore med dem bagefter. Og det er bare ubehageligt at blive udsat for kategoriske spørgsmål”
(bilag 8: 7).

Det er tydeligt, at de lukkede spørgsmål fylder i den journalistiske praksis på Den Uafhængiges Morgenradio. At de har modtaget en pris som *“årets morgenflade”* understreger også, hvordan dette gennemsyrrer mediet. Breum fortæller, at juryen blandt andet begrundede valget af Den Uafhængige med deres polemiske tilgang. Og dét er chefredaktøren meget enig i: *“Vi er totalt overdrevet. Og det tror jeg ikke, man ville turde i Danmarks Radio”* (bilag 8: 7).

Også det *konfrontatoriske* interview en væsentlig del af journalistikken, de bringer. En del af forklaringen på, at tonerne *problematiserende* og *konfrontatorisk* fylder i Den Uafhængiges journalistik, kan tillægges det faktum, at deres journalistik udkommer på lyd. Det *konfrontatoriske* og *problematiserende* kan få større gennemslagskraft, når det udkommer direkte i æteren, hvor eksempelvis tøven går rent igennem til lytterne. Af vores kodning fremgår det desuden, at den *problematiserende* tone er gennemsyrende inden for samtlige af stofområderne repræsenteret på Den Uafhængige. Ikke overraskende er det den *magtkritiske*

og *konfrotatoriske* tone, der er dominerende inden for det *politiske* stof, mens *konflikt* primært er dominerende inden for *udenrigsstoffet*.

Dykker vi ned i resultaterne for graden af subjektivitet hos Den Uafhængige, viser kodningen, at subjektiviteten fylder i 29 af de kodede indslag (bilag 6).

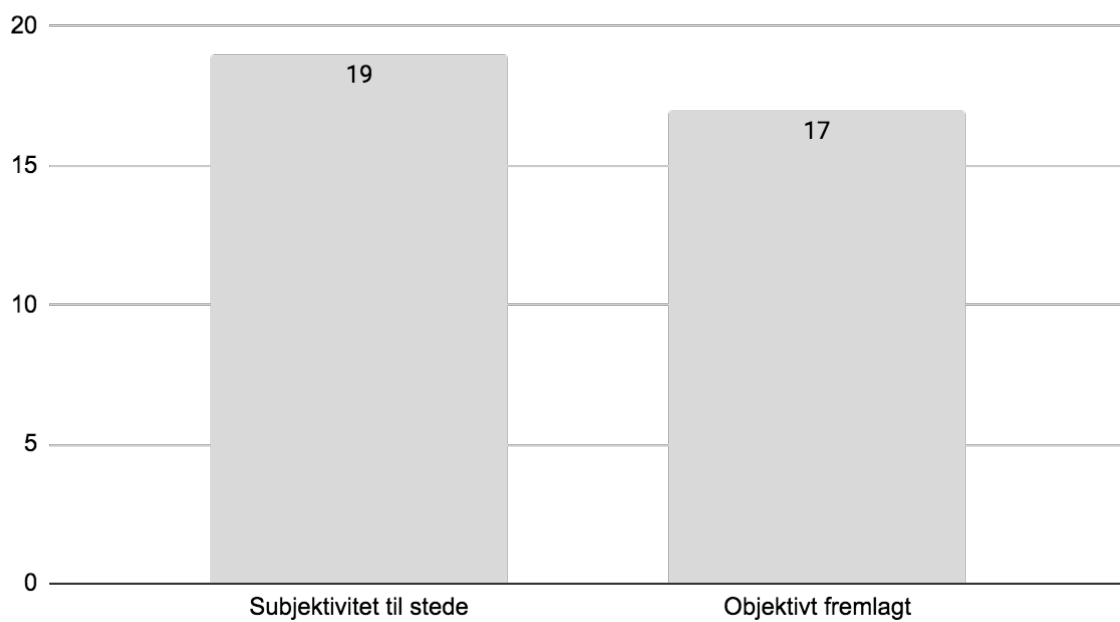
I indholdsanalysen er der kodet for, at subjektivitet er til stede, hvis journalisten fremlægger sit eget synspunkt. Dette kan både være i oplægget til en historie, som eksempelvis da Breum i et oplæg til en historie om energibesparelser i det offentlige siger: *“Jeg skal da være ærlig og sige, at første gang jeg hørte om forslaget, tænkte jeg, at det lød smart”* (bilag 6). Eller når Camilla Boraghi i oplægget til historien om Ekstra Bladets ‘gå-hjem’-kampagne fortæller, at hun *“helt ærligt ikke ved, hvor jeg skal stille mig i den her debat”* (bilag 6).

Dog er der også eksempler på, at der er subjektivitet til stede i konkrete interview-situationer. Dette ses eksempelvis, da Juhl interviewer en rektor i forbindelse med et forslag om at forbyde alkohol i introugerne på gymnasierne: *“Jeg tænker, at hvis du skal være rektor, så skal du også være mand nok til at træffe den her beslutning, hvis du synes, det er det rigtige”* (bilag 6). Fra Breum lyder forklaringen, at man på Den Uafhængige tilskynder, at journalisterne deler egne tanker - dog helst ikke i specifikke interviewsituationer.

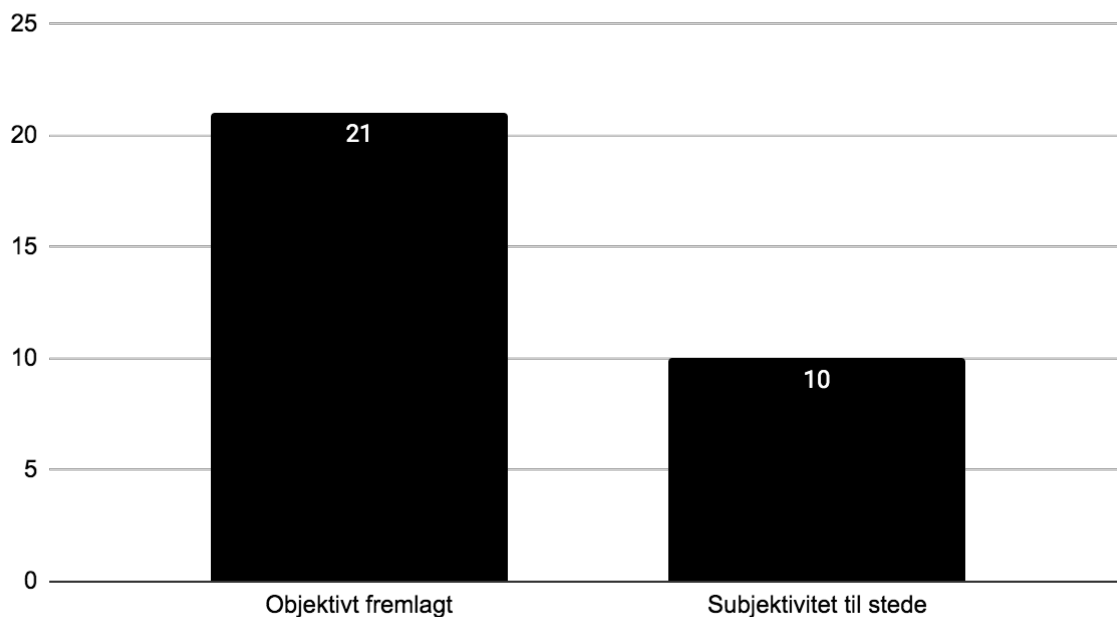
“Hvis man mellem interviewene giver noget af sig selv, så tror jeg faktisk, man i sidste ende tror mere på os. Vi er jo bare mennesker, og vi prøver ikke på at være noget andet (...) Det synes jeg er en ordentlighed og en ærlighed, som gennemsyrrer den her radio”
(bilag 8: 17).

I vores data kan der desuden spores en udvikling over tid, når det kommer til graden af subjektivitet på Den Uafhængige. Der er nemlig forskel på mængden af subjektivitet i henholdsvis august og oktober - altså før og efter ledelsesskiftet. Dette ses i diagrammerne nedenfor.

August

Oktober

Kodningen indikerer, at der er sket et skift efter Juhls afsked med kanalen, men fra den nye chefredaktør Breum lyder det, at der bestemt ikke er tale om et aktivt valg om at få subjektiviteten ud af dækningen.

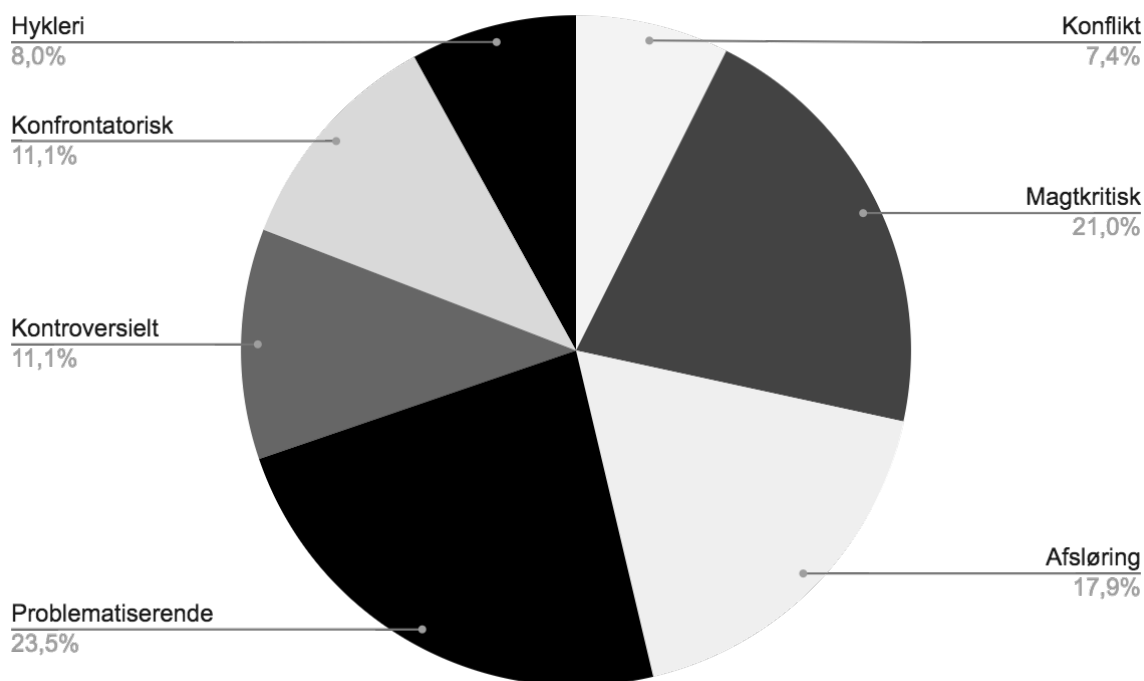
“Det er måske fordi, jeg ikke har haft mit store fokus på det. Værterne er bare værter, de får bare at vide, at de skal gøre deres ting, og så skal jeg nok stå på mål for det”
(bilag 8: 20).

Breum kalder i den forbindelse Den Uafhængige for *“en levende taleradio”* (bilag 8: 18) og begrundet tilstedeværelsen af subjektivitet i deres udsendelser med mere ærlighed, begrundet Breum det også med, at man husker det bedre.

“Vi er selvfølgelig også levende ved at stille gode spørgsmål og være pisseirriterende. Men man kan mærke radioen mere, hvis man kan mærke de mennesker, der er i den. Og der tror jeg, det er ærlighed, der gør det. Det er min analyse af al radio, der faktisk er. Det er dem man husker (...) det er ikke et must ved os, men vi mener, det er en god måde at skille sig ud på”
(bilag 8: 19).

Objektive og kritiske afsløringer på Frihedsbrevet

Resultaterne for Frihedsbrevet ser noget anderledes ud end resultaterne på Den Uafhængige.

Ligesom på Den Uafhængige fylder den *problematiserende* tone på Frihedsbrevet, men hvor den hos Den Uafhængige er kodet til at indgå i 35,7 procent af indslagene, har vi kun registreret den *problematiserende* tone i 23,6 procent af Frihedsbrevet artikler. *Magtkritisk* og *afsløringer* fylder også en stor del af dækningen. Hvor *magtkritisk* blev kodet i 17,3 procent af udsendelserne på Den Uafhængige indgår samme kategori i 21 procent af Frihedsbrevets artikler. *Afsløringer* findes i 17,9 procent af indholdet, mens kategorien kun er kodet i 5,1 procent af Den Uafhængiges indslag. En del af forklaringen på denne uligevægt kan hænge sammen med størrelsen på redaktionen, der er afgørende for mængden af *eksklusive* historier i form af *afsløringer*.

Af vores kodning fremgår det desuden, at den *problematiserende* tone indgår i samtlige af stofområderne, der er repræsenteret på Frihedsbrevet, selvom den er klart, dominerer på det *politiske* stofområde. Den *magtkritiske* tone og *afsløring* er også dominerende inden for *politik*. Som det også blev nævnt ved analysen af, hvilke stofområder som er præsenteret i Frihedsbrevets journalistik, understreger denne fordeling blot, at det er et medie, der hviler på

et magtkritisk ærinde. Dette er også i tråd med, hvad Mads Brügger siger i interviewet, hvor denne opgave er sværere end nogensinde før:

“(...) samtidig står vi i en situation, hvor Aarhus Kommune har flere journalister ansat end Aarhus Stifttidende har. Hvis man tager den samlede mængde af særlige rådgivere, presserådgivere og kommunikationskonsulenter på Christiansborg. Det er jo en hær af (...) mænd og kvinder, som har som speciale dybest set at forhindre, at oplysninger kommer frem eller at fordreje sandheden. Og der har jo fundet et enormt uskyldstab sted i dansk politik. Politikerne er blevet meget mere drevne i forhold til, hvordan de har med journalister at gøre. De fleste politikere stiller ikke længere op til kritiske interviews, men foretrækker snarere at svare skriftligt”

(bilag 9: 3).

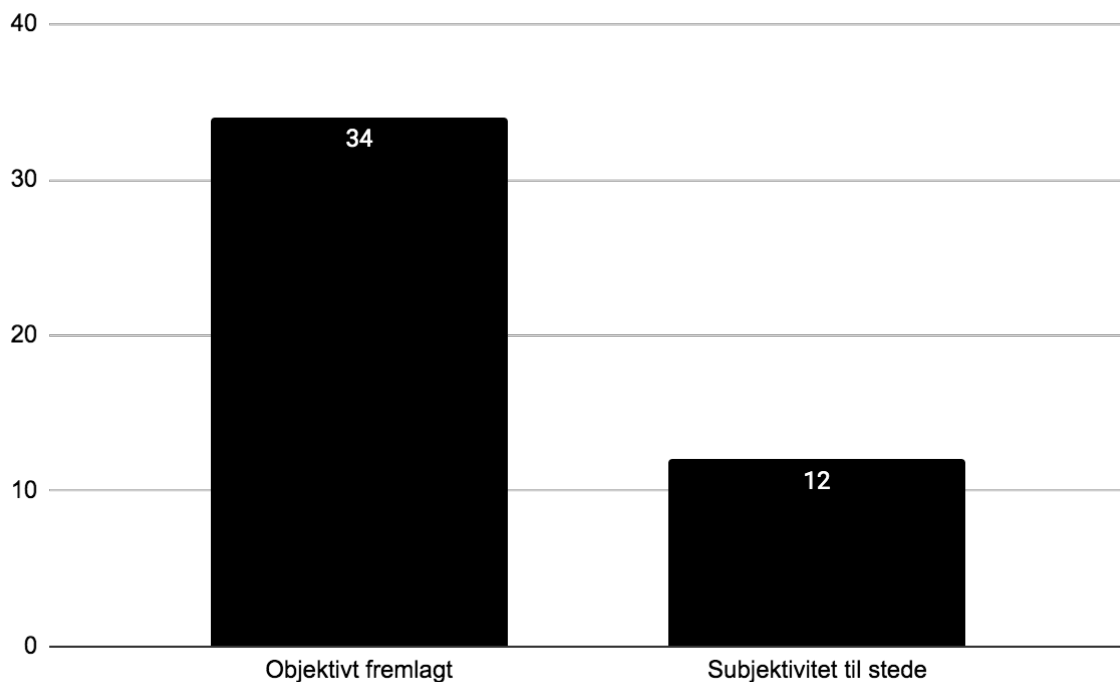
Brügger ser derfor den kritiske journalistik som et vigtigt middel mod en undergravning af demokratiet. Journalistikken er ikke et værn, for professionaliseringen af politik har allerede fundet sted, men han mener, at journalistikken skal leve op til sit ansvar og agere den fjerde statsmagt. Ellers løber det løbsk for magthaverne.

Også både de *kontroversielle* og *konfrontatoriske* toner fylder en del i Frihedsbrevets journalistik, mens tonerne *hyklerisk* og *konflikt* fylder mindst i fremstillingen af journalistikken på Frihedsbrevet. Selvom hyklerisk er den tone, der fylder mindst på begge medier, udgør den 8 procent af de kodede artikler fra mediet, mens den udgør 2 procent hos Den Uafhængige. Ikke desto mindre er *kontroversiel*, *konfrontatorisk*, *konflikt* og *hyklerisk* nogle temaer, som Brügger mener, danskerne gerne vil have.

“(...) hvis danskerne virkelig elskede ideen om konstruktiv journalistik og gik og sukkede efter positive glædesbringende historier, så ville der jo være meget mere af det. Sagen er bare, at folk som de er flest, de gider ikke at læse det, og de gider ikke at lytte det (...) De vil gerne have en konstruktiv positiv debat, men i realiteten så elsker de mudderkastning, personfnidder og destruktiv debat”

(bilag 9: 3).

Ser vi nærmere på resultaterne for Frihedsbrevets grad af subjektivitet fylder subjektiviteten langt fra lige så meget som på Den Uafhængige.

Størstedelen af Frihedsbrevets dækning har vi kodet som objektivt fremlagt, selvom også en andel af journalistikken har en grad af subjektivitet til stede. Her har de fleste registreringer været i artikler, der er *politiske analyser* eller *baggrundshistorier*. Denne afvejning bekræfter Brügger i interviewet og pointerer desuden, at subjektiviteten kan være mere tilstedeværende på Frihedsbrevets podcasts.

“Vi forsøger, at vores nyhedsartikler er skrevet så tilstræbt objektivt og neutralt som muligt. I vores podcasts må man jo godt fornemme, at der er et menneske involveret i at lave det her, simpelthen for at gøre formidlingen mere underholdende, og for at gøre det til en mere taknemmelig oplevelse at lytte til. Så er der jo vores mere nicheagtige nyhedsbreve om cykelsport, fodbold, Flemming Roses nyhedsbrev og så videre, hvor der fra starten er lagt op til, at her har vi med en skribent at gøre, der har et andet mandat end en konventionel journalist”
(bilag 9: 8).

Han tillægger således Frihedsbrevets podcasts andre spilleregler, mens den skrevne journalistik ifølge chefredaktøren bør fremlægges objektivt. Vi har da også kun kodet for en grad af subjektivitet i nyhedsartikler i to tilfælde. Det kan eksempelvis ses i følgende artikel ‘*Netavisen Pio afviser at have forbindelse til Socialdemokratiet: Låner medarbejder ud til regeringen under valgkampen*’ (Findalen 2022 A), hvor journalisten bag artiklen spørger:

“Nej, det chokerer heller ikke mig så meget. Du siger selv, at I er uafhængige fra Socialdemokratiet, og hvis I så gerne vil opretholde den her troværdighed omkring det, er det så ikke lidt ærgerligt, at der igen kommer et eksempel, hvor folk ville kunne tænke, at der er en forbindelse?”

(Findalen 2022 A).

Nye journalistiske greb eller gamle tricks i nye klæder?

I følgende afsnit analyserer vi observationer, der går videre end indholdsanalysen af de to mediers journalistik. Mens vi har kodet mediernes indhold, har vi noteret, når de benytter sig af anderledes journalistiske greb. Brugen af grebene har været så udbredte i deres journalistik, at vi ikke har kunnet undgå at bide mærke i dem. Derfor mener vi, at de er kendetegnende for deres journalistik og kræver en analytisk gennemgang. Sideløbende vil det diskuteres, om der er tale om nye greb eller gamle tricks i nye klæder.

Det kritiske interview og gennemsigtighed

Den Uafhængige bryster sig primært af at levere gode kritiske interviews. Ifølge Breum burde den interviewteknik, der praktiseres på mediet *“være en del af pensum”* (bilag 8: 9). På hjemmesiden har mediet desuden opstillet en række dogmer for at skabe den mest *“kritiske, nysgerrige og uforudsigelige morgenradio”* (denuafhaengige.dk 2022 A). Dogmerne indbefatter blandt andet at være kritiske over for magthavere og stille så lukkede spørgsmål som muligt (denuafhaengige.dk 2022 A).

Ifølge chefredaktøren adskiller disse dogmer radioen fra eksempelvis DR, som ifølge Breum stiller spørgsmål, som *“politikere har regnet ud”* (bilag 8: 2). Ovenstående del af analysen påviser da også, at disse dogmer er til stede i de kodede indslag fra Den Uafhængige Morgen. Og ifølge mediet selv er denne type kritiske interviews Den Uafhængiges særlige journalistiske bidrag.

Selvom Den Uafhængige slår sig op på at levere kritiske interviews i særklasse, kan kodningen alene ikke påvise, at dette er tilfældet. Dele af praksissen med interviews er i tråd med eksempelvis Bjergs udfoldelse af det kritiske interview, da Den Uafhængige slår fast, at det vil forholde sig nysgerrigt og lytte efter, om kilderne virkelig svarer på spørgsmålene. Andre

medier vil i den sammenhæng også argumentere for, at man ville kunne finde lige så veludførte kritiske interviews hos dem. Eksempelvis minder en del af dogmerne om 'kerneverdierne' på Ekstra Bladet, som redegjort for i operationaliseringen af feltteorien.

Omvendt ville man kunne argumentere for, at det ikke nødvendigvis er opskriften på det veludførte kritiske interview, som man finder på Den Uafhængige. Her er særligt tilgangen til de politiske kilder væsentligt at kigge nærmere på, da disse ifølge Bjerg ikke bør behandles som "*kriminelle*". Kodningen viser eksempler på dette. Journalist Kristoffer Lind deler blandt andet sin egen analyse med konspirerende tendenser i et indslag om, hvorvidt regeringen "sylter" hjemsendelsen af kritiserede medarbejdere i minirapport (bilag 6). Dette kan være med til at indikere, at mediet har en tilgang til kilderne, som Bjerg ikke tilskynder. Det vil imidlertid kræve videre undersøgelser at kunne slå en sådan tilgang fast.

Lukkede politikere kræver kreative tilgange

I interviewet med Breum nævner han flere eksempler på kreative tilgange, hvorpå Den Uafhængige har forsøgt at få svar på deres spørgsmål, i tilfælde hvor politikerne har nægtet at stille op til kritiske interviews i radioen. Chefredaktøren nævner her eksempler som spørgsmål skrevet på en robotstøvsuger hos Danmarks Demokraterne eller spørgsmål skrevet på en rulle toiletpapir (bilag 8: 18). Derudover nævner chefredaktøren også en afbrydelse med kritiske spørgsmål af statsminister Mette Frederiksens live-stream (bilag 8: 12). Dette er kreative greb for at tvinge magthaverne til at svare på pressens spørgsmål, mens de er live på egne kanaler på de sociale medier.

Den Uafhængige tager altså kreative tilgange i brug. I den forbindelse lyder det fra Breum, at der her er tale om "*guerilla-journalistik*" for at få politikerne til at stille op (bilag 8: 12). Forklaringen på den journalistiske tilgang skyldes altså dels mediets udfordringer med at få politikerne til at stille op til kritiske interviews i radioen jævnfør mediets størrelse, dels deres forståelse af, hvad den kritiske journalistik bør og gør. Der er altså også en forståelse af journalistens rolle, som ikke nødvendigvis er et journalistisk nybrud, men i stedet en forståelse af journalistens rolle som jagthund, der også bliver beskrevet i Bros aktionskompass. Den Uafhængige har således ikke nødvendigvis opfundet en ny forståelse af journalistens rolle, men i stedet givet en allerede etableret forståelse nye klæder. En sådan konklusion ville dog også kræve yderligere undersøgelser.

Åbne redaktionslokaler og gennemsigtighed

I kodningen stødte vi desuden på en anden bemærkelsesværdig tilgang, da Juhl i radioen præsenterer historien om Jeppe Kofods familie, der modtog billetter til årets MGP, grundet Kofods titel som udenrigsminister. Her fortæller Juhl, at man på redaktionen har været i tvivl, om man overhovedet ville bringe historien, da der er tvivl om historiens væsentlighed. Først da Kofods særlige rådgiver ringer, da han er blevet fortalt, at Den Uafhængige har fået aktindsigt, besluttede mediet at bringe historien.

“Synes I, at det er en vigtig historie? Vi er selv i tvivl, men hvad tænker I?”

(bilag 6).

På samme måde præsenteres historien af Camilla Boraghi, da historien igen udfoldes i Den Uafhængige Morgen dagen efter. Og igen lægges der op til, at folk skal ringe ind og fortælle, hvad de tænker om historien. Skulle den bringes? Eller kunne aktindsigten lige så godt være røget i skraldespanden? Her vælger man altså at lukke lytterne helt ind i redaktionslokalerne og være en del af de overvejelser, som er til stede på alle medier, når det vurderes om en historie bør bringes eller ej.

Læseren i hånden og satire

På Frihedsbrevet er et virkemiddel, der går igen i de fleste artikler, afsnittene *‘Derfor er det vigtigt’*. Her fremlægger journalisten historien kort, og hvis det i et tilfælde er en del af en større sag, som de har dækket med flere artikler, så opridses handlingsforløbet. Afsnittet fungerer blandt andet som en udvidet appetitvækker for læseren. Det er ikke lig med underrubrikken, der gerne skal opsummere en historie, men i stedet fortalt i et mere overbevisende sprog.

Det ses i følgende eksempel *‘Techambassaden hyrede privat kok til eksklusive middage i Silicon Valley’*. Artiklen handler om to middage, der blev afholdt hos Danmarks daværende techambassadør, som blev to en halv gange højere, end de interne retningslinjer i Udenrigsministeriet foreskriver. I afsnittet *“Derfor er det vigtigt”* skriver Frihedsbrevet:

“Det har flere gange skabt debat, når politikere og embedsmænd mæsker sig i dyre vine og fine retter på skatteborgernes regning. Tænk bare på Farum-sagen, hvor Peter Brixtofte drak store franske vine for hundredtusindvis af skattekroner. Eller da Dan Jørgensen for nylig

førte sig frem i Singapore til en middag til omkring 3.000 kroner per kuvert. Når techambassadøren holder hof, er det i sig selv værd at se på prisen – og i denne sag erkender Udenrigsministeriet, at man bør se på proceduren en ekstra gang, fordi man reelt ikke kan vide, om middagen er i strid med de interne retningslinjer eller ej”

(Findalen og Jensen 2022).

Dette eksemplificerer, hvordan Frihedsbrevet også anvender afsnittet til at føre læseren ind i redaktionslokalet. De sætter sagen i perspektiv til tidligere sager, der har været kritisable og underbygger, hvorfor det er værd at se på prisen for arrangementerne. Denne form for argumentation foregår internt på de fleste redaktioner, når man skal motivere, hvorfor man vil bringe en historie. Frihedsbrevet bringer altså en form for motivationsafsnit, der skal overbevise læseren om at tilvælge artiklen og fortsætte med at læse.

Brügger fortæller i den forbindelse, at det kan virke *“lidt anstrengende”*, når det er *“fuldstændigt åbenlyst, hvorfor en historie er vigtig”* (bilag 9: 8). Det er derfor også noget, de taler om internt på redaktionen og overvejer at nedtone.

“(…) men altså nogle gange, når det lykkes og giver mening, så er det et interessant greb i forhold til, at mange journalister antager, fordi de er journalister og ved en masse om det, de skriver om, at folk, som de er flest, udmærket forstår, hvorfor det er vigtigt. Det er ikke en konklusion, man kan tillade sig at drage. Og så kan man sige, at hvis journalisten ikke selv kan beskrive, hvorfor det er vigtigt, så finder læseren eller lytteren altså heller ikke ud af det.

Det er dybest set, det der er meningen med det”

(bilag 9: 8).

Denne tilgang til forholdet mellem journalisten og læseren skiller sig ud. Brügger mener ikke, man som journalist kan tillade sig at drage en konklusion om, at læseren forstår, hvorfor en historie er vigtig. Det er et vedkommende greb, der skaber en relation til læseren samtidig med, at det bliver et benspænd i selve udformningen af en artikel. Også Zetland har tidligere forsøgt at fremme forståelsen for, hvorfor læseren bør give sig i kast med en historie med en motivationsvækker i starten af dets artikler (Thorsen 2019). Det er dog et greb, som mediet nu er gået væk fra (Sangild 2022). Zetlands journalistik adskiller sig imidlertid fra Frihedsbrevets, da mediet producerer konstruktiv journalistik. Brugen af grebet på Zetland er derfor langt fra overraskende, da den er i tråd med den konstruktive tilgang til journalistikken, hvorimod grebet

sjældent ses brugt indenfor den kritiske journalistik. Her vil artiklen som oftest være skildret i et nøgternt og konstaterende sprog med et anslag, der typisk går lige på og hårdt, mens historien vil være opbygget efter nyhedstrekanten. Med brugen af dette greb i den kritiske journalistik, kan man således argumentere for, at Frihedsbrevet forsøger at hive fat i et “gammelt” trick, men at de ved at tage grebet ind i den kritiske journalistiske kontekst giver grebet nye klæder og dermed en ny funktion.

Satire som særkende

Et sidste forhold, som vi ikke har kodet for, men som er karakteristisk for Frihedsbrevet, er brugen af satiretegninger. Satiretegninger er illustrationer, som i sin essens er bygget op om humor, ironi eller en overdreven udstilling af personer, deres handlinger eller sager (Klitgård 2021).

En af Frihedsbrevets satiretegninger flankerer en artikel omhandlende daværende klima-, energi- og forsyningsminister Dan Jørgensens forsøg på at få lov til at skrive forordet til en klimabog. Da det ikke stod i samarbejdsaftalen, truede forfatterne med at bakke ud af projektet, da de ikke ville tages til indtægt for ministerens politik (Findalen 2022 B). Satiretegningen viser en illustration af Dan Jørgensen, der gnider sig i hænderne og bider sig i læben.

At få en tegner til at producere et fiktivt scenarie, der vel at mærke bygger på en virkelighedshændelse, er ikke særlig udbredt i dansk presse. Det giver både mediet et særpræg og et underholdende islæt, som Brügger også selv peger på, er en af grundene til prioriteringen af satiretegninger.

“Jeg har i hvert fald bidt mærke i, at mange - også i udlandet - aviser fravælger tegninger, fordi det er dyrt, besværligt, det kan virke stødende på folk (...) Jeg synes jo, at det er en facet, som jeg betragter som værende en del af den journalistiske palette - den satiriske tegning (...) Og så giver det os et særkende, at vi har de tegninger. Det gør os sjovere at være sammen med. Helt klart, der er nogle, der ikke bryder sig om det, men i forhold til at købe de samme billeder på Scanpix, som alle andre medier bruger, så vil jeg til enhver tid foretrække en tegning af Malte Vig Kibsgaard”

(bilag 9: 7).

Delkonklusion

På baggrund af analysedel 2 kan det jævnfør McCombs konkluderes, at de to medier i høj grad deler *hvad*'et, når det kommer til nyhedstypen *nyheder* og stofområdet *politik*. Her er det på begge medier også særligt den *magtkritiske* journalistik, der er i spil. Det betyder dog ikke, at der ikke også ses store forskelle, når vi dykker ned i det *hvad*, der udgør indholdet i de to mediers journalistik. På Den Uafhængige beskæftiger man sig hovedsageligt med historier tilvejebragt af andre medier, som mediet følger op på med kritiske interviews. Dette påvirker således også mængden af *eksklusive nyheder*, som mediet kan præsentere. Derudover fylder meningsjournalistikken også en væsentlig del af fladen på Den Uafhængige Morgen. Frihedsbrevet beskæftiger sig derimod nærmest udelukkende med egne *eksklusive historier*, og en stor del af mediets *opfølgninger* er således også opfølgninger på egne historier.

Når vi kigger nærmere på de to mediers *hvordan*, står det klart, at den *problematiserende* tone fylder mest på begge medier. Hos Den Uafhængige kan det konkluderes, at den *konfrontatoriske* tone også fylder en del, hvilket kan forklares ved, at mediet har en udtalt mission om at fylde fladen med kritiske interviews. På Frihedsbrevet fylder derimod *magtkritikken* meget, hvilket i allerhøjeste grad hænger sammen med mediets vision. Kigger vi nærmere på graden af subjektivitet, står det klart, at Frihedsbrevet bestræber sig på at lave så objektiv journalistik som muligt, mens man på Den Uafhængige i højere grad tillader en vis grad subjektivitet i oplægget eller afrundingen af et indslag.

Desuden benytter begge medier en række særegne journalistiske greb. For Den Uafhængige gør det sig gældende, at de arbejder med dogmer inden for det kritiske interview, benytter sig af kreative tilgange i jagten på svar fra magthaverne og forsøger at lukke lytteren ind i redaktionslokalet. Frihedsbrevets opererer med tiltaget '*derfor er det vigtigt*', hvor de bortkaster ideén om, at læseren af mediets kritiske journalistik per definition finder den væsentlig. Ydermere bruger det satiretegninger, der giver dem et særpræg og som gør dem "*underholdende at være sammen med*". Man kan her argumentere for, at den udprægede brug af disse journalistiske greb i en kritisk journalistisk kontekst er opsigtsvækkende. Det gør sig dog gældende for samtlige af de særegne tilgange, at der her er tale om gamle tricks, som de to medier giver "nye klæder".

I forlængelse af gennemgangen af, hvilken slags journalistik de to medier bedriver, kan det med afsæt i analysedel 1 konkluderes, at Frihedsbrevet og Den Uafhængige i høj grad lever op til deres udtalte visioner. Det står desuden klart, at visionen for de to medier bygger på en målsætning, om at skabe medier, som politikerne ikke kan lukke. Således tillader forretningsmodellen ifølge Brügger, Breum og Juhl en grad af frygtløshed, som der er behov for i udøvelsen af den kritiske journalistik. På Frihedsbrevet er der med frasigelsen af mediestøtte skabt frihed til og mulighedsrum for at innovere på journalistikken. På Den Uafhængige skaber man i høj grad plads til det kritiske interview og kreative tilgange til gennemførelsen af selvsamme. Hvad det betyder for mediesystemet og det journalistiske felt vil blive undersøgt i nedenstående analysedel.

Analysedel 3 - Udfordrer Frihedsbrevet og Den Uafhængige det danske mediesystem og felt

Med afsæt i kodningsresultaterne, hvor vi har udfoldet, hvordan de to mediers journalistiske *hvad* og *hvordan* gør sig gældende, vil vi nu undersøge, om mediernes “nye” forretningsmodeller og “særligt” kritiske journalistiske tilgange har betydning for det danske mediesystem og placeringen i det journalistiske felt. Mediesystemsteorien kan i den sammenhæng bidrage til en forståelse af, hvorvidt de to medier entydigt kan placeres i det danske mediesystem, som vi kender det, eller om der er potentialer for at skubbe det i nye retninger. Bourdieus feltteori bidrager til en forklaring af mediernes fremkomst, den kritik de rejser, hvordan de to medier placerer sig i det journalistiske felt, og hvilke kampe det medfører. De to medier vil placeres på ny med udgangspunkt i den forsimplede model, der blev introduceret i operationaliseringen.

Den journalistiske professionalisering og kamp

I første omgang vil vi dykke ned i, hvilken rolle journalisten indtager på henholdsvis Frihedsbrevet og Den Uafhængige. Her er det i første omgang relevant at forholde sig til, at de to medier hviler på et rebelsk grundlag. Her forsøger medierne at udfordre de vedtagne logikker med anderledes tilgange til det journalistiske felt. Ifølge Juhl tvinger placeringen i feltet nemlig Den Uafhængige til “*at tænke nyt og anderledes og gøre ting på nye måder*”. For de har “*panden mod muren*” (bilag 10: 1-2). Dette har betydning for journalisterne på de to mediers arbejdstilgange og -metoder, da de er nødt til at skille sig ud, hvilket fordrer, at de i tilgangen til den kritiske journalistik, må gå længere end deres kollegaer og konkurrenter.

I forlængelse heraf er det desuden relevant at vende tilbage til fundene i analysedel 2 om de nye journalistiske greb og tilgange indenfor den kritiske journalistik. Her kunne der eksempelvis være tale om Den Uafhængiges dogmer eller Frihedsbrevets ‘*derfor er det vigtigt*’. På Den Uafhængige forsøger man at finpudse håndværket i gennemførelsen af et vellykket kritisk interview, mens man på Frihedsbrevet tvinger journalisten til eksplicit at motivere, hvorfor den kritiske journalistik er væsentlig at forholde sig til. For Frihedsbrevets vedkommende introducerer man en logik, hvor man bortkaster antagelsen om, at læseren af kritiske journalistik per definition forstår, hvorfor man bør læse en kritisk historie. Samtidig kan det også være udtryk for et generelt ønske om at gøre op med forståelsen af og tilgangen til den segmenterede presse, da man forsøger at henvende sig til den størst mulige læsergruppe

og ikke blot ét segment. Den Uafhængige introducerer en anderledes opskrift på det kritiske interview med dogmerne om konstant at indtage den anden position, stille lukkede spørgsmål eller stille spørgsmål, man ikke kender svaret på. Dermed forsøger de to aktører på nye måder at inddrage nogle klassiske journalistiske dyder indenfor håndværket - nemlig at skære ind til kernen og formidle komplekst stof på en letforståelig måde. På den måde kan der argumenteres for, at medierne adopterer eksisterende arbejdsmetoder samtidig med at de introducerer anderledes tilgange til de eksisterende arbejdsmetoder. Det er med til at udfordre performancekriterierne for journalister.

Den kritiske journalistik anses for at være en klassisk journalistisk disciplin. Willig har i den forbindelse analyseret, hvilken journalistik der gennem årene har modtaget, den fornemmeste journalistisk pris i landet, Cavlingprisen. Her finder hun, at graverjournalistikken med dens afsløringer er det, der de seneste år har fået tildelt prisen (Willig 2019). Her skiller de to medier sig altså ikke ud. I stedet handler de efter den ortodokse logik om, at netop den kritiske journalistik er den vigtigste. Denne tilgang til journalistikken er således med til at rykke de to medier mod den autonome del af feltet. Desuden forøges deres kulturelle kapital, da de bevæger sig indenfor en genre, som har anerkendelse feltet.

Da Frihedsbrevet og Den Uafhængige er nye, marginaliserede aktører i feltet, skal de kæmpe mere for deres position. Dette mærkes tydeligt på Den Uafhængige. Fra Breum lyder det, at de gode eksempler på anerkendt journalistik "*altid er Politiken og Berlingske*" (bilag 8: 9). Det mener chefredaktøren er udtryk for, at der i journalistbranchen findes en "*konservativ tankegang om, hvad journalistik er*" (bilag 8: 9). Breum oplever altså, at den største anerkendelse høstes på de etablerede medier, hvilket understreger, at Den Uafhængige må udfordre feltets logikker for at opnå en bedre position.

Når det kommer til udgivelsesfrekvensen, udkommer Frihedsbrevet modsat Den Uafhængige, som sender to timer dagligt, kun, når der er noget at skrive om. Frihedsbrevet udkommer overordnet set med historier hver dag, men gjort op på de enkelte stofområder er den gennemsnitlige udgivelsesfrekvens én gang om ugen. Brügger forklarer, at han efterstræber, at det at være journalist på Frihedsbrevet, skal kunne sammenlignes med at arbejde på Weekendavisen. Målet er derfor, at "*hver journalist skal udkomme med en historie om ugen, og så skal det til gengæld være en god historie*" (bilag 9: 5). Med andre ord forsøger man på Frihedsbrevet at undgå det som Brügger beskriver som "*klik-mølle-hamsterhjulet*". I stedet er

ambitionen, “at det skal være noget, hvor vores medlemmer skal tænke: “det er det, jeg går og glæder mig til - det er det, jeg betaler for” (bilag 9: 5). Her går Frihedsbrevet altså imod en indgroet konkurrencelogik i det journalistiske felt om at masseproducere og være det første med en historie. I stedet skal det udkomme med kvalitets indhold, der enten er helt nyt eller nuancerende. Dette kan ses som et træk i retningen af den autonome pol i feltet, som er med til at højne medies kulturelle kapital. Frihedsbrevet er dog på dette parameter ikke alene i udfordringen af feltets eksisterende logik. Flere nye medier deler samme tilgang til journalistikken - eksempelvis Zetland (Jensen 2016 A). Selvom Frihedsbrevet går imod en gennemsyrende tilgang i mediebranchen, kan det således ikke anses som en heterodoks logik.

Når det kommer til prioriteringen af journalistisk kvalitet, fortæller Brügger desuden, at man på Frihedsbrevet har skåret i antallet af mellemledere, så flest mulige ressourcer går direkte til journalistikken. Dette er gjort for at understrege vigtigheden af journalisternes frihed til at udøve deres eget potentiale. I forlængelse heraf fortæller Brügger, at man på mediet forsøger at skabe en “*sense of urgency blandt journalisterne*” (bilag 9:1). Dette er medvirkende til at skabe en holdning på redaktionen om, at journalisterne er den vigtigste drivkraft i medievirksomheden. Da mediets vision er at udøve magtkritik, kan det ses som et aktivt forsøgt på, at værdisætte journalistikken, som det absolut allervigtigste - både for demokratiet og mediets overlevelse. Omvendt ville man kunne argumentere for, at dette er et træk tilbage mod den heteronome del af feltet, da denne “*sense of urgency*” også bygger på en forståelse af, at journalisterne skal være med til at sikre, at der kommer kunder i butikken. Frihedsbrevet risikerer således at lade en del af konkurrencelogikkerne flyde ind over journalisternes arbejde. På Den Uafhængige fortæller chefredaktøren dog, at han aldrig deler tallene for, hvordan det går forretningen, med journalisterne. Det er nemlig ikke noget, man får “*gode journalister ud af*” (bilag 8: 7). Markedslogikker er således ikke faktorer, der må påvirke journalisternes arbejde på Den Uafhængige.

På Den Uafhængige har man desuden fjernet laget af mellemledere. Dette skyldes i særdeleshed Breums egne erfaringer fra DR. Her oplevede han “*75.000 mellemledere (...) man ligesom skal kæmpe sig igennem*” (bilag 8: 2). Antallet af mellemledere er selvfølgelig billedligt talt, men Den Uafhængige ønsker at frisætte journalisterne, hvilket i særlig grad afspejles i, hvilke historier journalisterne får mulighed for at lave på mediet. Ifølge chefredaktøren betyder det, at journalisterne sjældent får et nej, hvis der er en historie, som de har lyst til at forfølge:

“Selvom folk kommer med sygt dårlige ideer - så kan det godt være, jeg siger, “jeg ikke kan se historien” - men jeg beder dem alligevel om at køre videre på den, og se om de kan få den et sted hen. For jeg har en idé om, at det er mit ansvar at lære journalisterne her at få deres idéer ud i livet”
(bilag 8: 16).

Et andet aspekt er, at der ifølge begge chefredaktører er et øget behov for en professionel presse, som konsekvens af den stigende professionalisering af politik. Det begrundes Brügger blandt andet ved at pege på en situation, *“hvor der er flere ansatte journalister i Aarhus Kommune end på Aarhus Stiftstidende”* (bilag 9: 3). Det er ifølge Frihedsbrevets chefredaktør således helt afgørende, at der findes en presse, der ikke er bange for at gå politikerne kritisk efter i sømmene. Dette vidner om et altruistisk blik på journalistikkens rolle, hvor det vigtigste er at belyse uhensigtsmæssige og problematiske forhold i samfundet, hvilket kan have en påvirkning for journalisterne på Frihedsbrevets egen forståelse af deres rolle som journalister. Og opfattelsen af en øget journalistisk professionalisering deler man altså på Den Uafhængige. Her ser mediet sig som *“en talentfabrik (...), der skal udstede nogle retninger og standarder for vores journalistik og lære min journalister at søge nogle aktindsigter, konstant være kritiske og hele tiden tænke på det modsatte af den måde, vi dækker på, hele tiden sørge for at vende blikket og gå en anden vej”* (bilag 8:16). Breum agiterer således for, at mulighedsrummet og friheden, der eksisterer på Den Uafhængige, bidrager til en kritisk træning af fremtidens journalister, som i sidste ende kan påvirke professionaliseringen af et nyt kuld journalister. Derfor mener man på Den Uafhængige, at det *“burde være en del af pensum”* (bilag 8:9), hvilket kan ses som et forsøg på at påvirke de ortodokse logikker, herunder normdannelsen i form af den journalistiske professionalisering inden for det journalistiske felt.

Hos stifter af Den Uafhængige er der heller ingen tvivl. Der er brug for Den Uafhængige og dets journalistik i det danske mediebillede, da mediet er en vigtig spiller i *“våbenkapløbet”* (bilag 10: 2). Eftersom den danske mediebranche er relativt lille og en indspist fætter-kusinefest, hvor journalister hopper fra det ene medie til det andet, for dernæst at bliver særlig rådgiver eller pressechef i en organisation (Albrecht 2021 B & Jensen 2016 B), kan den Den Uafhængiges tilgang *“skabe nogle ringe i vandet”* (bilag 10: 3).

“Jeg synes stadig, der er for lidt af den (red. kritisk journalistik). Det er en tiltagende nødvendighed med den slags journalistik, fordi koordinationen bliver meget mere styret fra magthavere, altså både erhvervslivet, politiske hverv, ngo'er og kommuner opruster jo (...) det er jo en form for konfliktsituation, altså man har jo to lejre med modstridende interesser, hvor journalisterne er i en lejr og så er magthaverne i den anden lejr. Det er jo ligesom et våbenkapløb. Når den ene lejr opruster med pressefolk og pressestrategier, så er vi nødt til at opruste med bedre journalistik. Så jeg synes, der er mere og mere brug for kritiske interviews”
(bilag 10: 2).

Juhl glæder sig derfor også over, *“at journalister der tidligere var på Den Uafhængige er kommet til andre medier”* og mener, at Den Uafhængige kan *“være med til at påvirke på en god måde”* (bilag 10: 2). Med andre ord mener Juhl, at mediet kan bidrage til, at flere journalister optager deres værdier og normer. Spredt det sig som ringe i vandet, kan det potentielt påvirke normdannelsen i den bredere journaliststand, hvilket kan rykke de to aktørernes positionering over i den autonome del af feltet og øge deres kulturelle kapital. Dette skyldes, at en sådan påvirkning ville betyde en anerkendelse af mediernes performancekriterier fra andre aktører i feltet. Og derfor vil der kunne argumenteres for, at de over tid kan vinde hegemoni på definitionsmagten af feltet i den journalistiske kamp.

Mediernes anderledes tilgang til udgivelser, journalistiske greb, segmenter og den kritiske journalistik er dog allerede på nuværende tidspunkt med til at udfordre vedtagne arbejdslogikker i det journalistiske felt. Desuden befinder de to medier sig jævnfør disse perspektiver begge i den autonome del af feltet, da de beskæftiger sig med journalistik, der høster høj anerkendelse. Dog tager Frihedsbrevet et ryk mod den heteronome del af feltet, da man kan argumentere for, at konkurrencelogikker bliver gennemsyrende for journalisternes arbejde.

Sammenhængen mellem det politiske system og mediesystemet

I den korporative-demokratiske model som det danske mediesystem opererer efter, bygger sammenhængen mellem det politiske system og mediesystemet på et gensidigt ansvarsforhold, hvor medier har ansvar for at sikre den offentlige debat og de demokratiske interesser. Et ansvar, som Frihedsbrevet og Den Uafhængige også mener, at de lever op til. Her er en vigtig funktion hos medierne spejlingen af det politiske system. Dette kunne eksempelvis være i

forhold til fremlæggelsen af forskellige politiske holdninger og positioner. Og netop denne spejling ser man på Den Uafhængige som en kerneopgave.

“Det er super vigtigt, at lige meget hvad vi laver, så får vi altid skudt i skoene, at vi er den modsatte part, for det er for mig et tegn på, at vi gør det rigtige (...) Hvis vores interviews er så skarpe (...), at folk per automatik mener, at vi har lavet den her historie, fordi vi er politiske, så gør vi det rigtigt, fordi vi hele tiden dækker hver side”
(bilag 8: 6).

Mediet deler altså publicistiske dyder med resten af medierne inden for den demokratisk-korporative model, da de ønsker at balancere deres dækning af det politiske system. Det kan dermed argumenteres, at Den Uafhængige i den henseende deler forståelsen af, hvilken funktion pressen bør have i et demokrati og opererer efter ortodokse logikker.

Alligevel må begge mediers kritik af netop sammenhængen mellem det politiske system og mediesystemet ses som et forsøg på at udfordre de gældende logikker, der kan medføre en positionering af de to medier i det danske mediebillede, som vi kender det. Fra Brügger lyder det, at man på Frihedsbrevet grundet sin frygtløse tilgang er bedre stillet til at varetage sin demokratiske funktion og udøver *magtkritisk* (bilag 9: 2). Dette kommer ifølge chefredaktøren blandt andet til udtryk i Frihedsbrevets historie om *“partistøtteloven, hvor champagnedrengen ringede rundt og gav dem et tilbud, de ikke kunne afslå”* (bilag 9: 4). Ifølge Brügger benyttede mediet sig her nemlig af kreative værktøjer, som andre medier typisk ikke ville benytte i det danske mediesystem. Således kommer Frihedsbrevet ifølge chefredaktøren til at indtage en demokratisk funktion, som ikke i samme grad varetages af de resterende danske medier. Brügger pointerer i den forbindelse desuden, at medierne ikke alene bør være opmærksomme på, *“hvor hårdt, man vil bide i den hånd, der fodrer en”* (bilag 9: 1), men også i højere skal gøre sig bevidste om, at sammenhængen mellem det politiske og det journalistiske system ikke bliver for mudret. Politikerne lever nemlig ikke længere op til deres del af ansvaret - også kaldet armlængdeprincippet - lyder det fra chefredaktøren:

“De fleste politikere stiller ikke længere op til kritiske interviews, men foretrækker snarere at svare skriftligt. Altså i virkeligheden er det stærkeste udtryk for, hvor urovækkende det er, det der foregår, jo den situation, hvor Tom Jensen - Berlingske Tidendes chefredaktør - holder demokratiske samtaler og Mette Frederiksen er med som gæst. Inden de går på scenen, truer

hun ham med en politianmeldelse for en historie, der ikke er publiceret endnu. Det er jo et helt vildt øjeblik, at en statsminister forsøger at intimidere en chefredaktør for en fri og uafhængig avis på den måde (...) Men hvad der er endnu mere bizart, det er - folk siger ikke rigtig noget til det. Også i virkeligheden inden for pressen selv. Der var slet ikke den opstandelse, jeg regnede med, der ville have været. På samme måde som lukningen af Radio24syv heller ikke rigtig blev opfattet, som det, det var - nemlig politisk chikane og politisk magtmisbrug i forsøget på at knække nakken på et frit medie”
(bilag 9: 3-4).

Med andre ord mener Brügger, at medierne i højere grad skal opretholde distancen mellem politikere og medier - ellers udvandes også journalisternes sande rolle i demokratiet. Der er ifølge chefredaktøren her brud på det gensidige ansvarsforhold, som findes i den demokratisk-korporative model. Medierne har ansvar for at holde politikerne i ørerne - politikerne har ansvar for at holde medierne frie med muligheden for at foretage kritiske eftersyn af magthaverne. Overholdes denne kontrakt ikke, kan ubalancer inden for systemet finde sted. Derfor bør medierne ifølge Frihedsbrevet og Den Uafhængige i højere grad efterstræbe forretningsmodeller, der har hjemme inden for den liberale model, da der her sikres en formel uafhængighed fra staten, som dermed ikke tillader den samme grad af “*politisk magtmisbrug*” over for medierne.

Således stiller Frihedsbrevet sig i en udfordrende position til det resterende medielandskab, da Brügger mener, at der ikke udøves en tilstrækkelig grad af modstand, når politikernes del af ansvaret inden for den demokratisk-korporative model ikke overholdes. Sandheden er, at ingen ved - heller ikke Brügger - hvad der sker i disse lukkede rum. Men chefredaktørens efterspørgsel efter opstand fra branchen vidner om et ønske om mindre pragmatisme og accept af “tingenes tilstand”. Med andre ord det journalistiske felts placering - der i nogen grad er underordnet det politiske felt. Der er således tale om et opgør med den klassiske forståelse af armlængdeprincippet, som Brügger ikke mener, at politikerne overholder. Chefredaktøren mener, at mediestøtten i sin essens er umulig, hvis medier skal holdes frie og uafhængige, når armlængdeprincip ikke holdes i hævd.

Kampen om mediemarkedet

Fra Brügger lyder det, at vi netop nu befinder os i journalistikkens “*guldalder*”, og at det “*aldrig har været nemmere at bedrive journalistik, end det er i dag*” (bilag 9: 3). På både Frihedsbrevet

og Den Uafhængige, mener man dog alligevel, at man har fundet et hul i markedet. Ifølge de to medier er det nemlig ganske unikt at kunne præsentere læserne og lytterne for journalistik, der er *“fri af statsstøtte”* og *“kun er i lommen på dig”* i den demokratisk-korporative model (denuafhaenige.dk B og frihedsbrevet.dk 2022). På Frihedsbrevet og Den Uafhængige er der tale om to forretningsmodeller, hvis økonomiske fundament i allerhøjeste grad afhænger af medlemmer og abonnenter. En afhængighed, som da også blankt erkendes af Breum: *“Vi er jo bare afhængig af medlemmerne, vi vil jo altid være afhængige af nogen”* (bilag 8: 15). Han understreger også, at når det kommer til den økonomiske uafhængighed, så er mediet gået på kompromis med deres ideal, da de i øjeblikket har *“reklamer på vores podcast”*, som de *“stiller nogle få krav”* til (bilag 8: 15). Chefredaktøren taler altså her ind i, at det måske slet ikke er muligt at være økonomisk uafhængig. Således vil konkurrencelogikker altså altid være en del af journalistikken, hvilket rykker Den Uafhængige mod den heteronome felt.

Billedet på Frihedsbrevet er dog på nuværende tidspunkt en smule anderledes. Som redegjort for tidligere i specialet, har mediet nemlig en økonomisk startkapital med sig fra ejerkredsen, og man kan således argumentere for, at Frihedsbrevet i øjeblikket i højere grad er hævet over konkurrencelogikker. Frihedsbrevet er derfor netop nu i gang med at *“brænde penge af. Altså ejerkredsens penge brænder vi af. Helt i tråd med forretningsplanen”*, fortæller chefredaktøren. Dog pointerer Brügger, at en fremtidig bæredygtig forretningsmodel vil kræve, at indtjeningen fra betalende medlemmer overstiger mediets udgifter. Mediets næste målsætninger er således at blive *“en bæredygtig virksom”* (bilag 8: 5-6), og man ville derfor omvendt kunne argumentere for, at Frihedsbrevet allerede nu arbejder med logikker, der lægger sig tættere op ad samfundets logikker - for at opnå økonomisk fremgang. Således tager også Frihedsbrevet et skridt i retningen af den heteronome del af feltet.

Når det kommer til afhængigheden af medlemmer og abonnenter, er det da også lykkedes de to medier at bryde igennem til både læsere og lyttere. Brügger fortæller, at det går *“godt”* med at få nye abonnenter (bilag 9: 5), mens Breum kan berette, at Den Uafhængige har mellem 30.000 og 40.000 lyttere om ugen (bilag 8: 12). Brügger fortæller, at Frihedsbrevet i snit siden lanceringen er vokset 10 procent i medlemstal månedligt (bilag 9: 5). Dermed kan man argumentere for, at der er efterspørgsel på den journalistik, som medierne leverer. Chefredaktøren på Frihedsbrevet pointerer dog, at markedet er *“volatilt”* (bilag 9: 5), hvorfor mediet befinder sig i en særligt eksponeret position. Her sidder mediet nemlig på *“det yderste*

mandat” (bilag 9: 5). På Frihedsbrevet har man dog, grundet sin investering fra ejerkredsen, stadig midler til at innovere mediet:

“Ikke desto mindre er det lykkedes os at skabe finansiering til at lancere på Færøerne, som vi gjorde her for et par uger siden. Så indtil videre, der synes jeg, at det går rigtig godt, men om det er ensbetydende med, at vi når i mål og bliver en bæredygtig virksomhed, altså det håber jeg, og jeg synes, at det lader til at være muligt, men det ved jeg jo først, når vi har passeret de benchmarks, vi har”
(bilag 9: 5).

Også på Den Uafhængige oplever man opbakning til projektet (bilag 8: 5), selvom man fortsat finder det vanskeligt at få enderne til at hænge sammen. Sådan har det været siden mediets opstart, fortæller Juhl: *“Det kan også være, det viser sig at være for svært. Det er der en risiko for. I hele den periode jeg var chefredaktør, var der i hvert fald en risiko for, at vi lukkede, fordi økonomien ikke hang sammen”* (bilag 10: 3). Fra Breum lyder det desuden, at det er *“sindssygt, det lader sig gøre”* (bilag 8: 14) med den økonomiske situation, som mediet befinder sig i. Derfor vil en udvidelse af *“bevægelsen”* også kræve, at mediet får *“mange flere penge på et tidspunkt”* (bilag 8: 15).

Forretningsmodellerne er ikke uden konsekvenser, eftersom mediernes eksistensgrundlag og plads på mediemarkedet i en vis udstrækning er betinget af andre mediers journalistik. Begge medier vedkender sig således en form for afhængighed af andre medier, da de har brug for deres journalistik for selv at kunne udkomme som påvist i analysedel 2. Alligevel er de to medier også i konkurrence med de selvsamme medier om danskernes opmærksomhed og penge. Dermed kan der argumenteres for, at Frihedsbrevets og Den Uafhængiges placering i det journalistiske felt placerer sig længere til højre mod samfundets logikker i det journalistiske felt end de mediestøttede medier.

Statens rolle i forhold til medierne

Kigger vi nærmere på statens rolle i forhold til medierne, repræsenterer Frihedsbrevet og Den Uafhængige i sandhed et brud med det danske mediesystem, som vi kender det. Dette skyldes mediernes aktive afkald på mediestøtten, som udgør selve fundamentet for de to medier. Den aktive frasigelse af mediestøtten spiller sammen med mediernes positioner i mediemarkedet, sammenhængen mellem det politiske system og mediesystemet samt den journalistiske

professionalisering. Desuden er dette kernen i de to mediers politiske(økonomiske) kamp, og Breum kalder således afvisning af mediestøtten for et opgør:

“Det er jo et opgør mod, at politikerne har påvirkning på det, vi laver. Der mener vi grundlæggende, at hvis politikerne giver penge til os, så kan lytterne med rette sige, hvis vi ikke går kritisk til dem, at det er fordi i betaler dem. Og som man så med 24syv, kan de lukke os. Det er jo grundtanken”
(bilag 8: 3).

Når mediet ikke modtager mediestøtte, kan lytterne af kanalen ifølge chefredaktøren således have tillid til, at Den Uafhængige går magthaverne kritisk efter i bedene. For Breum betyder uafhængigheden således, at *“den der ideologiske tanke omkring, hvad journalistik er, og hvad kritisk journalistik er, den er renest her”* (bilag 8: 3). Der er findes ifølge chefredaktøren således en upåvirket form for journalistik, som andre danske medier ikke opnår, da de støttes af staten. Det er dog ikke renheden alene, der er vigtig, når man kigger på statens rolle i forhold til medierne, lyder det fra Juhl. Han betvivler nemlig ikke, at statsstøttede medier ikke ville kunne lave den samme slags journalistik som Den Uafhængige, men han mener, at mediestøtten medfører manglende incitamenter til at gøre sig *“umage”*.

“Altså god kritisk journalistik, om det er i en morgenflade eller i et interview kan jo godt lade sig gøre på et statsmedie som DR. Fordi det lod sig jo gøre på Radio24syv og det lod sig gøre på Deadline i gamle dage. (...) Men når man er et statsfinansieret medie, så er en mulig ulempe, at man ikke længere gør sig fuldstændig umage eller unik for at skabe en særlig værdi, hvor man kan skabe en form for afstand til sine konkurrenter”
(bilag 10: 1-2).

Dette er en analyse, som Brügger deler. Det er også en af grundene til, at han ønsker at skabe den tidligere nævnte følelse af en påtrængende nødvendighed. Ifølge Frihedsbrevets chefredaktør kan mediestøtten nemlig gå hen og påvirke mentaliteten:

“Det går hen og bliver en sovepude. Altså man ved, at pengene kommer, man har ikke den sense of urgency, som man har på Frihedsbrevet, hvor man ved: ”Hvis jeg ikke får den her forretning til at vokse, og jeg ikke udkommer med indhold, som mine abonnenter vil betale for, så er jeg færdig”. Det har man jo ikke tilsvarende på Information, og det tror jeg bare

påvirker ens mentalitet. Både i forhold til det kommercielle, men også i forhold til det journalistiske”
(bilag 9: 5).

Brügger mener således, at der er al mulig grund til aktivt at frasige sig mediestøtten. Dette både når det kommer til kulturen på redaktionen, udviklingen af nye greb og tilgange og mediernes sikring mod “*politisk magtmisbrug*”. Chefredaktøren på Frihedsbrevet finder det desuden interessant, at mediestøtten er en så indgroet del af opfattelsen af det danske mediesystem, at det kan forekomme “*suspekt*”, når medier frasiger sig den:

“Lige nu og her så er vi paradoksalt set jo i en situation, hvor det at man har fravalgt mediestøtte virker suspekt. Folk tænker “jamen er det fordi de er højreorienteret eller ultraliberale”. Det virker mistænkeligt, at vi siger, jamen vi vil ikke have mediestøtte. Men hvis vi lykkes (...) uden på noget tidspunkt at have modtaget så meget som en krone i mediestøtte, så er vi jo som sådan et eksempel til efterlevelse for de andre medier. Og det var jo simpelthen så interessant, at Stig Ørskov skrev den der kronik, hvor han jo opfordrer til at få det støtteregime afviklet, og så går politikerne ud og siger, jamen det gider vi ikke. Vi vil fortsætte med at give mediestøtte. I skal have mediestøtte. Hvorfor gør de det? Det forstår jeg simpelthen ikke? Og det tyder jo på, at der er et eller andet strukturelt komplet galt med det her”
(bilag 9: 1-2).

Ifølge Brügger er Frihedsbrevet således et godt eksempel for fremtidens mediemarked, hvis de lykkes med deres forretningsmodel. Og med Stig Ørskovs forslag om at diskutere mediestøtten, er der således også andre i mediebranchen end Frihedsbrevet og Den Uafhængige, der kan være med til at påvirke statens rolle i forhold til medierne. Dette kan være med til at trække det danske mediesystem i nye retninger og udfordre de ellers etablerede logikker i feltet omkring mediestøtten som sikring af uafhængighed.

Det er dog ikke nødvendigvis den letteste opgave Frihedsbrevet og Den Uafhængige har begivet sig ud på. Sådan lyder det fra Juhl, der dog også pointerer, at mediestøtten ikke er en gangbar vej at gå som nye medier.

“Altså jeg tror, det er enormt svært at starte medier i Danmark. Jeg tror ikke, at man kan

starte et medie, som er langtidsholdbart, ved at satse på at modtage statsstøtte. Det tror jeg er en dum idé. Jeg tror mange af de medier, der er blevet startet, som primært har været finansieret af offentlige midler, de ikke holder i længden, medmindre de laver noget om. Så jeg tror, man er nødt til at satse på, hvad (...) der er relevant for mennesker. For på den måde at have en eller anden form for kunder”
(bilag 10: 4).

Juhl mener altså, at mediestøtten ikke er garant for en pluralisme - snarere tværtimod. Det er ifølge både Frihedsbrevet og Den Uafhængige nemlig svært at starte medier i Danmark, da mediestøtten kan være begrænsende for innovation. Og da de store danske mediehuse er nogle af de primære modtagere af mediestøtte, risikerer udbuddet af medier at blive ensformigt og præget af låste, ortodokse logikker.

Breum pointerer i den forlængelse, at Den Uafhængige også vælger at frasige sig mediestøtten af frygt for at miste den.

“Men med den polemiske tilgang vi har til politikerne og de måde vi pisser dem af på, gang på gang ved at stille spørgsmål, på den måde vi stiller dem og afkræve dem svar og jagter dem, det tror jeg generelt ville stille os i en situation, hvor vi ville være sårbare over for, lad os sige vi fik mediestøtte, så ville de trække den fra os”
(bilag 8: 10).

Ifølge Breum er det udfordrende at være aktøren, der introducerer de hetrodokse logikker, “*men det er også bare et vilkår*”. For konsekvensen er, at “*ligesom de ikke kan bestemme over os, kan vi ikke bestemme over dem*” (bilag 8: 11). Således kan medierne også ses som et forsøg på at bryde med det gensidige afhængighedsforhold, der er politikere og medier imellem. Alligevel pointerer Breum, at positioneringen også i en vis udstrækning handler om promovring.

“Så er der jo også bare gimickdelen i det. Det skal vi jo også være ærlige omkring, at der også bare er noget i at kunne sige, at vi er det (red. frie for mediestøtte). Det er fedt at kunne sige, at vi ikke er som de andre”
(bilag 8: 3).

De to aktørers udtalte kritik af mediestøtten og heraf, hvad de mener, er en politiske afhængighed, kan endvidere ses som en krigserklæring mod det danske mediesystem og dets logikker. Jævnfør Flensburg kan mediestøttesystemet ellers ses som en *“bremseklods mod tilnærmelsen et mere liberalt mediesystem”* (Flensburg 2015: 98) og krigserklæringen kan således også ses som et ønske om yderligere skridt i retningen af den liberale model.

De holder fast i, at journalistikken ikke skal præges af udefrakommende felter - som det politiske(økonomiske), da det er at gå på kompromis med det journalistiske felts autonomi. Når de to aktører gør sig politisk uafhængige, kan det dog diskuteres, om de i stedet gør sig økonomisk afhænge af markedskræfterne og for Frihedsbrevets vedkommende af en ejerkreds. Her mener Brügger, at mediets udgivererklæring, der slår fast, at ejerkredsen ikke må blande sig i den redaktionelle linje, har stået sin prøve: *“De har selvfølgelig meninger, om det vi laver. Det har de lov til at have. Men de forsøger ikke at påvirke os.”* (bilag 9: 6). Frihedsbrevet slår altså fast, at de ikke ser et problem ved, at de er afhængige af markedskræfter og kapitalistiske logikker, så længe de opererer efter et stærkt journalistisk ideal om journalistiske uafhængighed. Således mener Frihedsbrevet altså at kunne argumentere for, at der er en *“armslængde”* mellem mediet og ejerkredsen - et princip, som de ikke ser overladt mellem det politiske system og mediestøttede medier.

Frihedsbrevet har med sin økonomiske kapital i ryggen i højere grad end Den Uafhængige mulighed for at kæmpe den politisk(økonomisk) kamp. Mediet kaster sig således ud i en virksomhedsmodel, som ingen medier i Danmark er lykkedes med. Dette kan argumenteres at give dem mindre autonomi i feltet som konsekvens af modstanden mod interne logikker. Samtidig skyder Brügger de mediestøttede medier i skoene at være mindre uafhængige og bruger dette som belæg for, at medier som Frihedsbrevet har sin berettigelse. Og det er en klar udfordring af den eksisterende logik i feltet, når det kommer til økonomisk uafhængighed.

Frihedsbrevet promoverer sig på at være sat i verden for at holde magthaverne i ørerne og vil således gøre danskerne opmærksomme på, at det nuværende forhold mellem medierne og staten er problematisk. Som det allerede er blevet fremlagt og pointeret, så bygger Brüggers opgør med de ortodokse logikker på, at politikerne ikke længere håndhæver armslængdeprincippet i tilstrækkelig grad. Det sender *“klare signaler om, hvad dansk presse er oppe imod fra politisk hånd”*, og chefredaktøren finder det *“bizar”*, at det ikke har affødt en

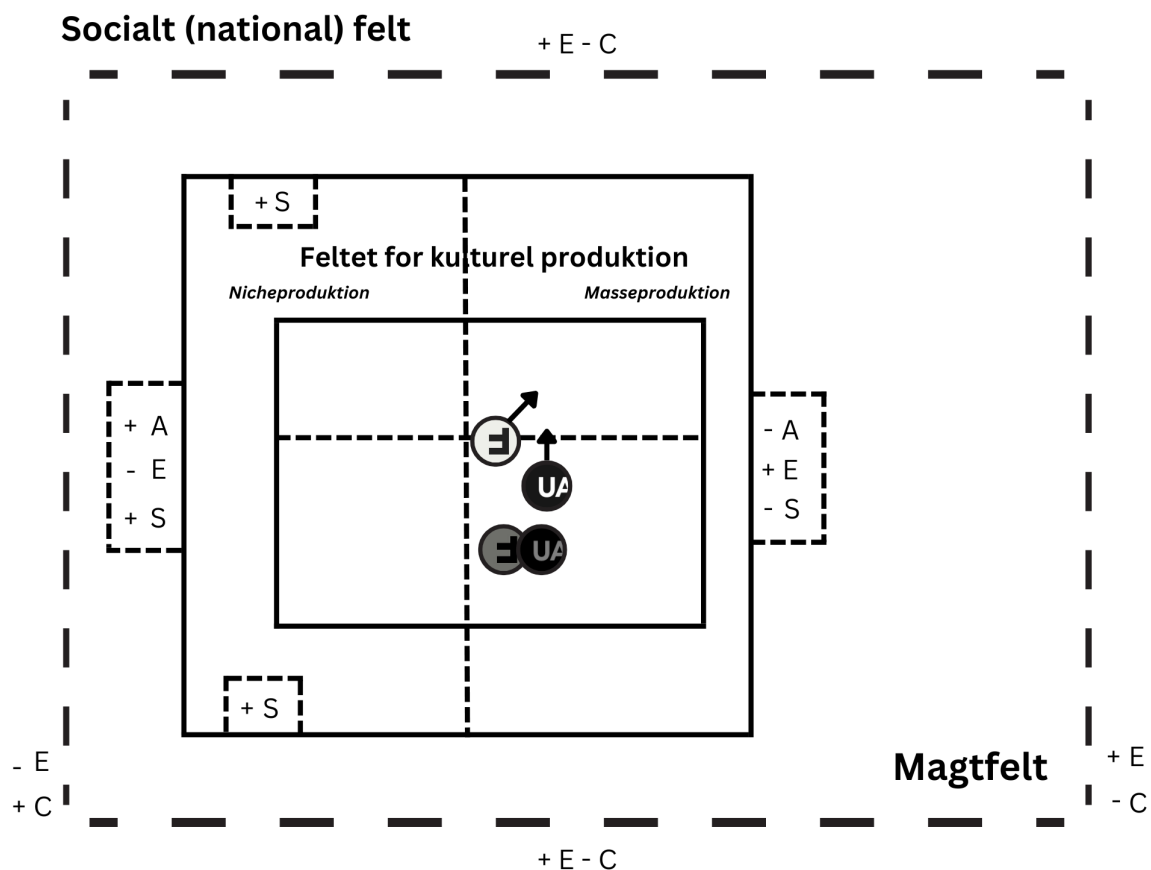
større modstand hos både journalister og befolkningen (bilag 9: 3-4). At Brügger påpeger dette vidner om, at han mener, det kalder på en omkalfatring af forholdet mellem medier og staten.

Dette kan måske også forklares med lukningen af Radio24syv, hvis proces vi tidligere har redegjort for. Begge stiftere havde fremtrædende placeringer på den tidligere radiokanal, og der kan argumenteres for, at den massive kritik af mediestøtten og bruddet på armlængdeprincippet netop hænger sammen med erfaringerne fra Radio24syv. En erfaring, som Brügger og Juhl kan have taget med sig videre på deres nye medier. Omkring lukningen af radiokanalen var særligt Brügger verbal i sin kritik, af det han også i indeværende undersøgelse beskriver som "*politisk magtmisbrug*" (bilag 9: 4). Allerede her kunne kritikken ses som et forsøg på at udfordre logikkerne.

På baggrund af de tre analysedele har placeringen af Frihedsbrevet og Den Uafhængige rykket sig. Her kan der både argumenteres for, at de to medier rykker sig i den autonome retning, da de producerer en anerkendt type journalistik - den kritiske. Dette højner mediernes kulturelle kapital. Desuden har også Frihedsbrevets udgivelsesfrekvens en påvirkning på mediets placering, da de - inspireret af Weekendavisen - udelukkende leverer gennemarbejdet kvalitetsjournalistik til deres medlemmer. Dette stadfæster mediets ryk mod den autonome del af feltet, da de således fjerner sig fra masseproduktion og i højere grad rykker sig mod nicheproduktionen.

Omvendt kan man argumentere for, at de nystartede medier i høj grad, er påvirket af konkurrencelogikker og således rykker sig nærmere den heteronome del af feltet. På den Uafhængige skyldes dette i høj grad en massiv afhængighed af betalende abonnenter, da mediet grundet afvisningen af mediestøtten befinder sig i en særligt prekær økonomisk position. Frihedsbrevet kan omvendt siges at være hævet over de samme konkurrencelogikker, da de har en startkapital med fra deres ejerkreds. Imidlertid arbejder man aktivt på Frihedsbrevet med at skabe en "*sense of urgency*" på redaktionen, som også kan ses som en form for konkurrencelogik, samtidig med at mediet bestræber sig på at blive en bæredygtig forretning på sigt. Begge medier er desuden i konkurrence med det resterende medielandskab, som med mediestøtten i ryggen, i højere grad kan skærme sig med konkurrencen på mediemarkedet. Desuden kan der argumenteres for, at begge medier placerer sig tættere på det økonomiske felt end mediestøttede medier, da konkurrencelogikkerne er massivt tilstedeværende. Det slår

således mediernes placering fast - som er i det heteronome felt, dog tæt på dog tæt på den autonome del.

Kigger vi på placeringen på den vertikale akse kan man argumentere for, at de har en grad af symbolsk kapital. De to medier befinder sig således fortsat i bunden af det journalistiske felt, da de er nye, men rykker sig længere op af aksen. Dette skyldes i særdeleshed mediernes individuelle samlede volumen af kulturel kapital, da deres journalistiske bidrag og visioner bevæger sig inden for det anerkendte internt i feltet. Den underordnede position fastholdes i øvrig grundet de to mediers udfordring af ortodokse logikker. På den måde har deres kamp i feltet ikke rykket dem fra at være de underordnede aktører, men vinder deres tilgange indpas i feltet gennem en normdannelse, vil de på sigt bevæge sig mod en intern anerkendelse. Desuden kan det argumenteres, at særligt en mediefigur som Brügger også påvirker Frihedsbrevets anseelse og placering i feltet. Han er således påvirkende for Frihedsbrevets placering over Den Uafhængige på den vertikale akse.

Delkonklusion

På baggrund af tredje analysedel kan det jævnfør mediesystemsteorien og feltteorien konkluderes, at Frihedsbrevet og Den Uafhængige inden for fire forhold potentielt kan være med til at påvirke det danske mediesystem og mediernes egen placering i feltet.

1. Begge medier ønsker at give journalisterne mest muligt handlerum. De to medier introducerer desuden nye journalistiske tilgange med deres greb og dogmer og kan på den måde være med til at påvirke professionaliseringen ved at skabe nye journalistiske funktioner - eller vække gamle journalistiske dyder til live. På Den Uafhængige ser man sig selv som en "talentfabrik", der skal påvirke professionaliseringen af fremtidige journalister. De to medier udfordrer vedtagne logikker i det journalistiske felt med deres anderledes tilgange til udgivelser, journalistiske greb, segmenter og den kritiske journalistik. Spredes deres tilgange til den bredere journaliststand, vil en anerkendelse af deres performancekriterier og værdier kunne ændre de to aktørers positionering i feltet. Finder et sådan scenarie sted, hvor de er skabere af normdannelsen i feltet, har de vundet definitionsmagten af feltet i den journalistiske kamp.
2. Begge medier ønsker at leve op til mediernes definerede rolle inden for det demokratisk-korporative mediesystem og således udøve journalistik i demokratiets tjeneste. Den Uafhængige mener, at den fornemmeste opgave er at spejle det politiske system. Frihedsbrevet har et journalistisk mål om at gå kritisk til magthavere. Begge medier mener dog, at man bør være opmærksom på, at sammenhængen mellem det politiske system og mediesystemet overholder armlængdeprincippet. Medierne skal derfor være opmærksomme på, om politikerne lever op til deres del af ansvaret og reelt sætter medierne fri. Medierne stiller sig således i en udfordrende position og ønsker at gøre op med underordningen af det journalistiske felt i forhold til det politiske felt.
3. Begge medier mener, at de præsenterer danskerne for noget nyt i form af deres forretningsmodel. I denne forretningsmodel findes der nogle indbyggede konkurrencelogikker. I Frihedsbrevets nuværende form er mediet dog til dels hævet denne logik, da de med en finans indsprøjtning fra ejerkredsen kan overleve med færre abonnenter. På Den Uafhængige arbejder man modsat med en rimelig sparsom økonomi. Kårene er således trangere på mediet, der alligevel - ligesom på Frihedsbrevet

- forsøger at skærme journalisterne fra, at konkurrencelogikkerne bliver for styrende for deres arbejde.

4. Begge medier forsøger at gøre op med statens rolle i forhold til medierne, da de aktivt har frasagt sig mediestøtten. Fra Brügger lyder det i den forbindelse, at Frihedsbrevet kan blive et eksempel til efterlevelse, mens Breum definerer Den Uafhængige som en del af en "*bevægelse*". Der er således på begge medier en antagelse, om at de ikke i fremtiden kommer til at være alene om aktivt at have frasagt sig mediestøtten. Derudover kan der argumenteres for, at begge medier på sin vis udfordrer logikkerne i deres politiske(økonomiske) kamp.

Konklusion

Når det kommer til besvarelsen af specialets problemformulering, kan det i første omgang konkluderes, at visionen på begge medier er at skabe frihed for medierne og deres journalister. Dette udgør således de to mediers vision, der med kreative greb og skarpe og lange kritiske interviews skal tilvejebringe magtkritisk journalistik.

Dykker vi ned i, hvordan disse visioner konkret manifesterer sig i journalistikken, kan det via indholdsanalysen konkluderes, at de to medier har en vis fællesmængde, når det kommer til både *hvad* og *hvordan*. Dette ses både i nyhedstypen og stofområder. Derudover fylder den *problematiserende* og *magtkritiske* tone en del på begge medier. Dette fortæller os, at visionen også her skinner igennem, når det kommer til, hvilke historier medierne tillægger værdi. Derudover viser kodningen også, at medierne adskiller sig på væsentlige punkter. Den Uafhængige beskæftiger sig hovedsageligt med historier tilvejebragt af andre medier og er således *ekstremt afhængige* af andre medier, samtidig med at også meningsjournalistikken og *graden af subjektivitet* er markant mere tilstedeværende på Den Uafhængige. Frihedsbrevet derimod beskæftiger sig nærmest udelukkende med *eksklusive historier*, som de formidler så objektivt som overhovedet muligt.

Kodningen påviser desuden, at begge medier arbejder med særegne journalistiske greb. På Den Uafhængige ses dette i det kritiske interview, de kreative tilgange i konfrontationen med interviewpersoner samt åbenheden og redaktionelle overvejelser. På Frihedsbrevets opererer man med tiltaget "*derfor er det vigtigt*" og gør brug af satiretegninger i udpræget grad. Sammenlagt kan det dermed konkluderes, at de begge medier lever op til deres journalistiske visioner om at innovere journalistikken og udøve magtkritik.

Når det kommer til, hvordan Frihedsbrevet og Den Uafhængig placerer sig i mediesystemet og det journalistiske felt kan det på baggrund af tredje analysedel konkluderes, at Frihedsbrevet og Den Uafhængige introducere noget nyt i det danske mediesystem i form af deres forretningsmodel. Forretningsmodellerne medfører, at de to medier opererer efter konkurrencelogikker, og den politiske(økonomiske) uafhængighed har således en pris. Dog er Frihedsbrevets i sin nuværende i en vis grad hævet over disse logikker, grundet finansieringsmodellen. Begge medier ønsker yderligere at give journalisterne mest muligt handlerum, hvilket i høj grad hænger sammen med de to mediers udtalte vision om, at gøre op

med “klik-mølle-hamsterhjulet”. De påvirker altså professionaliseringen ved at arbejde med anderledes adfærdsregler og logikker. På trods af dette deler de i vid udstrækning opfattelsen af, hvad god journalistik er med resten af feltet. Alligevel udfordrer medierne de vedtagne logikker i det journalistiske felt, herunder normdannelsen. Eftersom branchen er lille, kan de to mediers heterodokse tilgange langsomt udbredes, hvorfor de på sigt kan påvirke logikkerne i den bredere journaliststand, og opnå en øget autonomi i feltet. I sådan et scenarie vil der kunne argumenteres for, at de i den journalistiske kamp vinder hegemoni på definitionsmagten i feltet.

Begge medier ønsker endvidere at leve op til mediers demokratiske ansvar jævnfør den demokratisk-korporative model, selvom de ikke mener, at politikerne lever op til deres del af ansvaret. Derfor forsøger de at gøre op med statens rolle i forhold til medierne, da de begge aktivt har frasagt sig mediestøtten. En del af kritikken fra mediecheferne går på, at mediestøtten ikke er garanten for en pluralisme, da den begrænser yderligere innovation, mens en anden del handler om mediers frihed og autonomi. Særligt den sidste del af kritikken er relevant, når det kommer til de to mediers positioner i det journalistiske felt. Det kan således konkluderes, at Frihedsbrevet og Den Uafhængige indtager nye positioner i det journalistiske felt. Mediernes fremsatte kritik må ses som et forsøg på at udfordre de gældende logikker. Det er dog en udfordring at være aktørerne, der introducerer de heterodokse logikker. Fra chefredaktøren fra Den Uafhængige lyder det desuden, at en del af positioneringen i en vis udstrækning handler om promovring, da det også for mediet handler om at adskille sig ud fra resten af feltet. De to aktørers udtalte kritik af mediestøtten og brud på armslængdeprincippet må dog overordnet ses som en krigserklæring mod det danske mediesystem og dets logikker. De to medier kæmper for anerkendelse og status i forhold til andre medier. Kampen kan altså overordnet ses som en kamp mod, at det journalistiske felt skal være underlagt det politiske felts tvang. Det står således klart, at de to aktører primært udfordrer logikker i deres politisk(økonomiske) kamp.

Spørger vi os selv, om de to medier står tilbage som pionerer eller tabere findes der således ingen entydige svar. Netop nu er det umuligt at konkludere, om forretningsmodellen står til at overleve på det danske mediemarked. Spørgsmålet er imidlertid, hvor længe mediernes positioner som udfordrende aktører i feltet kan holdes. Er medierne at finde i det danske mediesystem om nogle år, er det muligt, at de to medier er lykkedes med at legitimere deres kritik. Dette ville også potentielt betyde, at de to medier med deres kritik ville have formået at fravryste de etablerede medier deres hegemoni. Frihedsbrevet og Den Uafhængige ville i et sådant scenarie have opnået retten til at definere de journalistiske logikker og værdier i feltet.

Perspektivering: Hvad kan man lære af kritikken?

Når det kommer til spørgsmålet om, hvorvidt kritikken fremført af de to mediers har en berettigelse er svaret: Ja. Man må som mediebranche og inden for medieforskningen tage det seriøst, når to medier med enslydende kritikker dukker op samtidigt i en tid, hvor tillidskrisen til medier fortsat er tilstedeværende. Kritikken bør således tages til efterretning. Derfor vil vi i denne perspektivering forsøge at optegne, hvad Mediedanmark kan lære af kritikken fremført af de to medier.

I en tid hvor medierne i høj grad bakser med befolkningens dalende tilslutning til dem og deres dækning, understreges det af en undersøgelse fra Zetland, hvor mange danskere, der bevidst undgår nyheder. Tallene viser, at 51 procent af de adspurgte personer mellem 18 og 24 år ofte, sommetider eller en gang imellem bevidst undgår nyheder. Dette gør sig gældende for 60 procent af de adspurgte personer mellem 25 og 34 år. Gennemsnitligt gør det sig gældende for 45 procent af alle deltagerne (Ebbensgaard 2022). Medierne står således overfor en udfordring, når det kommer til at få nye generationer ombord i journalistikken.

Tilhængere af den konstruktive journalistik vil argumentere for, at disse tal kan forklares ved mediernes evige fokus på “dårlige” nyheder og “negative” historier. Frihedsbrevet og Den Uafhængige tilvejebringer en anden forklaringsmodel. Nemlig den, at folk ikke stoler på magthaverne, hvilket smitter af på medierne, når de støttes økonomisk af de magthavere, som de er sat i verden til at kritisere. En pointe, der også underbygges af forskningen, som redegjort for i indeværende analyses teoretiske ramme. Derudover pointeres det også, at man som journalister i højere grad må forklare, hvorfor den kritiske journalistik er vigtig. Det er altså ikke en uvæsentlig opgave at klæde læserne eller lytterne ordentligt på før de “dårlige” eller “negative” nyheder skal fortælles. Forstår læserne ikke, hvorfor netop denne nyhed er vigtig for dem og det demokrati, de indgår i, føles nyhederne og historierne naturligt overvældende.

Man bør være særlig opmærksom på denne form for kritik i en tid, hvor selv ikke landets statsminister Mette Frederiksen ser sig for god til at kritisere danske medier ved at pege på, at medierne bidrager til en polarisering af debatten ved at “*gøre små ting for store*” (Frøkjær 2022). Den politisk udvalgte formand for det politisk nedsatte medieansvarsudvalg Søren Pind har talt med samme tunger, da han sagde at medierne er ødelæggende for demokratiet (Pind 2022). En sådan kritik er bestemt ikke uden problemer for en mediebranche, der forsøger at

genopbygge tilliden. Man bør derfor også være i stand til at værne sig mod denne form for kritik, og måske netop derfor er der behov for en åben samtale om mediernes udsatte positioner. For hvordan skal medierne forklare borgerne, at denne kritik er uberettiget, samtidig med at politikerne er en essentiel del af disse mediers overlevelsesgrundlag. Ørsten og Willig peger i deres undersøgelse på, at man allerede i 2016, så en mere aktiv mediepolitik, og der ses bestemt ikke tegn på, at det står til at ændre sig. Medierne bør derfor forberede sig på den eventuelle fremtid, der venter dem. For hvem siger, at en mediestøtte “uden” politisk indblanding ikke i fremtiden vil stå tilbage som et levn fra fortiden?

Den mest grundlæggende kritik fra de to medier handler da også om netop kritikken af mediestøtten, og det er ikke uvæsentligt at beskæftige sig med det perspektiv, som de to medier bidrager med. De er langt fra de eneste, der historisk har fremsat denne type kritik. Blandt andet har SEIN kritiseret den konservative fortolkning af omnibuskravet (Busk et al. 2022), mens Heartbeats agiteret for, at der er behov for en gentænkning af et forstokket system og mener, at *“en udfasning eller omfordeling af de offentlige støttekroner kunne klæde branchen”* (Gammeltoft 2020). Måske er tilføjelsen af Frihedsbrevet og Den Uafhængige udtryk for, at det nu er på tide, at vi går systemet efter i sømmene. Selvom det oftest slås fast, at det danske mediestøttesystem fungerer, så vækker kritikken fra Frihedsbrevet og Den Uafhængige genklang i de argumenter fremsat mod vedtagelsen af mediestøttesystemet, som vi kender det i dag. Det er således langt fra første gang, at argumenterne mod støtten rammer den bredere offentlighed. Og måske er det svært at finde argumentere mod, at der uanset, hvordan systemet indrettes, altid vil være en grad af politisk indblanding, når politikerne skal støtte medier. Efter vores undersøgelse af systemet er vi i hvert fald kommet i tvivl. For er netop medier ikke det sidste sted, vi ønsker nogen form for politisk indblanding?

Kritik af forskningen inden for kritisk journalistik

I forskningen sættes der oftest lighedstegn mellem den kritiske journalistik og den undersøgende. Kritikken er måske en så naturlig og indgroet del af journalistikken, at ikke engang medieforskningen har brugt tid på at definere og undersøge den kritisk journalistik? Det ændrer dog ikke på, at der både internt i mediebranchen og i resten af samfundet findes en opfattelse af den kritiske journalistik, hvor det ikke nødvendigvis er dækkende at beskæftige sig med de undersøgende dele. Den kritiske journalistik kan nemlig i den kulturelle forståelse af begrebet både omhandle fremstillingen af den pågældende nyhedshistorie og de medier eller journalister, der udøver den.

Det er således ikke uden problemer, når forskningen skal beskæftige sig med netop denne del af medievirkeligheden. I litteraturen findes der ingen definitioner af den kritiske journalistik. Der findes heller ikke undersøgelser, der viser udviklingen i, hvor meget kritisk journalistik der udgives. Eller undersøgelser af hvordan borgerne opfatter den kritiske journalistik. Således står forskningen tilbage med et hul i videnskaben. Den kritiske journalistik er bestemt heller ikke uvedkommende for forskningen. Den optager en stor del af snakken om journalistikken og brugernes både ønske fra og kritik af medierne. Det vil derfor ikke alene være hjælpsomt for forskningen at få defineret, hvad vi snakker om, når vi snakker om kritisk journalistik. Det ville også være hjælpsomt på et større samfundsplan, da forskellige forestillinger om den kritiske journalistik og dens tilstedeværelse i den danske presse kræver en afdækning, førend vi kan tage temperaturen på den kritiske journalistik i en dansk kontekst.

Derudover står vi også tilbage med en række vigtige spørgsmål, når det kommer til de svar, som tilhængere af mediestøtten bør give Frihedsbrevet og Den Uafhængige. Disse besvares bedst, når vi ved, hvilken form for kritisk journalistik vi taler om, og hvordan og hvorvidt den økonomiske afhængighed af staten påvirker muligheden for at udøve denne.

Litteraturliste

Bøger:

Beyer, Barry K. (1995) *Critical Thinking*, Bloomington, Indiana

Blom, Jonas Nygaard (2014) *Analyse af medieindhold i dybden i Forskningsmetoder i journalistikken og politisk*

Bourdieu, Pierre (1992) Några egenskaper hos fälten, i *Texter om de intellektuella*, Pierre Bourdieu, oversat af Mats Rosengren, Brutus Östlings Bokförlag Symposion, Stockholm, Sverige

Bourdieu, Pierre (1993) *The Field of Cultural Production. Essays on Art and Litterature*. Cambridge, UK: Polity Press

Bourdieu, Pierre (2005) *Viden om viden og refleksivitet*, 1 oplag, på dansk ved Silberbrandt, Henning, Hans Reitzels Forlag, København

Bourdieu, Pierre og Wacquant, Loïs J. D. (1992) *Sociologien som socionalyse i Refleksiv sociologi - mål og midler*, på dansk ved Silberbrandt, Henning, Hans Reitzels Forlag, 2. oplag

Bro, Peter (2006) *Nye roller i redaktionslokalerne - Hvad danske journalister gør og bør*, Journalistica. København, Danmark

Daniel C. Hallin and Paolo Mancini (2004) *Introduction: Comparing Media Systems*, i *Comparing Media Systems*, Cambridge University Press

Daniel C. Hallin & Paolo Mancini (2017) *Ten Years After Comparing Media Systems: What Have We Learned?* Political Communication

Elmelund-Præstekær, Christian (2014) *Analyse af medieindhold i bredden i Forskningsmetoder i journalistikken og politisk*, 1 oplag, Hans Reitzels Forlag, København

Flensburg, Sofie (2015) *Dansk mediestøtte 1960-2014: Fra økonomisk kompensation til publicistisk motivation*. Journal of media and communication research. Danmark.

Fonn, Birgitte Kjos, Hornmoen, Harald, Hyde-Clarke, Nathalie, Hågvar, Yngve Benestad (2017) *Putting a face on Journalism: Introduction*, i *Putting a face on it: Individual Exposure and Subjectivity in Journalism*. Cappelen Damm Akademisk

Harcup, Tony og O'Neill, Deirdre (2016) *What is news? News values revisited (again)*. Journalism Studies. Routledge, Taylor and Francis Group

Hjarvard, Stig (2009) *Samfundets medialisering - En teori om mediernes forandring af samfund og kultur*. Nordicom-Information 31.

Jensen, Claus Bruhn (2001) *Dansk Mediehistorie bind 2*. Samfundslitteratur. Danmark, Frederiksberg.

Jensen, Jakob Linaa, Buch, Roger, Johansen, Jakob Dybro, Madsen, Poul Thøis, Svith, Flemming Tait (2019) *Mediernes udvikling i Danmark*. Kulturministeriet:
https://journalistforbundet.dk/sites/default/files/inline-files/Rapport%20Mediernes%20Udvikling%20i%20Danmark%20-%202019-web_0.pdf
[30/12-2022]

McCombs, Maxwell (2005) *The Agenda-Setting Function of the Press* i *The Press*, G. Overholzer og K. Hall Jamieson, Oxford University Press

Nielsen, Morten Ebbe Juul (2006) *Armslængdeprincippet umulighed*. Politica.

Pedersen, Kirsten B. (2012) *Socialkonstruktivisme*, i Juul, S. & Pedersen, Kirsten B. (red) *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori - en indføring*, Latvia: Hans Reitzels Forlag

Poulsen, Birgitte (2016) *Semistrukturerede interviews*, i *Metoder i Samfundsvidenskaberne*, Kristensen, C. Juul. & Hussain, M. Azhar, Samfundslitteratur, Frederiksberg

Shudson, Michael (2001) *The objectivity norm in American journalism*. London, England.

Steensen, Sten (2017) *Subjectivity as a Journalistic Ideal* i *Putting a face on it: Individual Exposure and Subjectivity in Journalism*. Cappelen Damm Akademisk

Svendsen, Erik (2021) *De Interlektuelle*. 1. oplag. Forlaget Spring, Gråsten.

Tuchman, Gaye (1972) *Objectivity as Strategic Ritual: An Examination of Newsmen's Notions of Objectivity*. Chicago Press. Chicago, USA

Willig, Ida (2011) *Bag Nyhederne – værdier, idealer og praksis*. Samfundslitteratur. Danmark, Frederiksberg

Ørsten, Mark og Willig, Ida (2016) *Det Danske Mediesystem i Medier, Politik og Samfund*, Hans Reitzels forlag, København

Willig, Ida (2019) *Ideals of Journalism The historical Consecration of Media Capital in Prize Awards and the case of the Danish Cavling award 1945–2016*. Media History.

Artikler:

Albinus, Jens (2006) *Godt TV gør folk vrede*, Berlingske:

<https://www.berlingske.dk/kultur/godt-tv-goer-folk-vrede> [30/12-2022]

Albrecht, Jakob (2021) A, *Tidligere 24syv-vært vil lave morgenradio, der stiller de rigtige spørgsmål*, Journalisten: <https://journalisten.dk/tidligere-24syv-vaert-vil-lave-morgenradio-der-stiller-de-rigtige-spoergsmaal/> [30/12-2022]

Albrecht, Jakob (2021) B, *Prisfest: København løber næsten altid med de største priser i mediebranchen*. Journalisten: <https://journalisten.dk/prisfest-koebenhavn-loeber-naesten-altid-med-de-stoerste-priser-i-mediebranchen/> [30/12-2022]

Altinget (2019) *Mediestøtten for 2020 er uddelt – fire nye modtagere*. Altinget:

<https://www.alinget.dk/artikel/mediestoetten-for-2020-er-uddelt-fire-nye-modtagere>
[30/12-2022]

Andersen, Lasse Skou (2019) *Mads Brüggers nye dokumentar 'Cold-case Hammarskjold' er uansvarlig journalistik*, Information:

<https://www.information.dk/kultur/anmeldelse/2019/02/mads-bruggers-nye-dokumentar-cold-case-hammarskjold-uansvarlig-journalistik> [30/12-2022]

Andreassen, Andreas Marckmann (2011) *Her er Radio24syvs første lyttartal*. Journalisten:

<https://journalisten.dk/her-er-radio24syvs-forste-lyttartal/> [30/12-2022]

Bach, Mathias & Sandborg, Laurids (2021) *Den Uafhængige og Frihedsbrevet siger nej til staten, men er de mere frie uden mediestøtte?*. Illustreret Bunker:

<https://illbunker.dk/den-uafhaengige-og-frihedsbrevet-siger-nej-til-staten-men-er-de-mere-frie-uden-mediestoetten/> [30/12-2022]

Bendtsen, Simon (2022) *Stigende digitalt salg hæver salg og indtjening hos Berlingske*.

Berlingske: <https://www.berlingske.dk/business/stigende-digitalt-salg-haever-salg-og-indtjening-hos-berlingske> [30/12-2022]

Benner, Torben (2022) *Mads Brügger er en af sin generations mest originale journalistiske hjerner*, Politiken:

<https://politiken.dk/navne/art8759039/Mads-Br%C3%BCgger-er-en-af-sin-generations-mest-originale-journalistiske-hjerner1> [30/12-2022]

Birkemose, Jan (2021) *Den Uafhængige vil lave morgenradio*. Medietrends:

<https://www.medietrends.dk/2020/10/31/den-uafhaengige-vil-lave-morgenradio/>

Bruun-Hansen, Kerstin (2018) *“Individet vælter frem i pressen – på godt og ondt”*.

Journalisten København, Danmark <https://journalisten.dk/individet-vaelter-frem-i-pressen-pa-godt-og-ondt/> [30/12-2022]

Busk, Mathias, Jalog, Ninna & Brun, Jacob (2022) *Medier for unge og af unge bør også få mediestøtte*. Dagbladet Information: <https://www.information.dk/debat/2022/01/medier-unge-unge-boer-ogsaa-faa-mediestoette> [30/12-2022]

Christensen, Esben (2021) *Frihedsbrevet går i luften på lørdag*, Journalisten: <https://journalisten.dk/frihedsbrevet-gaar-i-luften-paa-loerdag/> [30/12-2022]

Christensen, Maiken Brusgaard (2019) *Shit-storm mod Radio24syv: Dræbte kanin med cykelpumpe i liveradio*. TV2: <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2019-10-22-portraet-farvel-til-den-fraekke-dreng-i-klassen> [30/12-2022]

Degn, Anders (2021) *Læserne strømmer til: »Verdens undergang er ekstrem god for Information«*. Dagbladet Information: <https://www.information.dk/indland/2021/05/laeserne-stroemmer-verdens-undergang-ekstrem-god-information> [30/12-2022]

Ebbensgaard, Ida (2022), *Valget kan blive giftigt og trættende. Det bør blive spændende og visionært*, Zetland: <https://www.zetland.dk/historie/sO9aPRYJ-aOPVJMB3-24080> [30/12-2022]

Elbæk, Uffe (2021) *Fem initiativer, der i morgen kunne revitalisere Mediedanmark*, Jyllands Posten: <https://jyllands-posten.dk/debat/kommentar/ECE13515033/fem-initiativer-der-i-morgen-kunne-revitalisere-mediedanmark/>[30/12-2020]

Elmelund, Rasmus (2022) *Hvorfor skal staten holde hånden over aviserne?* Dagbladet Information: <https://www.information.dk/kultur/2021/06/hvorfor-staten-holde-haanden-aviserne> [30/12-2022]

Findalen, Emil (2022) A, *Netavisen Pio afviser at have forbindelse til Socialdemokratiet: Låner medarbejder ud til regeringen under valgkampen*, Frihedsbrevet <https://frihedsbrevet.dk/netavisen-pio-afviser-at-have-forbindelse-til-socialdemokratiet-laaner-medarbejder-ud-til-regeringen-under-valgkampen/> [30/12-2022]

Findalen, Emil (2022) B, *Dan Jørgensen ville pludselig skrive første afsnit i omdiskuteret klimabog: Forfattere truede med at trække sig*, Frihedsbrevet <https://frihedsbrevet.dk/dan-joergensen-ville-pludselig-skrive-foerste-afsnit-i-omdiskuteret-klimabog-forfattere-truede-med-at-traekke-sig/> [30/12-2022]

Findalen, Emil og Jensen, Henrik (2022) *Techambassaden hyrede privat kok til eksklusive middage i Silicon Valley*, Frihedsbrevet, <https://frihedsbrevet.dk/techambassaden-hyrede-privat-kok-til-eksklusive-middage-i-silicon-valley/> [30/12-2022]

Fogde, Julie (2021) *Brügger afviser ikke indirekte statsstøtte: "Nok er vi idealistiske, men vi er ikke selvmorderiske"*. MediaWatch: <https://mediawatch.dk/Medienyt/Web/article13043476.ece>) [30/12-2022]

Frøkjær, Sofie (2022) *Når statsministeren langer hårdt ud efter medierne i sin podcast, er det partiformanden, der taler*. Frihedsbrevet: <https://frihedsbrevet.dk/naar-statsministeren-langer-haardt-ud-efter-medierne-i-sin-podcast-er-det-partiformanden-der-taler/> [30/12-2022]

Gammeltoft, Le (2020) *Le Gammeltoft: Hvis du er iværksætter og interesserer dig for medier, så ring til Jesper Buch og få hail at smide penge i. For han er dit eneste håb*. Heartbeats: <https://heartbeats.dk/le-gammeltoft-hvis-du-er-ivaerksaetter-og-interesserer-dig-for-medier-saa-ring-til-jesper-buch-og-faa-ham-til-at-smide-penge-i-for-han-er-dit-eneste-haab/> [30/12-2022]

Ganderup, Mads Bager (2019) *Mads Brügger kalder forløbet med lukningen af Radio24syv for magtmisbrug og politisk chikane*. Berlingske. <https://www.berlingske.dk/kultur/mads-brugger-kalder-forloebet-med-lukningen-af-radio24syv-for-magtmisbrug> [30/12-2022]

Grund, Jens (2020) *Jens Grund: Dansk journalistisk står stærkt ved indgangen til et nyt årti*. POV International: <https://pov.international/jens-grund-dansk-journalistik-2020/> [30/12-2022]

Lindberg, Kristian (2019) *A Radio24syv har tabt udbud: »Vi lukker og slukker*, Berlingske. <https://www.berlingske.dk/kultur/radio24syv-har-tabt-udbud-vi-lukker-og-slukker> [30/12-2022]

Hansen, Frederik Gjersén (2022) *Nye Borgerlige i København: Natklubber må gerne afvise på grund af etnicitet*, Altinget: <https://www.altinget.dk/artikel/nye-borgerlige-i-koebenhavn-natklubber-maa-gerne-afvise-paa-grund-af-etnicitet> [30/12-2022]

Henriksen, Thomas Bernt (2021) *Mads Brügger stifter nyt medie sammen med topfolk fra erhvervslivet*, Berlingske: <https://www.berlingske.dk/virksomheder/mads-brugger-stifter-nyt-medie-sammen-med-topfolk-fra-erhvervslivet> [30/12-2022]

Jensen, Lasse (2016) A, *Zetlands selvsikre idealister*. Berlingske: <https://www.berlingske.dk/kultur/zetlands-selvsikre-idealister> [30/12-2022]

Jensen, Lasse (2016) B, *Der er alt for meget gang i journalistikkens swingerklub*. Dagbladet Information: <https://www.information.dk/debat/2016/09/gang-journalistikkens-svingerklub> [30/12-2022]

Kjær, Birgitte (2020) *Radio24syv-profil lancerer sit eget medie*, Politiken: <https://politiken.dk/kultur/medier/art7775988/Radio24syv-profil-lancerer-sit-eget-medie> [30/12-2022]

Klitgård, Ida (2021) *Satire: Hvad er det egentlig, vi griner af?* Forskerzonen, <https://videnskab.dk/forskerzonen/kultur-samfund/satire-hvad-er-det-egentlig-vi-griner-af> [30/12-2022]

Larsen, Nicklas (2022) *Tidligere Ekstra Bladet-boss har fået nyt job*, Ekstra Bladet: <https://www.bt.dk/samfund/tidligere-ekstra-bladet-boss-har-faaet-nyt-job> [30/12-2022]

Lindberg, Kristian (2019) *Voldsomme reaktioner på Radio24syv-lukning: »Det er i mine øje skandaløst«*. Berlingske: <https://www.berlingske.dk/aok/voldsomme-reaktioner-paa-radio24syv-lukning-det-er-i-mine-oeje-skandaloest> [30/12-2022]

Moestrup, Jonas H. R. (2015) *Shit-storm mod Radio24syv: Dræbte kanin med cykelpumpe i liveradio*. TV2: <https://nyheder.tv2.dk/2015-05-25-shit-storm-mod-radio24syv-draebte-kanin-med-cykelpumpe-i-liveradio> [30/12-2022]

Olsen, Emil Rømer (2021) *Berlingske rammer 100.000 betalende abonnenter*, Media Watch: <https://mediawatch.dk/Medienyt/Aviser/article13523692.ece> [30/12-2022]

Paulsen, Joachim Talbro (2022) *Ny chefredaktør står ved sin krasse modstand mod mediestøtte – men han vil »slet ikke« modarbejde den.* Berlingske:
<https://www.berlingske.dk/aok/ny-chefredaktoer-staar-ved-sin-krasse-modstand-mod-mediestoette-men-han-vil> [30/12-2022]

Paulsen, Joachim Talbro (2019) *Han »ville hellere have penge fra Colgate end staten«. Nu skal han være chefredaktør på statsstøttet avis.* Berlingske Tidende:
<https://www.berlingske.dk/aok/han-ville-hellere-have-penge-fra-colgate-end-staten-nu-skal-han-vaere> [30/12-2022]

Pind, Søren (2022) *På vej mod pøbelens regeringstid,* Berlingske:
<https://www.berlingske.dk/kommentatorer/paa-vej-mod-poebelens-regeringstid> [30/12-2022]

Ritzau (2010) *Vi får ny radiokanal med nyheder og snak.* Fyens Stiftetidende:
[https://fyens.dk/artikel/vi-f%C3%A5r-ny-radiokanal-med-nyheder-og-snak-2010-9-10\(2\)](https://fyens.dk/artikel/vi-f%C3%A5r-ny-radiokanal-med-nyheder-og-snak-2010-9-10(2))
[30/12-2022]

Ritzau (2019) *DF-profiler om lukning: Det var dumt,* Avisen.dk. https://www.avisen.dk/df-profiler-lukningen-af-radio24syv-var-en-fejl-og_690145.aspx
[30/12-2022]

Ritzau (2020) *Hvorfor vil danskerne ikke betale for nyheder?* Ritzau:
<https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/hvorfor-vil-danskerne-ikke-betale-for-nyheder?publisherId=10528407&releaseId=13599508>[30/12-2022]

Ritzau (2021) *Mads Brüggers nye medie er i luften med tidligere JP-redaktør som chefredaktør,* Jyllands Posten:
<https://jyllands-posten.dk/kultur/ECE13034795/mads-bruggers-nye-medie-er-i-luften-med-tidligere-jpredaktoer-som-chefredaktoer/> [30/12-2022]

Ritzau (2022) *JP/Politikens Hus laver overskud på næsten 300 mio. kroner.* Politiken:
<https://politiken.dk/kultur/medier/art8591828/JPPolitikens-Hus-laver-overskud-p%C3%A5-n%C3%A6sten-300-mio.-kroner> [30/12-2022]

Sangild, Torben (2022) *Hvad krig og kærlighed lærer os om modstandskraft. Vær en hoppebold, ikke en sten*. Zetland: <https://www.zetland.dk/historie/seQAnx7n-moGnY5pq-6b7cb> [30/12-2022]

Strand, Kurt (2022) *Mette Frederiksen som diktator? Ekstra Bladet bør droppe den ulidelige kynisme*. Kristeligt Dagblad: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/debat/mette-frederiksen-som-diktator-ekstra-bladet-boer-droppe-den-ulidelige-kynisme> [30/12-2022]

Thorsen, Andreas (2019) *Mød direktøren, der flyttede topledelsen ud på fabriksgulvet og gjorde 175 ansatte til millionærer*, Zetland <https://www.zetland.dk/historie/s8qD4vA3-aopXLwdn-6f56e> [30/12-2022]

Hjemmesider

danmarkshistorien.dk (2022) *TV 2, 1988-*. Aarhus Universitet: <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/tv-2-1988> [30/12-2022]

denuafhaengige.dk (2022) A, *Om Os*. Den Uafhængige: <https://denuafhaengige.dk/om-os> [30/12-2022]

denuafhaengige.dk (2022) B: <https://denuafhaengige.dk/> [30/12-2022]

frihedsbrevet.dk (2022) A, *Udgivererklæring for Mediehuset Friheden*. Frihedsbrevet: <https://frihedsbrevet.dk/udgivererklaering-for-mediehuset-friheden/> [30/12-2022]

frihedsbrevet.dk (2022) B, <https://frihedsbrevet.dk/om-frihedsbrevet/> [30/12-2022]

frihedsbrevet.dk (2022) C, *Om Frihedsbrevet*, <https://frihedsbrevet.dk/om-frihedsbrevet/> [30/12-2022]

linkedin.dk (2022) *Asger Juhl*, LinkedIn, <https://dk.linkedin.com/in/asger-juhl> [30/12-2022]

nyemedier.dk (2022) *Medieudspil: Mediestøtten skal styrke demokratiet*. Ny Medier: <https://www.nyemedier.nu/nye-mediers-medieudspil-mediestotten-skal-styrke-demokratiet/> [30/12-2022]

verdensbedstenyheder (2022) *Verdens Bedste Nyheders konstruktive journalistik*. Verdens Bedste Nyheder: <https://verdensbedstenyheder.dk/konstruktiv-journalistik/#> [30/12-2022]

zetland.dk (2022) *Om Zetland*. Zetland: <https://www.zetland.dk/omzetland> [30/12-2022]